

p a r l a m e n t

bkk. 1./méhes Lajos.....15. folyt./mz

- a kisvállalatoknak és gazdasági munkaközösségeknek, és egyéb új szervezeti formáknak az eddigieknél nagyobb szerepet szánunk. ezek arányukat tekintve nem lesznek meghatározóak, de fontosak, mert elősegítik az igények jobb, rugalmasabb kielégítését. természetesen javítani, igazítani való itt is van.

a vállalatoknak egyre nagyobb önállóságot kívánunk adni, nagyobb mozgásteret a vállalkozói gazdálkodásra, nagyobb lehetőséget a döntéseik végrehajtására, de nagyobb felelősséget a lépések következményeiért, és nagyobb kényszert is arra, hogy csak gazdaságos, és a társadalomnak is hasznos tevékenységgel tudjanak megélni. gazdaságunk mai helyzetében ettől eltérő, operatív irányításra is kényszerülünk, de ezeket a módszereket csak átmenetinek tekintjük.

a központi bizottság által meghatározott hosszútávú feladataink végrehajtása érdekében sok újszerű tevékenységre is szükség van. ennek érdekében dolgozzuk ki „az ipar megújulásának programját,, az a célunk, hogy az egész ipárnak újabb lendületet adva meggyorsítsuk a minőségi változásokat a termelési kultúrában, a termékek versenyképességében, a tevékenységek gazdaságosságában. szeretnénk mozgósítani mindazokat, akik tehetnek valamint az ipar megújításáért, és e program segítségével is biztosítani akarjuk azokat a feltételeket, amelyek szükségesek ahhoz, hogy az eddig szunnyadó energiák felszabadulhassanak, hasznosulhassanak. ehhez az állami irányítási és szabályzási feladatok megfogalmazása mellett kívánatos lenne, hogy széleskörű társadalmi mozgalom bontakozzon ki, amelyben a pártszervezetek irányítása mellett jelentős szerepet kapnának a szakszervezetek, az ifjúsági szervezetek, a mtesz, a szakmai szervezetek, és kapcsolódhatna ehhez a szocialista brigádmozgalom is.

/folyt.köv./

- 16 -

M.T.I.

Szerkeszti a Belföldi Főszerkesztőség
Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

60.008/4

Belföldi hírek

-----
budapest, 1983. október 20.

bel c s ü t ö r t ö k
-----

sb0001 4 160 mtib1001

könyvterjesztés csepelen

1983. október 20. - az állami könyvterjesztő vállalat és a csepel művek munkásotthona együttműködési megállapodást írt alá a könyvellátás javítása, bővítése érdekében.

a csepel művek munkásotthona minden segítséget megad a gyári könyvterjesztéshez, hogy az a művelődés szerves részévé váljon. ugyanakkor az állami könyvterjesztő vállalat szélesíti könyvkiadását, esetenként irodalmi műsorok, könyvpremierek, ankétok, előadások révén is igyekszik hozzájárulni a munkásművelődéshez.

az ákv - a megállapodás részeként - kötelezettséget vállalt arra, hogy az üzemi könyvesbolt éves forgalmának 5 százalékával anyagi hozzájárulást ad a csepel művek munkásotthonában, illetve az üzemi könyvesboltban rendezett kulturális eseményekhez, s minden olyan művelődéspolitikai szempontból jelentős programhoz, amely az olvasást, a művelődés kibontakozását, elmélyítését szolgálja.

a csepel művek üzemi könyvesboltja 1953 óta látja el a gyár dolgozóit. a megnyitás évében a forgalom 700 ezer forintnyi volt, tavaly azonban már meghaladta a hatmillió forintot. a látványos emelkedéshez csaknem száz munkahelyi könyvbizományos lelkes, áldozatkész munkája is hozzájárult.

az állami könyvterjesztő vállalat négy évvel ezelőtt mintegy félmillió forintos beruházással felújította, korszerűsítette a boltot. /mti/

km/gg/s ag hgy

00.10 201083 1374

--

sb0002 4 160 mtib1002

könyv az okp kongresszusáról

1983. október 20. - megjelent könyvalakban az olasz kommunista párt xvi. kongresszusának több dokumentuma. a kossuth kiadó műhelyéből kikerült kötet tartalmazza az okp központi bizottságának beszámolóját, amelyet enrico berlinguer, az okp főtitkára terjesztett elő, a szovjetunió kommunista pártja központi bizottságának üdvözlését és a magyar szocialista munkáspárt központi bizottságának üzenetét az olasz kommunista párt xvi. kongresszusához. /mti/

k km/ig bc ie

00.11 201083 0510

--

sb0003 4 160 mtib1003

országos természetismereti vetélkedő

1983. október 20. - „értem a természetet”, címmel országos természetismereti vetélkedőt hirdet a kish központi bizottsága, a tit természettudományi stúdiója, a tit heves megyei szervezete és a természet világa című folyóirat.

ezen részt vehet bármely középfokú oktatási intézmény tanulója, aki érdeklődik az élő és az élettelen környezet törvényei, jelenségei iránt, és alkotó gondolkodásra kész a természet által felvetett kérdésekkel kapcsolatban. a verseny az oktatómunkát, a természettudományos szakköri tevékenységet és a tehetséggondozást kívánja segíteni. központi témái: a kozmikus energia áramlása; energiátranzformáció a bioszférában; az energiaegyensúlyok természeti és társadalmi hátterei - a jövő energiaforrásai.

alapkövetelmény, hogy a témák feldolgozásánál a versenyzők törekedjenek a komplex természettudományos szemlélet érvényesítésére. az egyes tanintézeteket három fős csapatok képviselhetik, egy iskolából több - akár vegyes életkoru - csapat is nevezhet.

a természetismereti vetélkedő két fordulós. az elődöntőn - budapesten, a tit természettudományi stúdiójában - a csapatok írásbeli feladatokat oldanak meg. az 1984-es tavaszi szünetben rendezendő egynapos elődöntő legjobb 10-15 csapata kerül az országos döntőbe, amelyet 1984 augusztus 21-24-e között gyöngyösön szerveznek - táborozás formájában. a döntő írásbeli és szóbeli vetélkedőből áll.

a vetélkedőre 1984. január 20-ig lehet nevezni, a jelentkezéseket a tit természettudományi stúdiójába /budapest, xi. kerület, bocskai ut 37./ kell beküldeni: az iskola nevének és címének megjelölésével, feltüntetve a csapatok tagjainak nevét, évfolyamát és lakáscímét is. /mti/

na/gg/ig bc ie

00.12 201083 1735

--

sb0004 4 150 mtib1004

termel az új szövöde

1983. október 20. - szövödét létesített a kőbányai textilművek a zala megyei mihályfán. az üzem mintegy 35 millió forintba került, 1.300 négyzetméter alapterületű klímaberendezéssel is felszerelt csarnokában összesen nyolcvan picanel típusú gépet telepítenek. ezek felén már meg is kezdődött a termelés, az év végéig még huszonhatot állítanak üzembe, a többi pedig 1984 elején kerül a helyére. a masinák nemcsak egyszínű, hanem tarkánszött, széles anyagok is készíthetők, amelyekre nagy szüksége van a konfekcióiparnak. az előzetes számítások szerint évente 4,5-5 millió négyzetméternyi, jó minőségű termék kerül majd ki az új szövödéből. /mti/

tas/kné/az/mz ie

00.12 201083 0703

--

sb0005 4 150 mtib1005

tsz-gázprogram - négyszáz tonna olajmegtakarítás

1983. október 20. - a műhelyeket is rákapcsolták a gázhálózatra a debreceni béke termelőszövetkezetben, s ezzel befejezték az átállást a gázfűtésre. a közeli nagyhegyesi gázüzemtől 2,5 kilométer hosszú vezetékét épített meg a termelőszövetkezet, s az idei őszen már a drágább olaj helyett gázzal üzemeltetik a két nagy teljesítményű bábolnai-szárítót, a lucernaüzemet, a baromfiólakat, és most már a műhelyeket is. a szakemberek szerint a lucernadara készítése gázfűtéssel a korábbi költség egyharmadába kerül, s jelentős megtakarítást érnek el az évente minegy 25-30 ezer tonna termés szárításánál is. a számítások szerint évente négyszáz tonna tüzelőolajat takarítanak meg a gázfűtésre történt átállással a béke tsz-ben. /mti/

szü/éva/s az ie

00.13 201083 0813

-.-

sb0006 4 150 mtib1006

vérvizsgálaton a juhok

1983. október 20. - a bakonyvidék juhászatait összefogó tenyésztési rendszer, a várjuh tizenhat taggazdaságában vérvizsgálattal határozzák meg az anyaállomány vitamin és mikroelem szükségletét. erre szerződést kötöttek a pápai állattenyésztési szolgáltató vállalattal, amelynek szakemberei nemcsak a vérvételt és az elemzést vállalták, hanem el is készítik azokat a tápokot, amelyek a szükséges anyagokat tartalmazzák; a tapasztalatok szerint elsősorban a foszfort, mangánt, és a cinket kell pótolni.

a vérvizsgálat a csaknem 75 ezres anyaállomány kondíciójáról is képet ad, erre azért is nagy szükség van, mert a várpalotai tsz gesztorságával tevékenykedő rendszer gazdaságai bevezették a sűrített elletést. a szokásos szaporodási periódusok szerint a bárány őszenre éri el a pecsenyesulyt - ilyenkor a legnagyobb a kínálat a piacon, ugyanakkor tavasszal kevés a pecsenyebárány. a bakonyi juhászatok most éppen erre az időszakra kívánnak több bárányt adni, s a többlet alapfeltétele a növekvő szaporulat, amely csak a jól táplált állománytól várható. /mti/

bév/nmé/ig az ie

00.14 201083 1117

-.-

sb0007 4 150 mtib1007

szombathelyi disznóvénnyek nyugat-európába

1983. október 20. - csúcsgazdálkodást bonyolít le ezekben a napokban a szombathelyi kertészeti és parképítő vállalat: faiskolájából ötszázféle disznófát, cserjét szállítanak az ország minden részébe, s külföldre, így ausztriába, belgiumba, az nszk-ba, olaszországba és svédországba. a nyugati partnerek zömmel a fenyőféléket, a lomblevelű fák közül pedig hársat, gömbakácot és juhart, s az autópályák mellé ültethető különböző disznócserjéket vásárolják. az export november végéig tart; az őszi szezonban a vállalat mintegy tizenöt millió forint értékű különböző növényt szállít - főként kamionon - megrendelőinek. /mti/

Lér/nmé/az/mz ie

00.14 201083 0691

-.-

sb0008 4 160 mtib1008

a zrinyiek kultuszának ápolása - együttműködési megállapodást kötött szigetvár és a zrinyi miklós katonai akadémia

1983. október 20. - a zrinyiek városa, szigetvár és a költő zrinyi miklós nevét viselő katonai akadémia együttműködési megállapodást kötött a zrinyi-kultusz ápolására. az együttműködésben részt vesz a szigetvári pártbizottság és tanács, valamint a nyolcszázötven tagú várbaráti kör és a zrinyi miklós gimnázium. megállapodtak abban, hogy az akadémia első éves hallgatói minden év őszén ellátogatnak szigetvárra, megismerkednek a nevezetes végvárral és az 1566-os hősi várvédelem történetével. elhatározták, hogy kölcsönösen gazdagítják egymás muzeumi gyűjteményeit. a szigetvári várbaráti kör máris több értékes dokumentum kópiáját adta át saját gyűjteményéből a zrinyi miklós katonai akadémiának. az oktatási intézmény vállalta, hogy segítséget nyújt a várbaráti kör kiadványainak előkészítéséhez; elsőként a „szigetvári zrinyi-ünnepségek története”, valamint a „zrinyi miklós a hadtudományi író és hadvezér”, című köteteket jelentette meg az akadémia, e munkákat a várbaráti kör terjeszti a szigetvárra látogatók körében. /mti/

igó/bné/s az ie

00.15 201083 1182

-.-

sb0009 4 160 mtib1010

tisztelet a könyvtáralapítónak - móra beszéd hasonmás kiadványban

1983. október 20. - a szegedi somogyi könyvtár fennállásának századik évfordulója alkalmából hasonmás kiadványban jelentette meg móra ferenc: somogyi károly emlékezete című előadását, amelyet móra a szegedi muzeumbarátok összejövételén 1923. június 2-án mondott el. beszédét annak idején bartos lipót könyvkereskedő és nyomdatulajdonos ingyenesen nyomtatta ki négyszáz példányban.

ennek a kiadványnak hasonmását most kétezer példányban adta közre a könyvtár, tisztelegve ezzel a könyvtáralapítónak, somogyi károly esztergomi kanonok emlékének, aki a múlt századi szegedet rombadöntő nagy árvíz után a tiszaparti városnak adományozta negyvenháromezer kötetes nagyértékű magánkönyvtárát, s ezzel megteremtette a mai szegedi somogyi könyvtár alapállományát. /mti/

dén/f/az/mz 1e

00.16 201083 0867

--

sb0010 4 160 mtib1011 /közönségszolgálat/

hangversenyek békésben

1983. október 20. - a jövő héten békés megye három városában kezdődik meg az új hangverseny-évad: gyulán október 24-én, hétfőn, szarvason kedden lép föl a magyar néphadsereg művészegyüttesének szimfonikus zenekara és a belügyminisztérium szimfonikus zenekara, orosházán pedig hétfőn hangversenyez a lengyel bacawicz vonósnégyes. gyulán és szarvason a városi művelődési központban wagner-estet élvezhet majd a közönség. a néphadsereg művészegyüttesének és a belügyminisztérium szimfonikus zenekarának muzikusait kührner györgy és králík jános vezényli, közreműködnek a magyar állami operaház magánénekesei. a 24-én, hétfőn sorra kerülő orosházi hangversnyen a helyi művelődési központban a lengyel zenészek haydn d-dur vonósnégyes, pendernecki 2. vonósnégyes, és schubert g-moll vonósnégyes című művét szólaltatják meg. /mti/

sam/ke/ig az 1e

00.16 201083 0880

--

sb0011 4 150 mtib1012 /közönségszolgálat/

új budaflax-bolt a fővárosban

1983. október 20. - új boltot nyit a fővárosban a budaflax lenfonó és szövőipari vállalat. saját kiskereskedelmi áruházában teljes termékkálájukat árusítják majd: többek közt a trapper, a safari és a weekend család tagjait és alapanyagait, lee cooper farmereket, valamint sátrakat, nyugágy- és napernyőponyvákat, autótakaró ponyvát, tornazsákokat, windsurf vitorlákat, függönyöket és plédeket, ballonanyagokat - évente 20 millió forint értékben. a 180 négyzetméter alapterületű bolt a karolina ut 17 szám alatt, november 28-tól várja a vásárlókat. /mti/

gál/fe/ig az 1e
00.17 201083 0617

--

sb0012 4 150 mtib1013 /közönségszolgálat/

kertbarátok tanácsadója - új gombaölőszer

1983. október 19. - a szőlő védelméhez új gombaölőszert javasol a mém növényvédelmi és agrokémiai központja.

az osztrák gyártmányú készítmény, az ortho-phaltan fl nevű szer alkalmazása különösen akkor hasznos, ha szőlőperonoszpóra és szürkepenész elleni együttes védelemre van szükség. a környezetegészségügyi szempontból mérsékelten veszélyes készítmény alkalmazásakor a munkaegészségügyi várakozási idő 4 nap, az élelmezésegészségügyi várakozási idő borszőlőnél 30, csemegeszőlőnél 10 nap. /mti/

kf/kf/ig bam hgy
00.18 201083 0579

--

sb0013 4 160 mtib1009

ix.századi cseréputöt találtak darnózseliben

1983. október 20. - különleges edényre, cserépből készült bográcsra bukkantak a szakemberek a darnózseli avarkori ásatáson. a ix.századi lelet hasonlít a ma is használt bográcsokra, vastag vízszintes peremét átellenben két lyuk töri át, azokon keresztül lehetett felfüggeszteni. ezt az edényformát mostanáig a honfoglaló magyar megjelenéséhez kötik, a most megtalált cserépbogrács viszont korábbi időszakból való, ami részint arra utal, hogy a bográcsot már a honfoglalás előtt is használták ezen a tájon, részint azt igazolja, hogy az itt élő népesség különösebb megrázkódtatás nélkül átélte a honfoglalást és beleépült a magyar államba.

a szakemberek több éve vallatják a föld mélyét darnózseli határában. a területen - amelyet egykor a duna ölelt körül - a felszíntől mintegy 30-35 centiméter mélyen autákemencék aljzatára bukkantak. földbe mélyített házak nyomait azonban mindmáig nem találták, amiből arra következtetnek, hogy település hajdani lakói gerendavázis épületeket és nem cölöpszerkezetű földbe mélyített házakat emeltek. /másutt, például győrt és sopronkőhidán előkerültek ilyen jellegű építményekre utaló nyomok abból a korból./

feltártak több hombár formájú, méhkas alakú és hosszukás, téglalap alakú gödröt, amelyekben ládák lehettek, azokban tárolták a gabonát és az egyéb terményeket. a gödrökből birka-, kecske-, sertécsontokat, halszállkakat, továbbá orsógombokat, szövőszéknehezéket hoztak a felszínre. mindezek azt igazolják, hogy földművelő, állattenyésztő lakosság élt a honfoglalás előestéjén a duna közelében, amely a halászat és a szövés mesterségét is üzte.

jellegzetes a napvilágra került kerámialeletek anyaga és diszítése is: apró kavicssal, homokkal soványított agyagból kézzel, vagy lábajtású koronggal formálták, körbefutó hullámvonalkötegekkel sűrűn diszítették és kezdetleges módon szürkére, illetve feketére égették.

a leletek a restaurálás után a mosonmagyaróvári múzeum régészeti anyagát gazdagítják. /mti/

mzs/sza/s az ie

00.20 201083 2058

--

sb0014 1 160 mtib1015

a szerkesztőségek figyelmébe!

mai bs0009 mtib 1009 sz. ix. századi cseréput című hírünk 1. bek. 6. sorában a szöveg helyesen:

... a honfoglaló magyarok megjelenéséhez

2. bek. 3. sorában:

... mintegy 30-50 centiméter mélyen sütőkemencék aljzatára

3. bek. 5. sorában:

... orsógombokat, szövőszék-nehezékeket hoztak a ...

/mti/
gw
08.57 201083 0455

--

sb0015 1 130 mtib1018

felmentés - kinevezés

1983. október 20. - a minisztertanács dr. hanga mária művelődési miniszterhelyettest, más fontos megbízatására tekintettel - érdemei elismerése mellett - 1983. október 19-i hatállyal e tisztségéből felmentette, egyidejűleg dr. földiák gábort és gázsó ferencet művelődési miniszterhelyettessé kinevezte. /mti/

gw hgy
09.38 201083 0354

--

Tm

sb0016 1 130 mtib1019

a xii. kerületi pártbizottság ülése

1983. október 20. - ülést tartott a xii. kerületi pártbizottság, amelyen részt vett maróthy lászló, az mszmp politikai bizottságának tagja, a budapesti pártbizottság első titkára. a pártbizottság érdemei elismerése mellett felmentette első titkári tisztségéből jassó mihályt, a kerületi pártbizottság első titkárát, akit a budapesti pártbizottság titkárává választottak előzőleg, és a pártbizottság első titkárává rónainé dr. hanga máriát választotta meg. /mti/

tr/gw hgy

09.47 201083 0526

--

sb0017 4 160 mtib1020

gáll istván könyvesbolt

1983. október 20. - gáll istván, kossuth-díjas író halálának első évfordulója alkalmából az állami könyvterjesztő vállalat xiii. kerületi csanády utca 27. szám alatti könyvesboltja az író nevét vette fel csütörtökön.

az ünnepi eseményen jóvánovics miklós, az írószövetség főtítkára idézte fel a kossuth-díjas író alakját, pályafutását. gáll istván a jelennek és a jövőnek elkötelezett író volt - mondotta. olyan ember, aki a haladó törekvések képviselőjeként tevékenykedett szellemi közéletünkben, akit az esztétika és a stílisztika éppúgy érdekelt, mint a szociológia, vagy a politika. a lényegre törő realizmus mestere, aki például a ménesgazdában a fonákjára fordult társadalmi reményeket elemezte. a pedagógusként is kiváló gáll istván mindig odafigyelt az új nemzedékre, az 1965-től hullámokban érkező új irodalmi áramlatok képviselőire. /mti/

ri/pá/bc/gw hgy

10.17 201083 0909

--

T.u

sb0018 4 130 mtib1023

„kétszáz nap a magyar történelemből,, című film sajtó-bemutatója

1983. október 20. - a mafilm katonai stúdió „kétszáz nap a magyar történelemből,, című dokumentumfilmjét mutatták be az újságíróknak csütörtökön a magyar néphadsereg művelődési házában. a korabeli filmfelvételek, fotók, dokumentumok felhasználásával készített, s az események szemtanúit, illetve résztvevőit megszólaltató-glósz róbert rendezte - film megjeleníti az ellenforradalom kitörésének és pusztításának jellemző mozzanatait, s az ekkor szerveződött forradalmi karhatalmi egységek helytállását, majd azt a politikai és fegyveres küzdelmet, amely a forradalmi erők győzelméért kibontakozott.

az alkotók nevében godó ágnes ezredes, a hadtudományok kandidátusa, a hadtörténeti intézet és múzeum parancsnokhelyettese, a film szakértője elmondotta, hogy a dokumentumfilm felszabadulás utáni történelmünk egy olyan időszakának jobb megismerését hivatott szolgálni, amelynek feldolgozásában még fontos feladatok várnak a történelemtudományra. /mti/

és/mi/ár/er/gw hgy

10.41 201083 1059

--

sb0019 4 150 mtib1024

hatékonyabb munkavédelem a vasutnál - szakszervezeti elnökségi ülés

1984. október 20. - a vasutasok szakszervezetének csütörtöki elnökségi ülésén megtárgyalták, milyen eredményekkel jártak az év eddigi részében az üzemi balesetek megelőzésére tett korábbi intézkedések. megállapították: összességében kevesebb baleset történt mint tavaly, s ezen belül is jelentősen csökkent a halálos balesetek száma.

a szakszervezet elnöksége szerint az utóbbi időben számos hasznos kezdeményezés a hatékony és korszerű munkavédelem megteremtését szolgálta a máv-nál, az utasellátó vállalatnál, illetve a gysev-nél, és jelenleg is folynak a munkakörülményeket javító, a biztonságos munka feltételeit megteremtő beruházások. ezek hatása nem mindig érvényesül kellőképpen. a fejlesztésekkel megszűntek ugyan korábbi veszélyes körülmények, de azok helyett

T.u

ujabbak keletkeztek, vagyis a veszélyeztetettség más formában - mint például a zaj, a vibráció, a vegyi ártalmak - ujratermelődött. Lassu az előrehaladás a munkaszervezési, technológiai, korszerűsítési intézkedések terén, s gyakran hiányosságok tapasztalhatók a munka- és technológiai fegyelemben is.

ezzel szemben kedvező, hogy egyre hatékonyabbak a munkavédelmi szemlék, a célellenőrzések; ezek mind összetettebbé válnak, s átfogják a teljes munkafolyamatot. általános tapasztalat az is, hogy a szemléket követő intézkedéseket következetesebben hajtják végre, mint régebben, amihez az is hozzájárul, hogy szigorubbak a felelősségrevonások. javult a munkavédelmi képzés színvonala, az oktatási anyagok ma már többnyire nem általánosak, hanem a tényleges munkához kapcsolódnak.

a következetesebb megelőző munkának köszönhetően az elmúlt évhez képest kevesebb baleset történt. a máv-nál az év első nyolc hónapjában 3 százalékkal kevesebb volt a baleset, mint tavaly ilyenkor, ezen belül pedig egyharmadával csökkent a halálos végű balesetek száma. az utasellátó vállalatnál és a gysev-nél egyáltalán nem fordult elő halálos, illetve csonkulásos baleset.

a testület azonban arra is rámutatott, hogy bizonyos típusu baleseteknek növekedett az aránya. például a máv-nál több baleset következett be a járművek javításánál, tolatásánál, a rakodásnál, s ugyancsak több balesetet okozott az ittasság. növekedett azoknak a baleseteknek a száma is, amelyek munkaszervezési hiányosságokból, a munkahelyi vezetők mulasztásából adódtak. /mti/

bi/mi/sz/gw hgy

11.02 201083 2426

--

sb0020 4 150 mtib1026

a szocialista brigádmozgalom eredményei a somogyi tsz-ekben

1983. október 20. - somogy megye termelőségvetkezeteiben és társulásaiban négyszázhetvennyolc brigád csaknem hétezer taggal versenyez a szocialista brigád cím elnyeréséért, illetve megtartásáért - közölték a megyei tsz szövetség elnökségének csütörtöki ülésén. a brigádok jelentős szerepet töltenek be a gazdasági célok megvalósításában. emellett minden brigád társadalmi munkát vállal a község, az üzem, a munkahely szépítéséért, gyarapításáért. gondoskodnak az idős szervezeteti tagokról, segítenek a lakásépítéseknel, a kulturális vállalatok többsége kapcsolódik a közös gazdaságban folyó közművelődési munkához.

Tm

ami a munkaversenyt illeti, e téren igen figyelemre méltó a barcsi vörös csillag termelőségvetkezet módszere. a versenybizottság a főgazatvezetők bevonásával minden év elején a gazdálkodás egészére kiterjedő versenyfelhívást bocsát ki. ez a mennyiségi feladatok teljesítése mellett elsősorban az időbeni és a jóminőségű munkára az anyaggal, az energiával való takarékosagra, és az ujitási tevékenység fejlesztésére ösztönöz. a verseny legjobbainak jutalmazására évente több mint félmillió forintot fordítanak. a barcsi tapasztalatokat a szövetség igyekszik elterjeszteni. /mti/

káp/hné/er ká hgy
11.24 201083 1296

--

sb0021 4 150 mtib1028

Lakberendezési kiállítás - új lakásokban

1983. október 20. - érdekes lakberendezési kiállítás nyílt miskolcon, az avas déli, új lakótelepén. a domus áruház az ujonnan felépült, s a napokban átadandó Klapka György ut 26-28 számú lakóépület öt lakását rendezte be kompletten, különböző butortípusokkal. az olcsóbb és a drágább garnitúrák egyaránt megtalálhatók a lakásokban, s amit bemutatnak, abból a fajtából azonnal, vagy néhány napon belül szállíthatnak is a vásárlóknak.

a kiállításon elsősorban magyar: a bubiv, az avas butorgyár és a domus által készített, illetve forgalmazott butorok láthatók. /mti/

bas/tné/gw ká
11.25 201083 0643

Tm

--

sb0022 4 130 mtib1030

vizügyi dolgozók munkavédelmi vetélkedője zalaegerszegen

1983. október 20. - csütörtökön zalaegerszegen megkezdődött a vizügyi dolgozók országos munkavédelmi vetélkedője. harmincnégy vállalat és vizügyi szervezet 3-3 fős csapata többek között a munkavédelemre vonatkozó jogszabályokból, szabványokból, szabályzatokból, üzemegészségügyi és környezetvédelmi kérdésekből vizsgálják. /mti/

táa/kné/er kz hgy
11.58 201083 0417

--

sb0023 4 150 mtib1031

bővült a teréz és az óbuda telefonközpont - szombattól 3 600 számváltozás

1983. október 20. - a posta a teréz telefonközpontban 5 000, az óbuda telefonközpontban pedig 3 000 állomást befogadó crossbar rendszerű egységet szerelt fel és helyez üzembe október 22-én, szombaton. a központok új egységeinek új számmezőt nyitottak; az oda bekapcsolt állomások számai 530 000-rel, illetve 800 000-rel kezdődnek.

a két központ bővítése elsősorban a meglévő állomások forgalmának javítását, gyorsítását, a telefonszolgáltatás színvonalának növelését célozza. ezért a két központ területén 3 600 már üzemelő állomást, - elsősorban a legforgalmasabb közületi alközpontokat, de magánelőfizetőket is, - kapcsolnak át az új crossbar egységekbe, amelyek más központokon is segítenek. a túlterhelt erzsébet központból például számos nagyforgalmu állomás került át a terézbe.

az új berendezésekkel a hálózat egyelőre nem bővült; a kábelépítésre csak 1984-85-ben kerülhet sor, ezért új állomásokat most csak igen minimális számban tudnak felszerelni a meglévő szűkös hálózat felhasználásával.

a két központ dolgozói alaposan és gondosan készítették elő az új egységek üzembehelyezését. a számcsereket egyetlen napon, szombaton végrehajtják, s az állomások működésének ellenőrzését legkésőbb hétfőn befejezik. a számváltozással érintett közületeket és magánelőfizetőket értesítették az átkapcsolásról és az új kapcsolási számokról. a budapesti távbeszélő igazgatóság az előfizetőknél pótfüzetet küldött amelyben feltüntetik az érintett

07

közületek nevét, címét és új telefonszámát, valamint - emelkedő számsorban - a magánelőfizetők régi és új telefonszámait.

a két központ új berendezéseivel az érintett területeken biztonságosabb, gyorsabb lesz a forgalom, kedvezőbbé válnak a telefonálás feltételei. gyorsabban lehet lebonyolítani az interurbán hívásokat is, hiszen a távhívásos belföldi és nemzetközi beszélgetésekre rendelkezésre álló ugynevezett kapcsoló ut csaknem a kétszeresére bővült. /mti/

ff/sz/gw hgy

12.07 201083 2034

--

sb0024 4 180 mtib1032

időjárásjelentés

1983. október 20. - a meteorológiai intézet jelenti csütörtökön 12.00 órakor: szeles idő

a skandináv-félsziget fölött igen nagy méretű ciklon alakult ki. ez a sarkvidék térségéből hideg levegőt hoz egyelőre észak- és nyugat-európa nagy része fölé. a hideg léghullámok viharos széllel érik el az említett területeket, nagy csapadékot nem okoznak, de átmeneti felhősödés sokfelé előfordul. a hideg levegő egyre közelebb kerül hazánkhoz is, és a következő napokban el is árasztja a kárpát-medencét. szélesre, még hűvösebbre fordul időjárásunk.

szerdán Magyarországon általában napos és száraz idő volt. csupán az északi hegyvidéken fordultak elő tartósabban ködös, felhős helyek. a hőmérséklet csucsértéke 12 és 18 fok között alakult. az esti óráktól egyre több helyen nőtt meg a felhőzet, emiatt mérsékelt volt a lehülés. a hőmérséklet 3 és 11 fok közé csökkent. délelőtt az ország legnagyobb részén erősen felhős idő volt, csak kisebb vidékeken sütött a nap. egy-két helyen gyöngye eső is kialakult. a hőmérséklet 11 órára 12, 17 fokig emelkedett.

budapest belterületén szerdán a hőmérséklet napi középértéke 11,7 fok volt, ez 1,4 fokkal magasabb, mint a százéves átlag.

ma 12 órakor budapesten 17 fokot mértek, a tengerszintre átszámított légnyomás 1023 mbár, alig változik.

MK

várható időjárás az ország területére péntek estig:

a felhőátvonulásokból csak jelentéktelen átfutó zápor fordulhat elő. megerősödik, egyre több helyen viharossá fokozódik az északnyugati, északi szél. a nappali felmelegedés gyengül. a legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 2, 7, a legmagasabb nappali hőmérséklet pénteken 9, 14 fok között alakul.

előrejelzés budapest területére péntek reggelig:

csak időnként növekszik meg a felhőzet és legfeljebb futó zápor alakul ki. megerősödik az északi szél. a késő esti hőmérséklete 7, a péntek hajnali 4 fok körül lesz.

távolabbi kilátások szombattól keddig:

általában kevés felhő, csapadék nem valószínű. az időszak elején igen erős éjszakai lehülés várható, majd a hőmérséklet kissé emelkedik. a hét elején többfelé alakulhat ki köd. a legalacsonyabb hajnali hőmérséklet eleinte -3, plusz 2, majd plusz 1, plusz 6 fok között. a legmagasabb nappali hőmérséklet eleinte plusz 8, 13, majd 11, 16 fok között. jelentős mennyiségű /legalább napi 5 mm/ csapadék az ország területén nem várható. a duna vízállása budapestnél 164 cm, a víz hőmérséklete 12,4 fok. /mti/ er
12.41 201083 2631

-.-

sb0025 4 150 mtib1034

kiállítás nyílt a magyar-csehszlovák gépipari együttműködésről

1983. október 20. - a strojexport csehszlovák külkereskedelmi vállalat magyar partnereivel kialakított együttműködését bemutató fotódokumentációs kiállítás nyílt csütörtökön budapesten, a népköztársaság utján a csehszlovák kulturális és tájékoztató központban. a kiállítás megnyitóján részt vett petrovai lászló, építésügyi és városfejlesztési miniszterhelyettes is.

a strojexport képviselői elmondották: évente mintegy 15 millió rubel értékben szállítanak magyarországra különböző utépitő gépeket. az elmúlt években számos magyarországi nagyberuházás megvalósításában - többek között a budapest-kelebia vasutvonal villamosításában, a fővárosi trolibusz- és villamoshálózat rekonstrukciójában, a számbok-alag gázvezeték építésében - is részt vettek. mindezek eredményeként a vállalat magyarországi exportja 1981-83-as időszakban elérte a 78 millió rubelt. az együttműködés keretében, a strojexport közvetítésével magyar építők szállodákat és

MA

áruházakat építettek csehszlovákia több városában. a strojexport magyar partnereivel szakosodási szerződést is kötött, amelyben a különböző anyagmozgatási és raktározási berendezések fejlesztését és gyártását megosztották. elmondották, hogy jelenleg harmadik piaci vállalkozásokkal tervezik bővíteni az együttműködést, ebben a strojexport partnerei elsősorban a nikex, a transelektro és a komplex külkereskedelmi vállalatok.

a dokumentációs kiállítás november 1-ig tekinthető meg. /mti/

pf/mi/sz/gw hgy

13.08 201083 1538

-.-

sb0026 4 150 mtib1035

környezetvédelmi tárgyalások

1983. október 20. - gemnadij golubev, az ensz környezeti program /unep/ főigazgató-helyettese október 18-19-én hazánkban tájékozódott a magyar környezetvédelem helyzetéről. megbeszéléseket folytatott magyarország unep-programokban, többek között a fejlődő országoknak nyújtandó műszaki segítségnyújtásban való közreműködéséről.

itt tartózkodása során az unep főigazgatóhelyettesét fogadta gonda györgy államtitkár, az országos környezet- és természetvédelmi hivatal elnöke. g. golubev csütörtökön reggel elutazott hazánkba. /mti/

mi/sz/gw hgy

13.15 201083 0598

MA

-.-

sb0027 4 130 mtib1036

orvos-gyógyszerész napok

1983. október 20. - csütörtökön kiskunfélegyházán megnyitották a hagyományos bács-kiskun megyei orvos-gyógyszerész napokat. a kétnapos tanácskozáson a betegellátás etikai és igazságügyi vonatkozásairól, valamint a cukorbetegség gyógyításáról, gondozásáról és a gyógyszerellátásról hangzik el csaknem félszáz előadás. /mti/
lak/bné/er kz ie
13.20 201083 0378

--

sb0028 4 150 mtib1037

ételeink ize

1983. október 20. - gyökérzöltség termelési tanácskozást és bemutatót tartottak csütörtökön kecskeméten, a zöltségtermesztési kutató intézetben. a kutatók, termelők, feldolgozók eszmecserejének résztvevői szerint a hazai fajtaválaszték megfelel a feldolgozó ipar igényeinek, szinte valamennyi jól tárolható, így aztán a beltartalmi értékük nem változik a tárolás során. a régiek leváltására nemesített új fajtajelöltek közül több lényegesen jobb is elődjénél. az új répa, gyökér, zeller hibridek több szín- és ízanyagot tartalmaznak, s e tulajdonságaikat az ipari felhasználás során sem veszítik el. az új petrezselyem gyökér viszont olyan ásványi anyagokat tartalmaz, ami elősegíti az emésztést és illatanyagaival gazdagítja a leves- és a húsfélék fűszerezettségét. /mti/
lász/bné/kz/gw ie

13.24 201083 0820 ↓ répafajták karotintartalma az eddigieknél 2-3
százalékkal több, a

MK

--

sb0029 4 150 mtib1038

kitüntetések

1983. október 20. - az elnöki tanács - kiemelkedő munkásságuk elismerésül, nyugállományba vonulásuk alkalmából - a munka érdemrend arany fokozatát adományozta dabis józsefnek, a danuvia központi szerszám- és készülékgyár főmérnökének, donáth bélának, az elzett művek személyzeti-szociális igazgatójának, dr. hollósi gyulának, a szolnoki mezőgép vállalat gyáregység-igazgatójának, karakas györgynek, a mezőgép tröszt személyzeti főelőadó-jának, kárpáti józsefnek, a hűtőgépgyár gazdasági igazgatójának és zsigmond lászlónak, a ganz villamossági művek osztályvezetőjének. a kitüntetések csütörtökön adták át az ipari minisztériumban. /mti/

sz/mi/ig ie
14.35 201083 0681

--

sb0030 4 150 mtib1039

építőgép-kölcsönző szolnokon

1983. október 20. - építőgép-kölcsönző bolt nyílt csütörtökön szolnokon. ez a termelőeszköz-kereskedelmi vállalat országos hálózatának kilencedik üzlete. elődeihez hasonlóan az a feladata, hogy kiségek, szerszámok bérbeadásával segítse a magánlakás-építőket. a szolnoki üzlet létrehozásához jelentős támogatást nyújtott a megyei építőipari vállalatok gazdasági társulása. a boltban a házépítésekhez használatos eszközök - bontókalapács, csempevágó, ütvefuró, láncfűrész, rezgőgyalu és műanyaghegesztő - kölcsönözhető. a szerszámokat, kiségeket elsősorban magánszemélyeknek adják bérbe, de gazdasági munkaközösségek és ipari szövetkezetek is igénybe vehetik e szolgáltatást. a kölcsönzésen kívül szaktanácsot is adnak az érdeklődőknek. /mti/

laz/kz/mz ie

14.44 201083 0805

H

--

sb0031 4 150 mtib1041

országos tanácskozás az iparjogvédelemről és az innovációról

1984. október 20. - az elmúlt három évben 50 százalékkal nőtt a magyar eredetű, szabadalmazásra bejelentett termékek száma, a hasonló adottságu országokhoz képest azonban még mindig alacsony a hazai szellemi termékek aránya. egy, a közelmúltban készült felmérés szerint csehszlovákiában 4.9, bulgáriában 3.9, az ndk-ban 3.6 az ezer lakosra jutó találmányok, újítások száma, magyarországon viszont csak 1.3. ezeknek az adatoknak a tükrében vizsgálták elmaradásunk okait és az előrelépés lehetőségét, azon az országos tanácskozáson, melyet mintegy 400, az iparjogvédelemben, az innovációban és a licenkereskedelemben érintett szakember részvételével csütörtökön tartottak az mta kongresszusi termében.

a konferencián több előadó is rámutatott: a nehezebbé váló gazdasági feltételek mellett különösen fontos az innovatív gondolkodás általánossá válása, hangsúlyozva, hogy a kutatás-fejlesztés nem torpanhat meg egy-egy résztermék kifejllesztésénél, hanem a termelés egészét átfogó, folyamatos tevékenységnek kell lennie. napjainkban - a gazdasági verseny előtérbe kerülésével, a nemzetközi gazdasági kapcsolatok kibővítésével - a megfelelően alkalmazott iparjogvédelem fontos piaci eszközzé vált, ezt azonban még nem kellően ismerték fel a hazai vállalatoknál.

a licencencia találmányokat értékesítő vállalat és a danubia szabadalmi iroda által rendezett tanácskozás célja az volt, hogy felhívják az érintett szakemberek figyelmét: az innovációs tevékenység, az iparjogvédelem és a licenkereskedelem megfelelő összehangolása nélkül az értékesebb szellemi termékeket csak hátrányosabb feltételekkel tudják értékesíteni. emlékeztettek rá, hogy szabadalom nemcsak a végtermékre kérhető, hanem a kutatás-fejlesztés-termelés folyamatában felmerülő bármilyen új műszaki rész megoldásra is. célszerű tehát a kutatás-fejlesztés legelső eredményeit is jogi oltalom alá helyezni, elsősorban azokban az országokban, ahol később remény van a végtermék értékesítésére. ily módon ugyanis komoly piaci befolyásra lehet szert tenni. pusztai gyula, az országos találmányi hivatal elnöke külön is hangsúlyozta: a vállalatoknak ugyanolyan felelősséggel kell kezelniük a rendelkezésükre álló szellemi értékeket, mint a társadalmi vagyon bármely értékét, éppen ezért célszerű lenne, ha a vállalatvezetők munkájának értékelésekor ezt is számba vennék. /mti/

fgy/mi/ig sz ie
14.51 201083 2439

-.-

sb0032 4 150 mtib1042

vásárnaptár

1983. október 20. - a hét végén a szokásosnál szűkebb a kereskedelem vásár-kinálata.

október 22-én, szombaton csupán két helyen, kondoroson és mágocon lesz országos állat- és kirakóvásár.

október 23-án, vasárnap kiskunfélegyházán, mázaszászváron, medgyeházán, romhányban, tápiószecsőn és tokajban tartanak országos állat- és kirakóvásárt. legy

autóvásárra várják az érdeklődőket debrecenben, komáromban, miskolcon, nagykovácsoson, nyiregyházán, pécsen, siklóson és szegeden. /mti/

kf/jf/mz ie

15.10 201083 0536

-.-

sb0033 4 150 mtib1043 /közönségszolgálat/

orvosmeteorológia tájékoztató

1983. október 20. - a hét végén és a jövő héten anticiklonális hatások irányítják hazánk időjárását, ezért általában kevés felhő, száraz idő valószínű; felhősödés és kisebb csapadék csak a jövő hét legelején lehetséges.

a hét végi tiszta időt követően a jövő héten már sokfelé várható a hajnali órákban pára, köd. erős lesz az éjszakai lehülés, a legkisebb hőmérséklet 0 fok körül állandósul. a kora délutáni órákra általában 10-15 fokig melegszik föl a levegő, a tartósan ködös helyeken azonban 10 fok alatt marad.

alig változó, csöndes idő várható tehát a jövő hét közepéig. a mostani hétvégi friss, tiszta idő, a ragyogó napsütés kedvezően alakítja hőérzetünket. ajánlatos azonban a réteges öltözködés, hiszen a kora reggeli órákban - az árnyékos helyeken még napközben is - igen hűvös lesz. a jövő hét elejétől várható ködökkel elsősorban hangulatunk változik meg, levertébbek, kedvetlenebbek

A

Lehetünk kedvezőtlen az is, hogy a tartós pára miatt egyre sűrűsödnek a levegőben a szennyező anyagok, s ez elsősorban a légzőszervi megbetegedésben szenvedőknek okoz kellemetlenséget.
/mti/

kf/jf/bam/mz

15.16 201083 1162

--

sb0034 4 150 mtib1044 /közönségszolgálat/

utszükület a tanács köruton

1983. október 20. - a főinform tájékoztatója szerint vízbekötés miatt október 21-én, pénteken a tanács körut 9. számú épület előtt, a centrál étteremnél a külső forgalmi sávot lezárják. az utlezárás előreláthatólag november 6-ig tart. /mti/

kf/jf/mz ie

15.17 201083 0300

--

sb0035 4 150 mtib1045 /közönségszolgálat/

elmarad a rendezvény

1983. október 20. - az állattenyésztők társasága és az agrárgazdasági társaság október 27-én, 10 órára tervezett közös rendezvénye, a háztáji és kisegítő gazdaságokkal foglalkozó állattenyésztési nap elmarad; december 9-én tartják meg az állatorvostudományi egyetem aulájában. /mti/

kf/jf/mz ie

15.21 201083 0335

--

sb0036 4 150 mtib1047 /közönségszolgálat/

az európai nagyvárosok hőmérséklete

1983. október 20. - az európai nagyvárosok péntekre várható maximális hőmérséklete:

párizs	14 fok
london	13 fok
osló	9 fok
stockholm	10 fok
helsinki	9 fok
berlin	13 fok
varsó	12 fok
leningrád	9 fok
moszkva	10 fok
kijev	14 fok
prága	12 fok
bécs	13 fok
róma	23 fok
madrid	25 fok
belgrád	15 fok
bukarest	16 fok
szófia	15 fok
athén	22 fok

/mti/ kf/jf/mz ie

15.28 201083 0913

--

sb0037 4 150 mtib1048 /közönségszolgálat/

a környező országok időjárása

1983. október 20. - a környező országok határmenti körzeteinek várható időjárása szombat reggelig:

ausztria:

-----
a felhőátvonulásokból néhány helyen zápor kialakulhat. a hőmérséklet pénteken kora délután 10, 15, szombaton hajnalban -1, 4 fok között alakul.

u

csehszlovákia:

felhőátvonulások várhatók, elszórtan gyenge záporral. a hőmérséklet pénteken kora délután 9, 14, szombaton hajnalban -1, 4 fok között alakul.

szovjetunió:

változóan felhős lesz az ég, elszórtan várható zápor. a hőmérséklet pénteken kora délután 10, 15, szombaton hajnalban 1, 6 fok között alakul.

románia:

változóan felhős lesz az ég, szórványosan zápor várható. a hőmérséklet pénteken kora délután 11, 15, szombaton hajnalban 1, 6 fok között alakul.

jugoszlávia:

felhőátvonulások várhatók, néhány helyen záporral. a hőmérséklet pénteken kora délután 10, 15, szombaton hajnalban 0, 5 fok között alakul. /mti/

kf/jf/mz ie

15.36 201083 1066

--

sb0038 4 160 mtib1049

szoboravatás baján

1983. október 20. - csütörtökön felavatták baján, a városi sportcsarnok előtti Lenin téren kirchmayer károly „kosarasok”, című szobrát. az avatóünnepségre a város felszabadulásának 39. és a bajai sportmozgalom kezdetének 75. évfordulója alkalmából került sor. a városi tanács ünnepi ülést tartott a felszabadulás évfordulója alkalmából, a józsef attila művelődési központban pedig „baja sportja képekben”, címmel nyílt kiállítás. /mti/

Lak/bné/kz/mz ie

15.40 201083 0493

--

sb0039 4 160 mtib1050

befejeződött az intervizió tanácsának ülése

1983. október 20. - csütörtökön egerben befejeződött az intervizió tanácsának 67. ülése. a háromnapos eszmecsere az oirt/intervizió vezetői, tizenegy tagország - közöttük hazánk - televíziós szervezete, továbbá az interszputnyik vezető képviselői vettek részt. megvitatták az intervizió tagszervezetek műsoregyüttműködésének időszerű kérdéseit, az együttműködés javításának lehetőségeit, módosztatit, a különböző műsorok, híryanagok cseréjének, interszputnyikon történő továbbításának, összességében a hírszolgáltatás gyorsításának, valamint a műsorok gazdagításának lehetőségeit.

a tanácskozás záróülésén határozatot fogadtak el az együttműködés további mélyítéséről, és megválasztották az intervizió tanácsának új elnökét és két elnökhelyettesét.

a tanácskozás befejeztével milena balasova, az oirt főtitkára nyilatkozott az mti munkatársának. az egri tanácskozást, mint hangsúlyozta, azért is nagyon fontosnak tartja, mivel jelentősen hozzájárult ahhoz, hogy a tagországok televíziós szervezetei még hatékonyabban fogjanak össze a béke érdekében; állásfoglalás született azzal kapcsolatban is, hogy a műsorok gazdagításáért és a hírközlés meggyorsításáért fejleszteni kell az együttműködést más nemzetközi televíziós társaságokkal. megbeszéltek az olimpiai játékok közvetítésének előkészítésével kapcsolatos tennivalókat is.

a főtitkár végül elmondotta azt is, hogy az oirt 1986-ban, valószínűleg csehszlovákiában, nagyszabású rádiós és televíziós konferenciát rendez. erre a világ valamennyi rádiós-televíziós szervezetét meghívják. a világkonferencia előkészítése megkezdődött. /mti/

kov/lné/ig kz ie
15.53 201083 1683

//

--

sb0040 4 150 mtib1051 /közönségszolgálat/

hétvégi piac

1983. október 20. - az igényeket kielégítő felhozatal várható a hét végére a zöldség-gyümölcs piacokon.

a jelzések szerint tartósan jó a burgonya, a káposztafélék, a vöröshagyma és a gyümölcsök kínálata. paradicsompaprika és cseresznyepaprika is az igények szerint vásárolható. tovább tart a leveszöldségek, a sárgarépa, a gyökér, a zeller és a karalábé választékos kínálata. most már kevesebb a piacra kerülő szabadföldi paprika és paradicsom, pótlásukra darabonkénti áron kínálnak üvegházi tölteni való paprikát és hegyespaprikát, s kapható üvegházi uborka és paradicsom is. újdonságként megjelent a piacokon a kínai kel. gazdagítja a hétvégi választékot a cékla, a póréhagyma, a feketeteretek, a főzötök és kisebb mennyiségben a zöldbab és kifejtőbab. a másodvetésű cikkek közül kielégítik az igényeket fejessalátából, hónaposretekéből, csemege zöldhagymából, parajból és sóskából.

változatlanul jó a piacokon a gyümölcskínálat. különböző fajtájú téli almát, téli körtét, valamint csemege- és borszólót minden piacon bőségesen árusítanak. emelkedik a gesztenye- és a héjas dió-felhozatal, s megjelent a naspolya.

a hét végére kisebb áremelkedést jeleznek a piacokról. valamivel drágább a karfiol, a paprika, a paradicsom, a szőlő és a körte, olcsóbb viszont a karalábé, míg a többi téli tárolásra alkalmas termék ára nem változik.

a nagyvásártelapi fogyasztói árak október 21-én, kilogrammonként: burgonya 5.50-6.20, vöröshagyma 12, lilahagyma 15, fokhagyma 55, fejeskáposzta 5-8, vöröskáposzta 15, kelkáposzta 6-10, kínai kel 15, karfiol 10-15, padlizsán 22, patisszon 20, üvegházi paradicsom 30, üvegházi uborka 28, tölténivaló paprika 16-24, piros paradicsompaprika 16-22, piros cseresznyepaprika 26, sárgarépa 6-8, gyökér 16, karalábé 8-12, zeller 22, cékla 6-8 forint. a hegyespaprika darabja 5, a fejessalátáé 4-6, a póréhagymáé 5 forint. a gyümölcsök közül az alma 4.50-8, a birs 7-10, a körte 8-16, a sasza szőlő 20, a csiri-csuri szőlő 18, az étkezési borszóló 10-12, a héjas dió 30, a gesztenye 28 forint. /mti/

kf/jf/mz ie

16.02 201083 2091

H

--

sb0041 4 150 mtib1052

tenyésztő,

állat /~~tenyésztő~~/ szakemberek országos tanácskozása veszprémben

1983. október 20. - az állati termékek minőségének vizsgálata és további javításának lehetősége a fő téma. az állattenyésztési és takarmányozási kutatóközpont csütörtökön veszprémben megnyitott országos vándorgyűlésén.

Keserü János, a kutatóközpont főigazgatója bevezető szavaiban utalt arra, hogy hazánkban lezárult az a korszak, amelyben a figyelem a termelés mennyiségi növelésére összpontosult. a külföldi és a hazai piac igényei egyaránt megkövetelik az állati termékek minőségének javítását. ilyen igénnyel lépnek fel a termelővel szemben a feldolgozó élelmiszerüzemek is. az ülés előadói kitértek a minőséget befolyásoló tenyésztési feladatokra és a tartási mód tapasztalataira. a szarvasmarha-tenyésztésben elsődleges célként a fehérje arány növelését határozták meg.

külön témakörként vitatták meg a szakemberek a környezet szerepét az állatok tartásában. mint megállapították: az iparszerűen működő tejtermelő telepeken a pihenő- és az etetőtér kialakításánál minden körülmények között meg kell tartani az optimális méretarányokat. az összehasonlító kísérletek szerint a fényhatásoknak is [ ] szerepük van, a sertések súlynövekedése sötét élettérben magasabb, ugyanakkor a világos környezetben tartott példányok több első osztályú húst adnak. az exportérdek - mint hangsúlyozták - egyértelműen a világos környezetben való tartást és hizlalást indokolják. a szarvasmarha-telepeken számos kísérlet bizonyítja, hogy a tehének tejtermelése fényhatásokkal kedvezően befolyásolható. [döntő

a környezet hatása, az állat közérzete ugyancsak meghatározó a hozam és a minőség vonatkozásában. a vágás előtti zaklatott napok, vagy órák kimutatható minőségromlást okoznak. ezért a tudományos szakemberek javasolják: rövidítsék a szállítási időt, pihentessék a vágóhidra került állatokat, és óvják meg a szélsőséges időjárás zavaró hatásától. /mti/

szé/mné/ig ká ie
16.08 201083 1959

H

--

sb0042 4 160 mtib1053

befejeződött a néprajzkutatók nemzetközi konferenciája mátrafüreden

1983. október 20. - a nemzetközi néprajzi táplálkozástudományi szervezet 5. konferenciája csütörtökön befejeződött mátrafüreden a magyar tudományos akadémia üdülőjében. a háromnapos ülészen husz ország néprajzkutatói, történészei és táplálkozástudományi foglalkozó szakemberei vettek részt. a tanácskozás témája az európai népi táplálkozásnak a középkortól napjainkig terjedő története, illetve e folyamat regionális eltéréseinek a megvitatása volt. szakaszainak, fordulópontjainak,

több előadás foglalkozott azzal a kérdéssel, hogy az európai táplálkozásban 1650 és 1800 között óriási változás történt és az akkor kialakult szokások lényegében ma is érvényben vannak. akkor tértek át Európában a napi kétszeri étkezéstről az ebéd beiktatásával a háromszori étkezésre. a franciaországban már korábban kialakult étkezési szokások terjedtek el Európában szerte. a francia konyha hatására ebben az időszakban honosodott meg más országban is a leves, sőt az a szokás is, hogy levessel kezdik az ebédet. ugyancsak a francia konyha hatásáról tanuskodik a rántás alkalmazásának elterjedése.

a záróülésem megállapodtak abban, hogy a soron következő konferenciát 1985-ben Lengyelországban rendezik. /mti/

kov/lné/st/mz ie

16.09 201083 1274

--

sb0043 4 130 mtib1054

veress péter kínába utazott

1983. október 20. - veress péter külkereskedelmi miniszter csütörtökön csen mu-hua külkereskedelmi és külgazdasági miniszter meghívására kínába utazott. /mti/

sa/ig jf ie

16.09 201083 0215

--

sb0044 4 130 mtib1056

pártmunkásküldöttség látogatása japánban

1983. október 20. - a japán kommunista párt meghívására október 12-19. között látogatást tett japánban az mszmp pártmunkásküldöttsége, horn gyulával, a központi bizottság külügyi osztálya vezetőjével az élén. a magyar delegációval megbeszélést folytatott nisizava tomiio, a jkp elnökhelyettese, hama takesi, josioka josinor, az állandó elnökség tagjai, kudo akira, nisiinorio, tacsiki hirosi, nihara soji, az elnökség tagjai, valamint a jkp más vezető képviselői.

a nyílt, elvtársi légkörű találkozókon kölcsönös tájékoztatásra került sor a két párt helyzetéről és tevékenységéről. megvitatották a nemzetközi élet, a nemzetközi kommunista és munkásmozgalom előtérben álló kérdéseit, különös tekintettel a világbéke megőrzésének, a fegyverkezési hajszá megfékezésének problémáira.

az mszmp delegációja továbbá találkozott és megbeszélést folytatott időszerű nemzetközi kérdésekről a japán szocialista párt, a külügyminisztérium és a nemzetbiztonsági vezető képviselőivel. /mti/

tanács

mi/mz ie

16.17 201083 1056

--

sb0045 4 150 mtib1057

országos kacsatenyésztési tanácskozás

1983. október 20. - országos kacsatenyésztési tanácskozást rendezett csütörtökön szarvason a szegedi akadémiai bizottság és a haltenyésztési kutatóintézet. előadások hangzottak el a kacsatenyésztés hazai helyzetéről, távlatairól, a kutatások eredményeiről. a mintegy félszáz kutató, termelőüzemi és feldolgozó-vállalati szakember bemutatón is részt vett: megismerkedtek az intézetben nemesített szarvasi, pekingi és körösmenti hibrid-fajtákkal. a legújabb nemesített kacsafajtájuk másfél hónapos korra eléri a háromkilos súlyt.

H

bel

- 30 -

1983.10.20.

a szarvasi kutatóintézetben nemesített fajtákból az idén több mint negyvenezer tenyészkacsa neveltek és állítottak a tenyésztésbe. az intézet kacsafajtai az elmúlt években eljutottak nepálba, nigériába, vietnamba és zambiába is, ahol a forró égövi körülmények között bizonyították kedvező tenyésztési tulajdonságaikat. /mti/

sa/sam/ig ká ie
16.22 201083 0937

--

sb0046 4 130 mtib1058

az mszmp küldöttségének látogatása a kongói népi köztársaságban

1983. október 20. - a kongói munkapárt központi bizottságának meghívására október 17. és 20. között látogatást tett a kongói népi köztársaságban a magyar szocialista munkapárt küldöttsége, élén katona imrével, a központi bizottság tagjával, az elnöki tanács titkárával. a küldöttséget fogadta jean pierre tchicaya-thystere, a kongói munkapárt politikai bizottságának tagja, és jean ganga-zandzou, a politikai bizottság tagja, a népi nemzetgyűlés elnöke.

a barátság és a szolidaritás légkörében folytatott megbeszéléseken az mszmp és a kongói munkapárt képviselői eszmecsere folytattak a nemzetközi élet időszerű kérdéseiről, különös tekintettel az afrikai kontinens helyzetére, s kölcsönösen tájékoztatták egymást pártjaik tevékenységéről, országaik helyzetéről. az mszmp küldöttsége méltatta a kongói munkapárt és a kongói nép harcát a társadalmi felemelkedésért, az ország gazdasági függetlenségének megszilárdításáért. kifejezték meggyőződésüket, hogy a namibiai és a dél-afrikai nép harcát siker koronázza. elítélték a dél-afrikai köztársaságnak a frontországok destabilizálására irányuló törekvéseit.

a megbeszéléseken megelégedéssel állapították meg, hogy a két párt kapcsolatai jól fejlődnek, és azok további szélesítése céljából aláírták az mszmp és a kongói munkapárt közötti 1984 és 1985 évekre szóló együttműködési megállapodást. /mti/

sa/mz ie

16.23 201083 1451

//

--

bel

- 31 -

1983.10.20.

sb0047 4 160 mtib1059

babits mihály és vendégei

1983. október 20. - nemcsak anyagában, ötletében is eredeti kiállítást tekinthetnek meg a látogatók a nyugati irodalmi emlékmúzeumban: babits mihály és vendégei címmel korabeli amatőr-fotók tárlata nyílt meg csütörtökön.

a 85 fénykép fele eredeti amatőr-kép, a másik felét török sophienak, babits feleségének negatívjai alapján most erre az alkalomra hívták elő. a tárlaton felsorakoztatott képek babitsék budapesti lakásain és az esztergomi nyaralóban készültek, a 20-as, 30-as években. a fotókon a nyugati három nemzedékének ismert személyiségei láthatók, közöttük karinthy frigyos, komjáth aladár, szabó lőrinc, kosztolányi dezső, mórnicz zsigmond, schöpflin aladár, tóth árpád, illyés gyula, vagy babits utolsó látogatóinak egyike, weöres sándor. a fényképek között két színes kép is látható babitsról, ezeket kuriózumként tartják számon a muzeológusok.

az irodalomtörténeti értékű anyagot most tárják először a közönség elé. a fotókat a petőfi irodalmi múzeum és az országos széchényi könyvtár gyűjteményéből válogatták össze.

a babits mihály és vendégei című kiállítást december végéig tekinthetik meg az érdeklődők. /mti/

t cs/mz ie

16.24 201083 1199

--

sb0048 4 130 mtib1060

az indonéz képviselőház küldöttségének programja

1983. október 20. - szépvolgyi zoltán, a fővárosi tanács elnöke csütörtökön hivatalában fogadta a hardjantho sumodisastro, az indonéz képviselőház alelnöke vezette indonéz képviselőházi küldöttséget, amely a magyar országgyűlés meghívására tartózkodik országunkban. a szívélyes légkörű találkozáson a főváros fejlesztésének terveiről, időszerű feladatairól, gondjairól beszélgettek.

az indonéz delegáció délelőtt rövid ideig részt vett az országgyűlés őszi ülészakán. ezután a fővárosi tanács elnöke ebédet adott a tiszteletükre.

//

a küldöttséget fogadta dr. trautmán rezső, az elnöki tanács helyettes elnöke. a fogadáson jelen volt budi hartantyo, az indonéz köztársaság budapesti nagykövete.

a delegáció délután a hungaronektár vállalathoz látogatott, pénteken borsod megyébe utazik. /mti/

me/gw/ig ie
16.25 201083 0886

--

sb0049 4 160 mtib1061

gáll istván emléktáblát avattak tatabányán

1983. október 20. - gáll istván kossuth-díjas író halálának első évfordulója alkalmából csütörtökön emléktáblát avattak tatabányán, a széchenyi utca 19-es számú ház falán. ebben a házban töltötte az író gyermekkorát. az ünnepségen bertha bulcsu józsef attila-díjas író emlékezett meg gáll istvánról. /mti/

d.tóth ildikó/wné/ig st ie
16.30 201083 0391

--

sb0050 4 130 mtib1067

flór ferenc nevét vette fel a kerepestarcsai kórház

1983. október 20. - flór ferencnek, az 1848-49-es szabadságharc vezető honvéd orvosának, a rókus kórház egykori igazgatójának és kiváló sebészének a nevét vette fel csütörtökön a pest megyei tanács kerepestarcsai kórháza. a névadó ünnepség keretében a kórház parkjában felavatták flór ferenc szobrát, tóth béla szobrászművész alkotását. /mti/

vir/sa/st/mz olt

17.24 201083 0430

--

sb0051 4 130 mtib1068 /felhasználható: 18 órától!/
kádár jános fogadta erich mückenbergert

1983. október 20. - kádár jános, a magyar szocialista munkáspárt központi bizottságának első titkára csütörtökön a központi bizottság székházában fogadta erich mückenbergert, a német szocialista egységpárt politikai bizottságának tagját, a központi ellenőrző bizottság elnökét, aki delegáció élén hivatalos látogatáson tartózkodik hazánkban.

a szívélyes, elvtársi légkörben lezajlott találkozón tájékoztatták egymást pártjaik tevékenységéről, a két párt előtt álló időszerű feladatokról. megelégedéssel állapították meg, hogy pártjaink, országaink és népeink kapcsolatai az ndk párt- és kormányküldöttségének múlt évi magyarországi látogatása alkalmával létrejött megállapodások alapján gyümölcsözően fejlődnek.

a találkozón jelen volt gyenes andrás, a központi ellenőrző bizottság elnöke és karl-heinz lügenheim, az ndk budapesti nagykövete. /mti/

fr/sa/mz olt

17.25 201083 0932

--

sb0052 4 160 mtib1070

magyar-csehszlovák művészcsere-egyezmény

1983. október 20. - budapesten aláírták az 1984-85. évi magyar-csehszlovák művészcsere-egyezményt a csehszlovák prago koncert és slovkoncert, valamint a magyar interkoncert vezetői. az egyezmény szerint 1984-ben hazánkban vendégszerepel egyebek között a cseh filharmonia zenekara vaclav neumann vezényletével, továbbá andrej lenárd, ludovic rajter és oliver dohnányi karmesterek, josef suk hegedűművész, a szlovák kamarazenekar, a prágai kamarabalett és a dolezsál-vonósnégyes. a csehszlovák könnyűzenei együttesek közül fellép karel gott és együttese, valamint a szlovák dzsessz együttes. a komolyzenei magyar előadóművészek közül ránki dezső zongoraművész a jövő évi prágai tavaszon vendégszerepel, jandó jenő, székely istván zongoraművészek és perényi miklós gordonkaművész csehszlovákia több városában lép föl. a magyar operaénekesek közül tokody ilona, kincses veronika, pittti katalin, kovács eszter, gulyás dénes, molnár andrás, begányi ferenc és leblanc győző lép fel operaelőadásokon és oratóriumesteken. a magyar orgonaművészetet

h

Lehotka Gábor, Ella István és Elek Zsuzsa fogja képviselni. a magyar könnyűzenei előadóegyüttesek és szólóisták közül a Benkó Dixieland, Katona Klári, Kovács Kati, Karda Beáta, Soltész Rezső, valamint a Bojtorján együttes, a Karthagó együttes, a Kati és a Kerek Perec együttes vendégszerepel Csehszlovákiában 1984-ben. /mti/

me/mi/sa/ig olt

17.54 201083 1441

--

sb0053 4 130 mtib2001 /felhasználható: 18 órától!/
részvéltátogatás a svájci nagykövetségen

1983. október 20. - Willi Ritschard, a svájci államszövetség alelnöke, pénzügyminiszter elhunytá alkalmából Nagy Sándor, a népköztársaság elnöki tanácsának tagja, Garai Róbert, külügyminiszter-helyettes és Medgyessy Péter, pénzügyminiszter-helyettes csütörtökön részvéltátogatást tett svájci budapesti nagykövetségén. /mti/

mi/ig olt

17.55 201083 0390

--

sb0054 4 160 mtib2002

megalakult a Csohány Kálmán galéria baráti köre

1983. október 20. - kiállítás nyílt csütörtökön Pásztón, a Lovász József művelődési központ nagytermében, a Csohány Kálmán képzőművészeti galéria anyagából. a tárlaton a galéria alapítójának, Csohány Kálmán grafikusművésznek tizenhat rajzát, valamint kortárs művészek huszonhét olajfestményét és nyolc kisplasztikáját mutatták be. a kiállítás alkalmából megalakult a Csohány Kálmán galéria baráti köre.

Csohány Kálmán haláláig bensőséges viszonyban volt szülővárosával, Pásztóval. legszebb grafikáinak, festményeinek, kisplasztikáinak adományozásával képzőművészeti galériát alapított a

városban. a gyűjteménynek ma már háromszázötven festmény, grafika és számos kisplasztika van a birtokában. a galéria végeleges otthona is készül, mégpedig a Pásztói Árpád-kori ciszterci monostor egy fennmaradt épületének restaurálásával. /mti/

csiz/mfné/st/mz olt

17.56 201083 0924

--

sb0055 4 160 mtib2003

palóc butorok a xviii. századtól napjainkig - kiállítás
balassagyarmaton

1983. október 20. - miskolci, egri, budapesti és balassagyarmati múzeumok összefogásával csütörtökön kiállítás nyílt a balassagyarmati palóc múzeumban a palócföld paraszti butoraiból. Nógrád, Heves és Borsod mellett a Pest és Szolnok megye északi részére is kiterjedő néprajzi tájegység jelentős részén - a mostoha természeti viszonyok, az itteni parasztság szegény sorsa miatt - későbbben fejlődött ki a lakáskultúra, mint más országrészekben. mindazonáltal már a xviii. században, legkorábban Gömörben - később más vidékeken is - kialakultak a butorkészítő központok. ezek fennmaradt és ma is szemet gyönyörködtető munkáiból, valamint a parasztok maga faragta butoraiból összeállított szobabelsők híven tükrözik a korabeli életmód, de a művelődés változásait is napjainkig. /mti/

csiz/mfné/ig az olt

17.56 201083 0894

--

sb0056 4 130 mtib2004

iskolaépítésünk

1983. október 20. - a jövő iskolája komplex intézmény: az oktatás-nevelés, a művelődés, a testedzés, a szabadidő eltöltésének otthona. miként a budapest kiállítóteremben csütörtökön megnyitott kiállításon látható fotók és tervrajzok bizonyítják, csepelen, káposztásmegyeren és rákoskeresztúron már készülnek az ilyen, több funkciójú épületek - bölcsőde, óvoda, általános iskola, konyha és étterem, könyvtár és galéria, tornaterem egy helyen -, amelyet nemcsak a tanulók, hanem a felnőttek is látogathatnak majd. a fővárosi tanács ezen a tárlaton tájékoztatja a lakosságot budapest iskolahálózatának fejlődéséről, távlatairól. lehetőséget kínál tanulóknak és szülőknek: mondják el véleményüket az iskolafejlesztés terveiről, az új iskolákról. a gyermekek már nyilatkoztak: a fővárosi pedagógiai intézet gyermekrajz-pályázatára beküldött rajzokon, - amelyek közül többet e kiállításon bemutatnak, - azt közölték, hogy szeretnék, ha az iskoláikban jó tanulási feltétel, nagyobb játéktér és zöldövezet, sőt uszoda is lenne. a társadalmi igényt fogalmazták meg, - mondták a kiállítás szervezői a megnyitó előtt tartott sajtóbemutatón. a kiállított fotók, ábrák, grafikonok jelzik: az iskolaépítés új elvei, irányzatai az 1960-as évek végétől kezdtek megvalósulni. a felszabadulás utáni egy-két évtizedben a főváros legfőbb gondja az volt, hogy a multból örökölt, elavult, a II. világháború idején megrongálódott iskolaépületeket helyreállítsa és minél több új tantermet, iskolát létesítsen, tippstervek szerint gyorsan, kevés költséggel. amíg 1960-ban 3684 tanterem volt, ezek száma 1982-re csaknem megkétszereződött. a hálózatfejlesztés az V. és a VI. ötéves terv időszakában fokozódott, mivel évről évre növekedett az általános iskolai tanulók száma. a VI. ötéves terv első három évében több mint 800 tanterem, a tervezettnél 23 százalékkal több épül. a fővárosi tanács gondoskodik a középiskolák hálózatának fejlesztéséről is, mivel a következő években növekszik a középiskolai tanulók száma. a legnépesebb korosztály 1988-tól kerül a középiskolákba, számuk 1992-93-ban megközelíti a 130 ezret. az iskolaépítésünk című kiállítást november 9-ig tekinthetik meg az érdeklődők. /mti/

me/mi/sa/ig olt
17.57 201083 2230

--

sb0057 4 160 mtib2005

megnyilt a varga imre állandó gyűjtemény /1. rész/

1983. október 20. - óbudán, a Laktanya utca 7-ben csütörtökön megnyilt varga imre kossuth-díjas szobrászművész állandó gyűjteménye. a fővárosi tanács galéria-hálózatának legújabb kiállítóháza egy felújított, jellegzetes mult századi lakóépületben kapott otthont.

miként a kiállítást megelőző sajtótájékoztatón elmondották, a budapesti művészeti hetek egyik jelentős eseményeként átadott műemléképületben a művész legjelesebb köztéri szobrainak másodpéldányait állították ki, azokét, amelyek eredetije vidéken, vagy külföldi városokban hirdeti az alkotó munkásságát. a tárlaton néhány, a fővárosban felállított szobor - így a partizán és a bartók címűek - kisplasztikai változatát is bemutatják. a három helyiségben, valamint az épület belső kertjében és a hátsó udvarrészen a művész több mint száz köztéri alkotása közül egyebek mellett látható a békéscsabai kulich gyula-émlékmű gipszmásolata, a salgótarjánban, mohácson és a jugoszláviai boron egyaránt felállított radnóti-szobor, a szombathelyi derkovits- és a szentendrei czóbel-szobor bronzmása. kiállították a debrecenben és antwerpenben álló professzor című alkotásának, és a siófoki kórház kertjében elhelyezett tüntető című, háromalakos művének másodpéldányát, valamint a vatikáni magyar kápolnába készített szobrait - a szent istván, és a mária, a magyarok nagyasszonya címűeket - is.

a varga imre életművét reprezentáló tárlaton bemutatják köztéri szobrainak terveit, kisplasztikáit, érmeit és grafikáit is, az egyik teremben pedig munkásságáról szóló filmeket, diákat vetítenek. a művész újabb terveit is rendszeresen a látogatók elé tárja, s hetente egyszer varga imre is ellátogat a kiállítóterembe, hogy beszélgesse az érdeklődőkkel.

a kiállítás megnyitóján - amelyen részt vettek kulturális életünk neves képviselői - farkasinszky lajos, a fővárosi tanács elnökhelyettese méltatta varga imre művészeti pályafutását. varga imre művészete több mint két évtizede fémjelzi a mai magyar köztéri szobrászatot, annak megújulását - mondotta. - olyan művész, aki köztéri alkotásban gondolkodik, ennek a feladatnak szellemében fogalmazza meg szándékát. nem stílust akar teremteni, hanem szobrászatot. varga imre a hatvanas évek végétől egymás után fogalmazta országszerte ismert emlékműveit: a földindulást, a hősi emlékművet, a partizánt, a kulich gyulát, majd a lenin- és a károlyi-szobrot - hangoztatta farkasinszky lajos. - az emlékmű-szobrászat megújításával egyidejűleg hozott újat nemzeti kulturánk kimagasló alakjait megformáló emlékszobraiban is. /folyt. köv./

-ri/sa/ig
17.58 201083 2618

a!

--

sb0058 4 160 mtib2007

megnyílt a varga imre állandó gyűjtemény /2. rész/

radnóti, madách, derkovits, józsef attila, bartók, kodály és czóbel megidézett alakja, jellegzetes gesztusaik és megformált környezetük sokakat megállít, és gondolkodásra késztet.

- a kiállítóházban a szerény, de grafikák készítésére alkalmas műhely, a vázlatok, a makettek bemutatására szolgáló terem művészek és közönségnek egyaránt lehetőséget ad arra, hogy mind előbb kapcsolat jöjjön létre az alkotó és művek befogadói között. a fővárosban remélhetően így válik majd ez a ház a kibővült művelődési lehetőségek egyik emlékezetes otthonává - mondotta farkasinszky lajos.

a ház a muzeumokkal azonos időben tart nyitva: hétfő kivételével 10-től 18 óráig látogatható. /mti/

-ri/sa/ig olt
18.00 201083 0768

--

sb0059 4 130 mtib2008

horváth istván hazaérkezett

1983. október 20. - hazaérkezett a koreai népi demokratikus köztársaságban és mongóliában tett hivatalos látogatásáról horváth istván belügyminiszter, aki belügyi delegáció élén járt a két országban.

a koreai ndk-ban li dzsin szu közbiztonsági miniszter meghívásának tett eleget, és vendéglátójával a kétoldalu belügyi kapcsolatokról, az együttműködés fejlesztéséről tárgyalt. ott tartózkodása során fogadta a küldöttséget kim jong nam, a koreai munkapárt politikai bizottságának tagja, a kb titkára. horváth istván ezt követően szonomin luvszangombo közbiztonsági miniszter, a mongol népi forradalmi párt kb politikai bizottsága póttagja vendégeként a mongol népköztársaságba utazott. tárgyalásaikon megbeszéléseket folytattak az együttműködés tapasztalatairól és a kapcsolatok továbbfejlesztésének feladatairól. a magyar küldöttség látogatást tett az ulanbatori rendőrfőkapitányságon, más belügyi objektumokban, valamint dél-gobi megyében. jumdzságin cedenbal, a mongol népi forradalmi párt kb főtitkára, a nagy népi hurál elnökségének elnöke fogadta a delegációt, és horváth istván belügyminiszternek a harci vörös zászló érdemrend kitüntetését,

valamint a küldöttség tagjainak a mongol népköztársaság magas kitüntetéseit adta át.

horváth istván fogadására a ferihegyi repülőtéren megjelent kim jong szun, a kndk és badamtarin baldo, a mongol népköztársaság budapesti nagykövete. /mti/

ig olt
18.16 201083 1450

--

sb0060 4 130 mtib2009

időjárásjelentés

1983. október 20. - az országos meteorológiai intézet jelenti csütörtökön este: szeles, hideg idő

várható időjárás péntek estig:

-----
egyre erősebb, több helyen viharos széllel hideg levegő árasztja el az országot. a felhőátvonulásokból csak jelentéktelen mennyiségű zápor fordul elő. a kora délutáni hőmérséklet 9, 14 fok között alakul.

/mti/ ig olt
18.21 201083 0443

--

sb0061 4 130 mtib2010

sajtótájékoztató a körzeti megbizottak munkájáról /1. rész/

1983. október 20. - október 25-26-án rendezik meg a rendőrség körzeti megbizottainak ii. országos értekezletét - jelentette be tóth ferenc rendőr vezérőrnagy, az országos rendőrfőkapitány közbiztonsági és közlekedési helyettese csütörtökön, a magyar sajtó házában rendezett sajtótájékoztatón. egyebek között elmondta: a körzeti megbizottak ii. országos értekezletének fő feladata lesz, hogy hosszu távra meghatározza e fontos rendőri szolgálat fejlesztésének elveit és gyakorlati tennivalóit. hazánkban a körzeti megbizotti szolgálat - mint a közbiztonsági munka egyik formája - csaknem három évtizedes multra tekint vissza. a mintegy 2700 körzeti

megbizottnak jelentős szerepe van a belügyi feladatok ellátásában, az állam és közbiztonság védelmében, a lakossági kapcsolatok erősítésében, a bűncselekmények, a szabálysértések megelőzésében, a bűnözők, a törvénysértők felderítésében.

a körzeti megbizottak általában egyedül teljesítenek szolgálatot, de több helyen - elsősorban nagyobb községekben - 2-5 főből álló körzeti megbizotti csoportokat hoztak létre az elmúlt években. speciális feladattal a duna, tiszta, balaton és a velencei-tó területén vízirendészeti, míg a nagyobb máv-pályaudvarok; vasutállomások területén vasuti körzeti megbizotti szolgálat is működik. a körzeti megbizott a község, a körzet, a terület rendőre. a lakosság között él, dolgozik. személyes kapcsolatot tart körzetének lakóival. a tíz, husz vagy huszonöt éve egy területen szolgálatot teljesítő rendőrt az idősebbek, a középkorúak, a fiatalok egyaránt ismerik, tisztelik, saját, a község, a körzet rendőrének tekintik, szolgálati munkájukban segítik, támogatják.

a belügyminisztérium értékelése szerint a körzeti megbizottak felelősséget éreznek a körzetük rendjéért, sok saját kezdeményezésű intézkedést hajtanak végre. rendszeres, hogy a túlzott alkohol-fogyasztással összefüggő törvénysértő cselekmények elkövetőit alkoholelvonó kezelésre javasolják. továbbá ellenőrzik a rendőrhatósági felügyelet alatt álló és a kitiltott, valamint a mellékbüntetésre ítélt, feltételesen szabadságra bocsátott személyeket. szoros kapcsolatot tartanak a felügyelet alatt állók pártfogóival, a gyermek- és fiatalok védelme érdekében pedig a gyámhatósággal, az iskolák igazgatóival, nevelőivel. /folyt. köv./

és/sa olt
18.39 201083 2378

--

sb0062 4 130 mtib2011

sajtótájékoztató a körzeti megbizottak munkájáról /2. rész/

a körzeti megbizottak első számú segítőitársai az önkéntes rendőrök. több mint 41 ezer önkéntes rendőr munkáját szervezik és irányítják. jelentős azoknak az intézkedéseknek a száma, amelyeket önkéntes rendőrök közreműködésével hajtanak végre. sok segítséget kapnak még a körzeti megbizottak a lakosságtól, a becsületes állampolgároktól, az önkéntes társadalmi segítőktől, valamint az együttműködő szervektől feladataik ellátásához, a közrend, a közbiztonság további szilárdításához. /mti/

és/sa olt
18.40 201083 0574

--

sb0063 4 160 mtib2012

békeforum a ferencvárosban

1983. október 20. - békeforumra került sor csütörtökön a kilencedik kerületben, a ferencvárosban. a kerületi pártbizottság épületében az időszerű nemzetközi kérdésekről továbbá a nemzetközi és magyar békemozgalom feladatairól sarkadi nagy barna, az országos béketanács főtitkára tartott előadást, melyet eszmecsere követett. /mti/

ig olt
18.40 201083 0381

--

sb0064 4 130 mtib2014

országos elméleti tanácskozás az mszmp politikai főiskoláján
/1. rész/

1983. október 20. - a felszabadulás utáni történelem oktatásának feladatai címmel országos elméleti tanácskozás kezdődött csütörtökön az mszmp politikai főiskoláján. a kétnapos konferenciát az mszmp központi bizottságának agitációs és propaganda osztálya, a politikai főiskola és a művelődési minisztérium rendezte.

Lakatos ernő, a központi bizottság agitációs és propaganda osztályának vezetője megnyitójában egyebek között elmondotta: a mostani konferencián a történelem és más tudományok művelői, a munkásmozgalom oktatóival közösen keresnek választ arra, hogyan lehet a marxista-leninista tudományosság és pártosság követelményei szerint, korszerűen tanítani a pártoktatásban és az állami felsőoktatásban a felszabadulással kezdődött forradalmi átalakulás magyarországi történetét.

a konferencián jó alkalom kínálkozik az elmúlt négy évtized alatt megtett utunk, a szocializmus építése során szerzett, és több tekintetben nemzetközi figyelmet is kiváltó tapasztalataink áttekintésére, elemzésére. ez nélkülözhetetlen a világnézeti, politikai nevelésben is.

molnár jános, a történelemtudományok doktora, az mszmp párttörténeti intézetének igazgatóhelyettese vitaindító előadásában a felszabadulás utáni történelem oktatásának időszerű kérdéseiről szólt. hangsúlyozta: a felnövekvő ifjúságot meg kell ismertetni az elmúlt négy évtized eredményeivel, az előrehaladásért vívott harc és munka tanulságaival, hogy reális, hiteles és korszerű szocializmus-felfogása alakuljon ki. /folyt. köv./

és/sa olt
18.46 201083 1605

as

--

sb0065 4 130 mtib2015

országos elméleti tanácskozás ... /2. rész/

a tanácskozáson szürös mátyás, az mszmp kb titkára a nemzeti és a nemzetközi kölcsönhatása a szocializmus magyarországi fejlődésében; lipkovits károly, a történelemtudományok kandidátusa, az mszmp politikai főiskolájának rektorhelyettese a népi demokratikus átalakulás és a szocialista fejlődés kezdeteinek nemzetközi feltételei; korom mihály, a történelemtudományok doktora, egyetemi tanár a történelmi utválasztás objektív és szubjektív feltételei /1944-1948/; balogh sándor, a történelemtudományok doktora, az elte egyetemi tanára a szocialista építés első éveit, az mdp politikai irányvonala, eredmények és ellentmondások /1948-1953/; berecz jános, a történelemtudományok kandidátusa, a népszabadság főszerkesztője a szocializmus építése során kialakult válság és leküzdése tapasztalatait, tanulságait /1953-1956/; lakos sándor, a közgazdaságtudományok kandidátusa, a pártélet felelős szerkesztője a politikai rendszer fejlesztése és a párt vezető szerepe az mszmp gyakorlatában /1957-1982/; berend t. iván akadémikus, a marx károly közgazdaságtudományi egyetem tanszékvezető egyetemi tanára gazdaság és gazdaságpolitika /1957-1982/; csizmadia ernő akadémikus, a marx károly közgazdaságtudományi egyetem rektora az agrárkérdés és a falu a szocialista átalakulásban; köpeczi béla akadémikus, művelődési miniszter a kulturális fejlődés fő tendenciái címmel tartott előadást. ránki györgy akadémikus, az mta történettudományi intézetének ügyvezető igazgatója az újjáépítés és a szocialista építés gazdasági programja /1945-1948/; nyitrai ferencné, a közgazdaságtudományok kandidátusa, a ksh elnöke a társadalmi struktúra változásai címmel - akadályoztatásuk miatt - írásban nyújtották be előadásukat.

Tanszékvezető

pénteken a tanácskozás szekcióüléseken folytatja munkáját. /mti/

és/sa olt
18.47 201083 1847

as

--

sb0066 4 150 mtib2017

hazaérkezett a Lázár György vezette magyar küldöttség a kgst berlini ülészakáról

1983. október 20. - Lázár György miniszterelnök vezetésével csütörtökön hazaérkezett berlinből a magyar küldöttség, amely részt vett a kölcsönös gazdasági segítség tanácsa xxxvii. ülészakán. a delegáció tagjai voltak: Havasi Ferenc, az MSZMP központi bizottságának titkára; Marjai József, hazánk állandó kgst-képviselője és Faluvégi Lajos, az országos tervehivatal elnöke - miniszterelnökhelyettesek -, Nagy János külügyi államtitkár, Csikós-nagy Béla államtitkár, az országos anyag- és árhivatal elnöke.

a ferihegyi repülőtéren a delegációt Sarlós István miniszterelnökhelyettes, dr. Várkonyi Péter külügyminiszter és több más állami vezető fogadta. /mti/

pf/sa olt
19.16 201083 0771

--

sb0067 4 180 mtib2021

belpolitikai híreink tartalomjegyzéke /1. rész/

1983. október 20.

- sb0001 könyvterjesztés csepelen
- sb0002 könyv az okp kongresszusáról
- sb0003 országos természetismereti vetélkedő
- sb0004 termel az új szövede
- sb0005 tsz-gázprogram - négyszáz tonna olajmegtakarítás
- sb0006 vérvizsgálaton a juhok
- sb0007 szombathelyi dísznövények nyugateurópába
- sb0008 a zrínyiek kultuszának ápolása
- sb0009 ix. századi cserépüstöt találtak darnózséliben
- sb0010 tisztelet a könyvtáralapítónak
- sb0011 hangversenyek békésben
- sb0012 új budaflex-bolt a fővárosban
- sb0013 kertbarátok tanácsadója - új gombaölőszer
- sb0014 a szerkesztőségek figyelmébe!
- sb0015 felmentés - kinevezés
- sb0016 a xii. kerületi pártbizottság ülése
- sb0017 gáll István könyvesbolt
- sb0018 „két száz nap a magyar történelemből”, filmbemutató

Belföldi hírek

p a r l a m e n t

bkk. 1. méhes Lajos parlamenti beszéde
/a/-ár

1983. október 19.
a szerkesztőségek rendelkezésére bocsátjuk méhes Lajos ipari miniszter beszédét, amely csütörtökön hangzik el az országgyűlés őszi ülészakán. a beszéd

f e l o l d á s i g e m b a r g ó s

esetleges javításokat az elhangzás után, a feloldáskor adunk.

x x x

az ipari minisztérium irányítása alá tartozó ipar vállalataiban, szövetkezeteiben és kutatóintézeteiben közel 1 millió 300 ezer ember dolgozik, az összes aktív dolgozó egynegyede. itt jön létre a nemzeti jövedelem mintegy 40 százaléka - mondotta bevezetőül a miniszter, megjegyezve: exozéjában az élelmiszeripar és az építőanyag-ipar nélküli ipar adatairól szól. gazdaságunknak igen jelentős része a ipar, amely ezer szállal fonódik össze gazdaságunk és társadalmunk többi részével - folytatta méhes Lajos: több mint 1100 vállalatunk és szövetkezetünk tevékenységét nem lehet néhány sommás jelzővel minősíteni.

- az ipar helyzetének értékelését és a feladatok meghatározását megkönnyíti számunkra, hogy ebben az évben a magyar szocialista munkáspárt központi bizottsága áttekintette az ipar történelmi fejlődését, értékelte társadalmunkban és gazdaságunkban betöltött szerepét, és meghatározta hosszú távra az iparfejlesztés fő irányait. most a vi. ötéves terv eddig eltelt időszakának tapasztalatait tekintjük át, és szólni kívánunk az előttünk álló feladatokról.

/folyt.köv./

parlament

bkk.1./ méhes lajos.....1.folyt./-a

a vi.ötéves terv indulásakor, a nyolcvanas évtized kezdetén, a gazdaság, ezen belül az ipar fejlődése lelassult vagy visszaesett a világ szinte minden országában. a két olajárrobbanás után a gazdasági válsággal küzdő kapitalista világban a kereslet megcsappant, ezért áruinkat nehezebb külföldön eladni. egyes ágazatok válsága radikális árcsökkenésben mutatkozott meg. a vaskohászati termékek, az alumínium termékek és a műtrágyák világpiaci ára például 30-40 százalékkal csökkent, ugyanannyi termékért egyharmaddal kisebb árat kaptunk.

a külpiaci megrázkodtatások mellett a hazai gazdasági körülmények is módosultak. a hetvenes évek végétől csökkenteni kellett a nemzeti jövedelemnek belföldi fogyasztásra és felhalmozásra jutó hányadát azért, hogy a megtermelt nemzeti jövedelem egy részét külgazdasági egyensúlyunk helyreállítására fordíthassuk. ez a magyar ipar, különösen a feldolgozó ipar számára a beruházási források szűkülését, és - másik oldalról - a hazai kereslet mérséklődését eredményezte. a külgazdasági kereslet csökkenése és a belföldi fogyasztás és felhalmozás korlátozásának időszakában a magyar ipar termelése egy évben - 1980-ban - visszaesett, de azóta minden évben felülmulta az előző évet: 1981-ben 2,9 1982-ben 2,1 százalékkal. az eddigi eredmények alapján 1983-ban a tervezettnél megfelelő, 1-1,5 százalékos növekedést várunk. a vi. öt éves tervidőszak hátralévő két évében pedig kissé gyorsuló, 2-2,5 százalékos ipari termelésnövekedést is lehetségesnek tartunk.

ez a termelésnövekedés annak ellenére figyelemre méltó, hogy lassabb az előző időszakénál, és a vi. öt éves tervben előirányozottnál. az ipar teljesítményéről szólva manapság a figyelmet a lassubbodásra szokás fordítani, és az indokoltnál kevesebb figyelmet kapnak a minőségi változások. most ezekről szólok, mert jelentősek, és mert éppen ezek azok a területek, ahol továbbra is fontos teendőket kell kijelölni. hiszen tudjuk: nagyobb hatékonyságjavulásra van szükség ahhoz, hogy termékeink nemzetközi versenyképessége gyorsabban javuljon, gazdaságunk egyensúlya tartós és növekedése gyorsabb lehessen.
/folyt.köv./

parlament

bkk.1./méhes lajos.....2.folyt./-a

a minőségi változások legfontosabbjelei az iparban, hogy javul a versenyképesség; jóirányu szerkezeti változások indultak meg; csökken az egységnyi termeléshez felhasznált anyag és energia mennyisége, kisebb az importigényesség; az ipari munka termelékenységének növekedése felülmúlja a termelését; mindezek együttes hatására jelentős a hozzájárulásunk a nemzeti jövedelem növekedéséhez.

a versenyképesség javulását jelzi, hogy az erős verseny ellenére a kivitel jelentősen nőtt, a gazdaságosság romlása nélkül. a három év alatt - összehasonlítva áron - konvertibilis viszonylatokban 9-10 százalékkal, rubel viszonylatokban 14-15 százalékkal több ipari termékünk eladni. a népgazdaság összes exportjának közel háromnegyede ipari termék. a szocialista országokba és a fejlődő országokba eladott áruknak mintegy négyötödét, a fejlett tőkés országokba kerülő termékeknek közel kétharmadát az ipar szállítja. a magyar ipar külkereskedelmének több mint a felét a kgst-országokkal, ennek kétharmadát pedig legnagyobb partnerrünkkel, a szovjetunióval bonyolítja le.

a kgst-országokkal folytatott külkereskedelmi forgalom nagy részét termelési, szakosítási együttműködések és egyezmények alapozzák meg. a szakosítás legkiemelkedőbb példái a petrolkémiai, a timföld-alumínium, a gyógyszeripari, az agrokémiai, a járműipari egyezmények. továbbra is lehetőséget látunk arra, hogy bővítsük a kgst-tagállamokkal a közvetlen együttműködési formákat, és feltárjuk a forgalombővítés, a közös fejlesztések és közös vállalkozások új lehetőségeit.

a tőkés országok közül legnagyobb partnereink az nszk, ausztria, olaszország, de jelentős mennyiségben vásárolnak magyar ipari termékeket az usa és franciaország vállalatai is. egyes termékeink még a nagyon nehéz piaci viszonyok között is elismerést aratnak külföldön. így például bőrés kötött kesztyűket, műbőrtermékeket nyugat-európába, műtrágyát, növényvédőszeret, szerszámgépeket és megmunkáló központokat az usa-ba szállítunk, orvosi kézi műszereinket 60 országban használják.
/folyt.köv./

bkk. 1./ méhes lajos.....3. folyt./-a

baromfifeldolgozó vonalakat, vágóhidakat, takarmánykeverő üzemeket közel-és távol-keleten adunk el. néhány termékünkkel - például autóbusszal, csávázógéppel, nagy nyomású gumitömlőkkel, egyes gyógyszereinkkel - a világkereskedelem első tíz szállítója között foglalunk helyet.

jelentős eredmény, hogy egyes külföldi cégek által gyártott világmárkákhoz magyar alkatrészeket használnak, így például a rába hátsóhidjait - többek között - amerikai, az egyesült izzó gépkocsi lámpáit japán cégek építik be. a finomszerelvénygyár hűtőkompresszorait dán és olasz hűtőgépekbe, pneumatikus automatika elemeit svéd és nyugatnémet berendezésekbe szerelik. a diósgyőri gépgyár vasuti kerékpárjai futnak a világ több vasutvonalán, magyar zománcozott autoklávokat épít be sok európai vegyiüzem. nyugatnémet vállalatok magyar adaptereket használnak gabona- és silókombájnokba, komplett hajtási rendszereket a forgóboronákba. kooperációs exportszerződéseink vannak az ismert triumph, adidas, levi, s cégekkel, és ez a sor még hosszan folytatható lenne.

számos találmányunkat tudjuk jó áron értékesíteni. sok országban szabadalmaztattuk például a dizelmotor kombinált feltöltési eljárást, a turbogenerátorok hidrohűtési rendszerét és a forgórész tekeréscselési eljárást, szellőző berendezésekhez a lapátgyártás technológiáját, a medicor mesterséges lélegeztetőjének gyártási eljárását, több eredeti, hazai fejlesztésű gyógyszerünk gyártási eljárását. ezek jelentősen növelik hírnevünket és devizabevételünket is.

még többet tudnánk azonban eladni, ha minden vállalatunk rugalmasan haladna a műszaki fejlődés nemzetközi áramlataival, ha még több termékünk lenne versenyképes, ha termékeink minősége kifogástalan lenne. ez ma még sajnos nincs így. egyes vállalatok lassan alkalmazkodnak a piaci igények változásaihoz, termékeik nem korszerűek, s ezért nem, vagy nem jó áron veszik meg azokat.
/folyt. köv./

bkk. 1./ méhes lajos ..... 4. folyt./kö

ugy érezzük azonban, hogy erősödik már az új szemlélet az iparban. a vállalatok jórésze egyre inkább érzi a piac nyomását, és tisztában van azzal: létérdeke, hogy termékei versenyképesek legyenek. tudja, hogy ehhez a műszaki és gazdasági gondolkodás egységére van szükség. nem elég, ha a termék korszerű, magas műszaki színvonalu, hanem emellett gazdaságosan kell gyártani és jól kell eladni.

az ipar termékeinek zömét belföldön értékesíti. ennek volumene is nőtt az elmúlt három évben, összesen 4-5 százalékkal. a hazai üzletekben vásárolható ipari termékek túlnyomó többségét a magyar ipar gyártja, és csak ezek egyötöde származik külföldről. ez nemzetközi összehasonlításban alacsony arány és azt jelzi, hogy a magyar iparnak igen nagyok a feladatai a hazai szükségletek kielégítésében. az üzeteinkben kapható magyar ipari áruk minősége és választéka sokat javult az elmúlt években. a termékek jórészt azonban még mindig az „eladók piaca”, érvényesül a „vevők piaca”, helyett. vannak áruk, amelyekből keveset lehet kapni, s vannak időszakok, amikor egy-egy áruhoz nem juthat hozzá a fogyasztó. tudjuk ezt és törekszünk a hiányok megszüntetésére.

az ipari szolgáltatások a fogyasztásnak csak néhány százalékát jelentik, de a lakossági ellátásnak és közérzetnek mégis lényeges elemei. örvendetes, hogy könnyebb mostanában javító, karbantartó, szerelő munkát végzőket találni, mert a szövetkezetek és vállalatok jórésze megerősítette szolgáltató részlegeit, és gyarapodott az ezzel foglalkozó kisiparosok és kisvállalatok száma is.

a mezőgazdaság igen jelentős vevője az ipari termékeknek; műtrágyát, növényvédőszeret, gépeket, műanyag- és gumitermékeket szállítunk. az elmúlt években sokszor panaszkodtak alkatrészhiányról. ebben az évben már kevesebb gond volt az alkatrészekkel.
/folyt. köv./

bkk.1./ méhes Lajos.....5.folyt./-a

az ikarus autóbuszait, a ganz-mávag vonatait, a csepel autógyár tehergépkocsijait egyre korszerűbb formába és jobb minőségben adjuk el itthon is a közlekedési vállalatoknak.

a hazai piacon - néhány termék kivételével - nincs kiélezett versenyhelyzet. ez árt az iparnak. versenyhelyzetet ugyanis szimulálni nem lehet. a deviza szűkösség miatt a magyar ipar nem kevés olyan terméket is gyárt, amit külföldről olcsóbban lehetne beszerezni. például a külföldön vásárolt gépek javításához gyakran a magyar ipar biztosít alkatrészeket. ezt a gyakorlatot az egészséges versenynek kell mihamarabb felváltania belföldön is, mert ez az ár-ruk minőségének, választékának és a termelés gazdaságosságában további javulását fogja eredményezni.

a minőségi változásokat a szerkezeti átalakulások is jelzik. ezek között elsősnek az energiaforrásokban bekövetkezett kedvező változásokat emelem ki. közismert, hogy 1982-ben 2 millió tonna kőolajjal kevesebbet használtunk fel, mint 1978-ban. így a kőolaj részaránya 41-ről 33 százalékra csökkent. ebben szerepe van az orenburgi földgáz-importnak, és a szocialista országokból vásárolt villamosenergia-többletnek is. ez évben pedig a nukleáris energiabelépése javítja tovább az energiaszerkezetünket. a jövőben még tovább kívánjuk csökkenteni a villamosenergia-termelésben a kőolajfelhasználás arányát, hogy abból minél többet, jobban hasznosítva, magasabb értéket teremtve dolgozhassunk fel. természetesen a villamosenergia-ellátás kiegyensúlyozottságáról - mint ahogyan eddig - ezután is gondoskodunk.

a konverteres acélgyártás a kohászatban hozott szerkezeti átalakulást. a jobb minőségű és a nagyobb szilárdságú anyagok, korszerűbb ötvözetek arányát kívánjuk a jövőben növelni, hogy elősegítsük az anyag- és energiatakarékosabb technológiai eljárások elterjedését.

/folyt.köv/

bkk.1./ méhes Lajos..... 6.folyt/-a-ig

egyik legnagyobb szerkezeti gondunk, hogy nagy az elmaradásunk az elektronika alkalmazásában. ezt az alkatrészek és részegységek gyártásának növelésével kívánjuk enyhíteni, amelyre 1981 végén központi fejlesztési programot fogadott el a kormány.

a feldolgozó ipari ágazatokban a szerkezeti átalakulás jól mérhető a termékváltással. ebben sajnos még lassu az előrehaladás. a gépiparban az új termékek aránya 1981-ben 4,7 százalék, 1982-ben mindössze 4 százalék volt. a könnyűiparban is hasonló a tendencia. az új termékek aránya az 1981. évi 3,1 százalékról 1982-ben 2,9 százalékra csökkent. a termékek átlagos életkora magas, a gépiparban meghaladja a 10 évet, a könnyűiparban a 11 évet. persze ezek átlagadatok, vannak a piaci igényekhez gyorsabban és lassabban alkalmazkodó vállalatok, de összességében a korszerű termékek aránya még kicsi ahhoz, hogy átütő piaci sikereket érjünk el.

a szerkesztetváltás egyik alapvető feltétele a műszaki fejlesztés. erre a vi. ötéves tervidőszak eddig eltelt éveiben közel 30 milliárd forintot költött az ipar. a műszaki fejlesztés távlati céljait országos kutatási programokban határoztuk meg, és azok megvalósulását központi forrásokból is támogatjuk. bár a műszaki fejlesztés nagy része vállalati keretek között, vállalati pénzből, jórészt saját fejlesztő részlegekben folyik, a kutatások egy része nem eléggé gyakorlatias témákkal foglalkozik, és a kutatási eredmények lassan hasznosulnak.

beruházásokra az ipar a vi. ötéves terv eddig eltelt három évében, tehát ez év végéig, összesen 178 milliárd forintot költ, ami megfelel a középtávú terv időarányos előirányzatának. a legkiemelkedőbb ipari beruházás a paksi atomerőmű. erre eddig 7 év alatt 37 milliárd forintot fordítottunk. a szovjet technológiával és műszaki irányítással, csehszlovákiában gyártott részegységekkel, főleg magyar, de lengyel szakmunkások közreműködésével épülő paksi atomerőmű i. blokkja már áramot ad, jelenleg az összes villamos energia-termelésünk mintegy 8 százalékát. örömmel mondom el, hogy külföldi szakemberek nagy elismeréssel nyilatkoztak az eddig megvalósult szakasz minőségéről, a kivitelezés megbízhatóságáról, a beruházásban résztvevő szakemberek tudásáról és alaposságáról.

/folyt. köv./

parlament

bkk.1. /méhes lajos ..... 7. folyt./kö-ig-s

az iparban jelenleg 12 állami nagyberuházás van folyamatban. ezek nagy része a bányászat, az energetika, a kitermelő- és az alapanyagipari kapacitásait fogja növelni. két feldolgozóipari beruházás van közöttük, a székesfehérvári könnyűfémmű felgyártmány-fejlesztése, és a szolnoki papírgyár rekonstrukciója.

még mindig nem tudunk eltérni az ipar beruházási szerkezetében attól az aránytól, ami régóta jellemzi a beruházási politikát. sokat kell fordítanunk az energetikára és alapanyag-ágazatokra, s így kevés jut a feldolgozó iparra. az ipari, különösen a feldolgozó ipar előtt álló feladatok e téren változást kívánnak. a jövőben elsősorban gyorsan megvalósítható, intenzív, főleg gépcserékkel együttjáró, kisebb, korszerűsítő beruházásokat kell megvalósítani; azokat, amelyek gyorsan megtérülnek.

a korlátozott lehetőségek arra kényszerítenek bennünket, hogy csak a hatékony területeket fejlesszük. a nem gazdaságos tevékenységeket pedig - ha az jó vezetés mellett sem tehető viszonylag gyorsan és viszonylag kis befektetéssel gazdaságossá - meg kell szüntetnünk. ez esetenként vállaltok átszervezését, felszámolását is jelenti, mert nem nézhetjük tétlenül azt a tevékenységet, amelyik nem növeli, hanem fogyasztja a jövedelmet. egyébként már ma sem nézzük ezt tétlenül, e folyamat megkezdődött.

minőségi változásokra utal az egységnyi termelésre jutó anyag- különösen az import anyag - és az energiafelhasználás csökkenése. az ipari 1982-ben egységnyi terméket 2 százalékkal kevesebb anyag és 7 százalékkal kevesebb energia felhasználással állított elő, mint két évvel korábban. ebben szerepet játszik, hogy az anyag- és energiaigényes ágazatok - kohászat, alumíniumipar - termelése ezekben az években visszaesett, de jelentős szerepe van a kormány által elfogadott anyaggazdálkodási és hulladékhasznosítási program megvalósítása kezdeti eredményeinek, az anyagtakarékosabb technológiai eljárások terjedésének is.

/folyt.köv/

parlament

bkk.1. /méhes lajos ..... 8 folyt./kö-ig-s

tudjuk, hogy ezek valóban csak kezdeti eredmények, hiszen nálunk 20-25 százalékkal több anyagot és 30 százalékkal több energiát használnak fel egységnyi hozzáadott értékhez, mint azok az országok, melyekkel versenyben vagyunk a külföldi piacokon. sok a selejt, tulsúlyosak a termékek, korszerűtlenek a szabványok és a minőségi előírások. mindezek megváltoztatása szükséges ahhoz, hogy az anyagfelhasználás nemzetközi összehasonlításban is elfogadható mértékű legyen.

lényegesen nőtt az ipar hozzájárulása a konvertibilis egyenleg javulásához azáltal is, hogy a növekvő ipar termelésben az elmúlt évben 7 százalékkal, idén pedig 5 százalékkal kevesebb importanyagot használtunk fel, tehát a termelés egységére egyre kevesebb importanyag jutott. az iparban felhasznált import értéke az ipari exportot meghaladja: 1981-ben még mintegy 680 millió dollárral, ez 1982-ben 465 millióra csökkent, ez évben pedig várhatóan már csak 100-130 millió dollár lesz a különbség. a behozatal nagy arányú csökkenése kedvezően hat az egyenlegre, de a vállalatoknak nem könnyű - nem is mindig sikerül - a megszokottak helyett új anyag- és alkatrészforrásokat találni. ez sok problémát okozott a vállalati termelés és értékesítés szervezésében. ezért, ahol lehet, ott a kgt-országokból növekvő importtal, másutt gazdaságos hazai termeléssel igyekszünk pótolni a hiányokat. emellett minél hamarabb rugalmasabb importpolitikára szeretnénk rátérni. ehhez elsősorban az exportképesség gyors növelése teremtheti meg a feltételeket.

a megindult minőségi átalakulás eredményessége abban is kifejezésre jut, hogy - a lassabb termelésnövekedés és a jelentős külgazdasági veszteségek ellenére - az iparban megtermelt nemzeti jövedelem összehasonlító áron 1981-ben 8 milliárd forinttal, 1982-ben csaknem 10 milliárd forinttal gyarapodott. ez nem kevés, hiszen egyik évben több, mint fele, másik évben több mint kétharmada a népgazdaságban elért összes nemzeti jövedelem-növekménynek. azon leszünk, hogy a következő években is jelentős mértékben járuljon hozzá az ipari a nemzeti jövedelem termeléséhez, segítse elő a népgazdaság egyensúlyi helyzetének javítását is.

/folyt.köv/

parlament

bkk.1./méhes lajos...9.folyt./kö-ig-s

- az iparban dolgozók száma a felszabadulás után megkétszereződött, 1970-ben már megközelítette a másfél milliót. akkor kimerültek a munkaerő-tartalékok. az évtized közepétől a létszám eleinte lassan, később - és ma is - egyre gyorsuló ütemben csökkent. 1980-ig - öt év alatt - csaknem 130 ezerrel, az utóbbi két évfél évben pedig már további, több mint 100 ezer fővel csökkent az iparban dolgozók száma. egyre kevesebb ember állítja elő tehát az egyre nagyobb termék mennyiséget, így a termelékenység növekedése jelentős. a létszámcsökkenés különösen nagy a fővárosi iparban, ahol ma egynegyedével kevesebben dolgoznak, mint 1975-ben. egyes szakmák szinte elnéptelenednek. állandó a hiány a szerszámkészítőkből, esztengályosokból, öntőkből, kovácsokból, hegesztőkből, nyomdászokból. nehéz a helyzet a könnyűiparban, ahol az 1980-as létszámból 42 ezer fő hiányzik. egyes szakmákban - mint például fonó, szövő, cérnázó, csévéző - a csökkenés két és fél év alatt 15-16 százalékos. a tartós létszámcsökkenés jónéhány vállalatnál már a termelés folyamatosságát veszélyezteti. a gépipar létszáma 1980 óta szintén 40 ezer fővel csökkent. különösen a három műszakot, a folyamatos munkarendet és az ártalmas munkakörülményeket vállalják - természetesen - egyre kevesebben.

a munkaerőgondokat enyhítették a létrejött vállalati gazdasági munkaközösségek, amelyek többletteljesítményt nyújtanak és a külön kereseti lehetőségekkel segítik a munkaerő megtartását. a külföldi munkások foglalkoztatása is mérsékelte a létszámhiányt. van, ahol központi bérintézkedést is tettünk. de ezek együttvéve is csak egyes helyeken, és nem általában tudnak segíteni.

tudnunk kell, hogy az ipar létszáma a jövőben is csökkenni fog. ez egyedül a termelékenység növelésével ellensúlyozható; ami annál is inkább indokolt, mert termelékenységünk lényegesen alacsonyabb az iparilag fejlettebb országokénál. a termelékenységet a vállalatoknak sokféle intézkedésekkel kell növelniük: a munkafolyamatok ésszerűbb szervezésével, a munkafegyelem javításával, a munkaidő jobb kihasználásával, általában: a munkakultúra színvonalának növelésével, de ezeken túl a munkaigényes tevékenységek gépesítésével és automatizálással is.
/folyt.köv./

parlament

bkk.1. /méhes lajos.....11.folyt./kö-ig-s

míg sok helyen hiány, másutt felesleg van munkaerőben. a hiány azonnali termelési gondot jelent, és már-már társadalmi méretű problémává nő, a felesleges létszám viszont hosszú ideig észrevétlen marad a vállalatok kerítésein belül. ennek megoldására a mainál nagyobb munkaerő-mobilitásra van szükség. ezt kívánta elősegíteni a kormányzat a tanácsok munkaerő-gazdálkodásának átszervezésével, és az átképzési segély bevezetésével. további intézkedéseket is kívánunk tenni azért, hogy az egyes vállalatok ne ragaszkodjanak a feleslegessé váló munkaerőhöz, a felszabaduló emberek pedig könnyen megtalálják azokat a munkahelyeket, ahol szükség van rájuk, ahol hasznos munkát végezhetnek.

a területi foglalkoztatottsági gondok és aránytalanságok az utábbi években csökkentek, mert éppen ennek érdekében az elmúlt időszakban az ország egyes területeire jelentős ipar települt. míg például budapesten az ipari állóeszközök értéke 1970-től alig kétszeresére nőtt, addig szabolcsban, tolnában, hajdu-biharban és bács-kiskun megyében több mint háromszorosára; zalában, nógrádban és vas megyében is csaknem háromszorosára. ennek ellenére szükségszerűen magas az ingázók száma. az iparban foglalkoztatottak mintegy negyede nem a lakóhelyén dolgozik.

az iparban dolgozók négyötöde fizikai munkás, több mint a fele a szakmunkás. jelenleg minden tizenkettedik munkás két, vagy több szakmával is rendelkezik. a nem fizikai munkakörben foglalkoztatottak mintegy 270 ezer ember közel fele műszaki munkát végez, és dolgozik sok közgazdász, jogász, matematikus, fizikus, iparművész, orvos, gyógyszerész és bölcsész is az iparban. az ipari értelmiség munkája meghatározó a műszaki fejlődésben, a munka tervezésében és szervezésében, a döntésekben - egyszóval abban, hogy az ember és a gép munkája hogyan hasznosul. nagyon fontos, hogy az ipari értelmiség kezdeményező, aktívabb és alkotóbb legyen. ennek a mainál jobb feltételeit kell megteremteni.
/folyt.köv./

parlament

bkk.1./méhes Lajos.....11.folyt./kö-ig-s

az iparban foglalkoztatottak átlagkeresete az utolsó tíz évben csaknem kétszeresére növekedett, és 1982 végén meghaladta a 4.700 forintot. az árváltozásokat is figyelembe véve a reálbérek 1978-ig erőteljesen emelkedtek, az utóbbi években valamelyest csökkentek. azu életszínvonal társadalmi méretekben így volt megőrizhető, a társadalmi juttatások szükségyszerű növekedése mellett.

szinte mindenütt hangoztatják: több pénz kellene ahhoz, hogy ösztönözni lehessen a nagyobb teljesítményekre. ám azt le kell szögezni, hogy a keresetek általános színvonala csak a teljesítményekkel arányosan emelhető, hogy annál gyorsabban nem. az összkereset azonban nem egyenletesen oszlik meg. jelentősek az ágazatok közötti eltérések: legmagasabb a bányászok és kohászok jövedelme, az igen nehéz fizikai munka indokolja is ezt. legalacsonyabb egyes könnyűipari ágazatokban az átlagjövedelem.

eltérnek a keresetek a szakképzettség szerint is. a szakmunkások keresete átlagosan másfélszeres a segédmunkásokénak, és 20 százalékkal több a betanított munkásokénál. ez a különbség sajnos csökkenő, s ma már sok szakmában nem elég ahhoz, hogy vonzza a fiatalokat a szakma tanulására, így egyes szakmákban nagyon kevés az utánpótlás - ezen segíteni kell.

a fiatal értelmiségiek keresete igen alacsony, sok éveknek kell eltelnie, hogy utolérjék a szakmunkások keresetét. ez számukra nagyon nehezíti a pályakezdés éveit, gyakran arra készteti őket, hogy más munkát is vállaljanak, s ez éppen a legfontosabb éveikben akadályozza szakmai fejlődésüket. s ezt nem ellensúlyozza ha életük későbbi szakaszában majd gyorsabban emelkedhet a jövedelmük. erre is kell tehát megoldást találnunk.

/folyt.köv./

parlament

bkk. 1./ méhes Lajos ..... 12. folyt./mz

nagyon fontos kérdés, hogy a kereset különbségek mennyire függenek a teljesítményektől. a tapasztalatok azt mutatják, hogy a kimagalósan jól dolgozó emberek keresete - ha kicsit magasabb is a többiekénél - nem olyan kimagasló, mint a teljesítményük. és ennek a másik oldala is igaz: a hanyag, a munkájukat éppen csak elvégző emberek, ha kevesebbet keresnek is, mint társaik, jövedelmük nem olyan mértékben marad el a többiekétől, mint a teljesítményük. ez nem serkent a kimagasló munkára és nem riaszt el a hanyag munkától. ez a fő oka annak, hogy a vállalatok egy része ma már nem tudja megtartani munkesőit, mert amint alkalom adódik rá, elmennek jobban fizető helyre dolgozni. ezért nem lehet őket hibáztatni. tudomásul kell venni, hogy az emberek dolgozni és keresni akarnak.

egyed vállalatoknál a bérszabályozást hibáztatják azért, hogy a kimagaslóan dolgozó emberek nincsenek kimagaslóan megfizetve. ez - úgy vélem - nem jogos mentegetőzés. a bérszabályozás valóban mérsékli a vállalatok közötti jövedelemkülönbségeket, és ennek mai módját nem tartjuk kifogástalannak, annak további fejlesztésén dolgozunk. de az alapkülönbséget a nyereség és nem annak adóztatása határozza meg. s ami még fontosabb: a bérszabályozás az összes elosztható jövedelmet befolyásolja, és nem az egyes embereknek kifizethető jövedelmeket. úgy vélem, a vállalatoknak ma is nagyobb a lehetőségük arra, hogy a magas teljesítményeket jobban elismerjék a jövedelmekben, mint amennyire élnek ezzel.

igaz, hogy a teljesítményekre jobban ösztönző és a teljesítmények különbségeit jobban kifejező bérezéshez a közhangulatnak, a társadalmi megítélésnek is meg kell változnia.

tervezzük a bértarifa rendszer módosítását is. a bérhatárokat jelentősen differenciáltan megemeljük. ez is növeli majd a vállalatok mozgásterét, lehetőségét, a felelősség, a szakmai tudás, a jó teljesítmény és nehéz munkakörülmények elismerésére. de a bármily hatásos központi intézkedések csak a gyárak kapujáig hatnak. azon belül maguknak a vállalatoknak kell a mainál határozottabban, bátrabban intézkedniük.

/folyt.köv./

parlament

bkk. 1./méhes lajos..... 13. folyt./mz

- a vállalati szociálpolitika a megfelelő munkakörülmények kialakításáért tehet sokat. az iparban dolgozók munkakörülményei az elmúlt években jelentősen változtak. munkavédelemre és a munkakörülmények javítására például a vi. ötéves terv eddig eltelt csaknem 3 éve alatt 23 milliárd forintot, szociális kiadásokra - lakásépítésre, üzemi étkeztetésre, óvodák és bölcsődék fenntartására, orvosi ellátásra - az év végéig, az elmúlt három évben mintegy 30 milliárd forintot használtunk fel. a veszélyes és ártalmas munkahelyek száma több mint 20 százalékkal csökkent; bár sajnos még mindig magas, mert közel 150 ezer ilyen munkahelyet tartunk számon. a zaj- és vibrációs ártalomtól 20 ezer dolgozó szabadult meg, 78 ezer ember azonban még mindig ki van téve ezeknek az ártalmaknak.

nem könnyű a balesetekről. ezek száma csökkenő ugyan, de köztük több a halálos baleset. és ebben nem nyugtat meg bennünket az sem, hogy jórésztük technikailag biztonságos munkakörülmények között történt, hiszen hiába minden technika ha hiányzik a munkafegyelem és a hozzáértés, ami az életmentő eszközök használatához szükséges. ezért több figyelmet kell fordítanunk a jövőben az életbiztonság technikai és emberi feltételeire.

1981-82-ben áttértünk az ötnapos munkahétre; termelés-csökkenés nélkül, mert az áttérést a vállalatok munkaszervezési intézkedésekkel ellensúlyozták. a jó tapasztalatokra építve a központi bizottság úgy határozott, hogy készítsük elő, és 1984-ben elsőként az iparban kezdjük el a 40 órás munkahétre átállást, ismét úgy, hogy ne okozzon fennakadást és termelés-csökkenést. természetesen kereset-csökkenést se.

/folyt.köv./

parlament

bkk.1./méhes lajos..... 14. folyt./mz

- az iparirányítás átszervezéséről már 1981 nyarán beszámoltam az országgyűlésnek - mondotta méhes lajos. - azóta a minisztérium és a vállalatok viszonya tovább módosult. a gazdálkodási feladatokat igyekeztünk átadni a vállalatoknak. magunknak elsősorban a műszaki fejlesztés központi támogatását, a felügyeleti ellenőrzést, a vezetők kinevezését és a munkáltatói jogok gyakorlását, valamint a vállalatok alapítását és átszervezését tartottuk fenn, és e területeken is folyamatosan felülvizsgáljuk a gyakorlatot.

néhány vállalatnál új típusú felügyelő bizottságokat és igazgató tanácsokat hoztunk létre, ezek a felügyeleti ellenőrzést realisabbá tehetik. a vezetők kinevezésében is sok változás történt. az elmúlt csaknem 3 évben 63 vállalat élére került új vezető. a régi vezetők többsége tiszteletre méltó életút után, életkora, illetve egészségi állapota miatt vált meg az aktív munkától. az új vezetőket ujabban pályázat útján nevezzük ki, általában meghatározott időre. az igazgatóhelyettesek kinevezését pedig a vállalatvezetők hatáskörébe adtuk.

jelentős lépéseket tettünk a vállalati szakszervezeti rendszer korszerűsítéséért. megszűnt a szénbányászati tröszt, ahol 8 önálló vállalat, majd a csepel tröszt, ahol 13 önálló vállalat jött létre. több nagyvállalatról leváltak egyes gyáregységek, ezáltal 22 új önálló vállalat alakult. a gelka felosztásakor 82 önálló szolgáltató kisvállalatot hoztunk létre, mert az reméljük, hogy így a lakossági ellátás jobb, és a szolgáltatás gazdaságosabb lesz. folytatjuk ezt a munkát ott, ahol bebizonyosodik, hogy egy gyáregység önállóítása a vállalat rugalmasságát növeli, és ezáltal a lakossági, vagy az exportkereslet jobb kielégítését teszi lehetővé. figyelünk arra, hogy a szervezeti változtatásokkal ne okozzunk zavarokat a termelésben és a vállalatok üzleti kapcsolataiban.

/folyt.köv./

parlament

bkk. 1./méhes lajos.....15. folyt./mz

- a kisvállalatoknak és gazdasági munkaközösségeknek, és egyéb új szervezeti formáknak az eddigieknél nagyobb szerepet szánunk. ezek arányukat tekintve nem lesznek meghatározóak, de fontosak, mert elősegítik az igények jobb, rugalmasabb kielégítését. természetesen javítani, igazítani való itt is van.

a vállalatoknak egyre nagyobb önállóságot kívánunk adni, nagyobb mozgásteret a vállalkozói gazdálkodásra, nagyobb lehetőséget a döntéseik végrehajtására, de nagyobb felelősséget a lépések következményeiért, és nagyobb kényszert is arra, hogy csak gazdaságos, és a társadalomnak is hasznos tevékenységgel tudjanak megélni. gazdaságunk mai helyzetében ettől eltérő, operatív irányításra is kényszerülünk, de ezeket a módszereket csak átmenetinek tekintjük.

a központi bizottság által meghatározott hosszútávú feladataink végrehajtása érdekében sok újszerű tevékenységre is szükség van. ennek érdekében dolgozzuk ki „az ipar megújulásának programját,, az a célunk, hogy az egész iparnak újabb lendületet adva meggyorsítsuk a minőségi változásokat a termelési kultúrában, a termékek versenyképességében, a tevékenységek gazdaságosságában. szeretnénk mozgosítani mindazokat, akik tehetnek valamint az ipar megújításáért, és e program segítségével is biztosítani akarjuk azokat a feltételeket, amelyek szükségesek ahhoz, hogy az eddig szunnyadó energiák felszabadulhassanak, hasznosulhassanak. ehhez az állami irányítási és szabályzási feladatok megfogalmazása mellett kívánatos lenne, hogy széleskörű társadalmi mozgalom bontakozzon ki, amelyben a pártszervezetek irányítása mellett jelentős szerepet kapnának a szakszervezetek, az ifjusági szervezetek, a mtesz, a szakmai szervezetek, és kapcsolódhatna ehhez a szocialista brigádmozgalom is.

/folyt.köv./

parlament

bkk. 1./méhes lajos..... 16. folyt./mz

- az ipari feladatai nagyok, sokrétűek, sokszínűek. e vázlatos áttekintés azt is igyekezett érzékeltetni, hogy a magyar iparban dolgozni ma nem könnyű. küzdelem a piaci versenytársakkal, a rendkívüli gyors technikai fejlődéssel, az anyag- és létszámhiánnyal, helyenként a történelmi múltunkból fakadó jelenlegi problémáinkkal. s néha még küzdenünk kell olyan felfogással is, amely a nehézségeket lebecsülve, az eredményeket elhallgatva tuhangsulyozza a hibákat. ez a felfogás rossz közérzetet kelt, rontja a munkakedvet, mozgosítás helyett megbánítja a hasznos, jóindulatu alkotó erőket. társadalmunk széles közvéleménye nem így, hanem reálisan ítéli meg az ipar helyzetét és eredményeit, méltányolja és becsüli az iparban dolgozók - munkások és értelmiségiek, vezetők és beosztottak, vállalatokban, szövetkezetekben, kutatóintézetekben, vagy az irányításban dolgozók - munkáját. s ez a helyes. mert miközben jogos türelmetlenséggel hangzotatjuk aa nagyobb követelményeket, sürgetjük a nagyobb teljesítményeket, azt is el kell ismerni, hogy a végső összegezés erőfeszítésekről, tisztességes munkáról, fejlődésről, sok nagyszerű eredményről, a gazdaságpolitikával összhangban álló iparpolitikai célokról és törekvésekről ad számot. az ipari munkásság és értelmiség emelt fővel járhat. társadalmi és gazdasági életünk szilárd bázisa, politikai és gazdasági céljaink elérésének meghatározó tényezője volt és marad.

céljaink megvalósulásának egyik biztosítéka az iparban dolgozók élet- és munkaszeretete. de az élethez nem elég a munka. az élethez béke és egészség kell. békét és egészséget kívánok ezért az ipar minden dolgozójának. s az ő nevükben ugyanezt kívánva egész szocialista társadalmunknak, kérem a tisztelt országgyűlést, hogy a beszámolót vitassa meg és fogadja el - mondotta befejezésül méhes lajos. /mti/

parlament

bkk.2. megkezdődött az országgyűlés őszi ülészsaka

a/pr

1983. október 20.

csütörtökön délelőtt 10 órakor megteltek az országgyűlés üléstermének széksorai: megkezdődött az őszi ülészsak. törvényhozó testületünk fórumán megjelent kádár jános, a magyar szocialista munkáspárt központi bizottságának első titkára. ott volt a politikai bizottság több tagja, a központi ellenőrző bizottság elnöke, részt vettek az ülésen a központi bizottság titkárai, valamint az elnöki tanács és a kormány tagjai. a diplomáciai páholyban helyet foglalt a budapesti külképviseletek több vezetője és tagja.

apró antal, az országgyűlés elnöke nyitotta meg a tanácskozást. az országgyűlés tudomásul vette a népköztársaság elnöki tanácsának jelentését a nyári ülészsak óta végzett munkáról és döntött a mostani tanácskozás napirendjéről:

1./ az ipari miniszter beszámolója az ipar helyzetéről és feladatairól;

2./ a központi népi ellenőrzési bizottság elnökének beszámolója a népi ellenőrzés munkájáról;

3./ interpelláció

ezt követően - az elfogadott napirendnek megfelelően - méhes lajos ipari miniszter - eleget téve alkotmányban rögzített kötelezettségének, amely szerint a minisztertanács tagjai kötelesek tevékenységükről az országgyűlésnek beszámolni - tájékoztatta a képviselőket az ipar helyzetéről és feladatairól.

/folyt.köv./
10.05/a

- 18 -

MK

parlament

bkk.2./ megkezdődött.....1.folyt./-a

méhes lajos beszédének embargóját az alábbi javításokkal feloldjuk:

a 3.folyt.utolsóelőtti bek.utolsóelőtti sorában:
.....növelik hírnevünket a világban és devizabevételtünket is.

4.folyt. 1.bek.5.sorában:

.....nemzetközi összehasonlításban rendkívül alacsony arány...

4.folyt. 1.bek. utolsó mondata:

tudjuk ezt és feladatunk, kötelességünk a hiányok megszüntetése.

4.folyt. 2.bek. utolsó sorában:

.....kisiparosok és kisvállalkozók száma is.

az 5.folyt. 3.sorában:.... adjuk el a közlekedési vállalatoknak.

az 5.folyt. 1.bek. 6-7.sorában:.... gyakran a magyar ipartól várják, és a magyar iparnak kell az alkatrészeket biztosítani. ezt a gyakorlatot.....

a 6.folyt. 1.bek.1.sorában:....szerkezeti gondunk - az iparnak és azt hiszem, az egész gazdaságnak -, hogy nagy az elmaradásunk....

a 6.folyt. utolsó bek. utolsó három sora helyesen:
..... szakasz minőségéről, műszaki jellemzőiről, a kivitelezés megbízhatóságáról, a beruházásban résztvevő szakemberek szakmai felkészültségéről, tudásáról és.....

/folyt.köv./
12.00/a

- 19 -

MK

parlament

bkk.2./ megkezdődött.....2.folyt./-a

a 7.folyt. 1.bek. 3.sorában:....kitermelő- és az alapanyagipar kapacitásait...

a 7.folyt. 2.bek. 4.sorában: az ipar, különösen a feldolgozó ipar....

a 7.folyt. 3.bek. 8.sorában:....nézzük azt tétlenül, tulajdonképen ezen az uton haladunk.

minőségi változásokra.....

a 7.folyt. 4.bek. 3.sorában: az ipar 1982-ben egységnyi....

a 8.folyt. 2.bek. 6.sorában:.... az ipari exportot meghaladja, de számunkra figyelemre méltó, hogy 1981-ben még mintegy....

a 8.folyt. utolsó bek. alulról 2.sorában:....hozzá az ipar a nemzeti jövedelem termeléséhez, és segítse elő.....

a 10.folyt. 2.bek. 1.sorában:.... több mint a fele szakmunkás.

a 10.folyt. 3.bek. 4.sorában:....munkakörben foglalkoztatott mintegy...

a 10.folyt. utolsó bek. alulról 2.sorában:....értelmiség kezdeményezőbb, aktívabb és....

a 11.folyt. 2.bek. 4.sorában:.... arányosan emelhető, annál gyorsabban nem.

a 11.folyt. utolsó bek. 1.sorában:....alacsony, sok évek kell eltelnie,....

/folyt.köv./
12.05/a

MK

parlament

bkk.2./ megkezdődött.....3.folyt./-a

a 12.folyt. 1.bek. 10.sorában;....megtartani legjobb munkaerőt, mert...

a 13.folyt. 1.bek. 7.sorában:....ellátásra - ez év végéig,...

a 13.folyt. 1.bek. utolsó mondata: ... szabadult meg, de sajnos további 78 ezer ember még mindig...

a 13.folyt. 2.bek. 2.sorában:.... de köztük több a halálos baleset. ez év nyarán súlyos drámát éltünk át, 46 bányászunk-

tól kellett bucsut vennünk. a gyászt súlyosbította, hogy az esetek elkerülhetők lehettek volna. nem nyugtat meg bennünket, hogy jórészüik technikailag biztonságos....

a 13.folyt. utolsó bek. alulról 2.sorában:....ugy, hogy az ne okozzon...

a 14.folyt. 3.bek. 1.sorában:....a vállalati szervezeti rendszer....

a 15.folyt. 3.bek. alulról 3.sorában:.... jelentős szerepet kap-hatnának a szakszervezetek....

a 16.folyt. 1.bek. 4.sorában: az ipar feladatai nagyok,....

/folyt.köv./
12.15./a

MK

parlament

bkk.2./ megkezdődött.....4.folyt./-a

gorjanc ignác/ szolnok m. 15.vk./, a jászberényi

Lehel hűtőgépgyár vezérigazgatója, az országgyűlés ipari bizottságának elnöke e testület véleményét tolmácsolta a miniszteri beszámolórol. a többi között kiemelte: a magyar népgazdaság fejlődése ma olyan, hogy a növekedés üteme ugyan kisebb a korábbi időszakhoz képest, közben azonban kibontakoznak az intenzív fejlesztés feltételei minden területen. a cél: az egyensúly megerősítése, a további gyorsabb fejlődés megalapozása. ennek a folyamatnak egyik legjelentősebb tényezője a magyar ipar, amelynek fejlődése a külső és belső feltételek állandó mozgása, változása közben és azokkal szoros kölcsönhatásban megy végbe.

a felszólaló utalt az mszmp központi bizottságának július 6-i határozatára, amely azt a követelményt támasztja, hogy az iparpolitika az eddigieknél jobban tartsa szem előtt az említett folyamatok összefüggéseit. az ipari bizottság megtárgyalta az ipar helyzetéről és feladatairól szóló beszámolót, amelyet a miniszter most, az elhangzott észrevételeket és javaslatokat is figyelembe véve az országgyűlés elé terjesztett. gorjanc ignác emlékeztetett rá, hogy az ipari bizottság ülésén elhangzott szóbeli tájékoztató részletesen taglalta az ipari minisztérium létrehozása óta az irányításban történt változásokat, amelyek elsősorban a minisztérium és a vállalatok közötti munkamegosztásban, a szervezeti rendszer korszerűsítésében valósultak meg. az irányító munka továbbfejlesztése változatlanul szükséges - mondotta - különösen nagy feladat a termelőeszközök és a munkaerő szervezett átcsoportosítása; mivel azonban a szabályozó rendszer továbbfejlesztése hosszabb időt igényel, olyan irányítási módszerek alkalmazása sem kerülhető el, melyek nem felelnek meg egészen a reformfolyamat elveinek.

az ipari bizottság elnöke megállapította: a jelenlegi helyzetben élni kell minden olyan lehetőséggel, amely az ipar feladatainak megvalósítását segítheti elő. átmeneti jellegű kompromisszumoknak tekintjük ezeket, s a gyakorlat igazolja majd, meddig lesz szükség alkalmazásukra, vagy beépítésükre az irányítás folyamataiba.

/folyt.köv./
12.30/a

- 22 -

as

parlament

bkk.2./ megkezdődött.....5.folyt./-a

a beszámolórol szólva elmondta: az ipar teljesítményét elsősorban azoknak a minőségi változásoknak az alapján értékelik, amelyek az 1980-83-as évek során bontakoztak ki. a tapasztalatok együttes elemzése alapján szükséges és lehetséges a további fejlődés feltételeinek kialakítása. ennek keretét az ipar megújulásának programja adja. az ipari bizottság nagy várakozással tekint e program elé, és reméli, hogy az abban meghatározott célok, eszközök és módszerek megfelelő összhangjának biztosítása alapján valóban alkalmas lesz a társadalom egészének aktivizálására, a még kihasználatlan energiák felszabadítására.

az ipari bizottság ülésén is csaknem minden felszólaló kitért arra, hogy az utóbbi időben szaporodnak a téves nézetek a közvéleményben az ipar tevékenységének megítélésével kapcsolatban: előfordul a valóban létező hibák, hiányosságok eltulzása, felnagyítása, az egyedi esetek általánosítása, ugyanakkor a gondok szimplifikálása is. bizalmat és önbizalmat egyaránt aláásó megnyilvánulások ezek. az általános közhangulat befolyásolja az iparban dolgozók hangulatát, munkakedvét. lazább lett a munkafegyelem, elnézőbbek lettünk a fegyelemsértőkkel szemben, ami nem független attól, hogy a munkaerő összetételében, stabilitásában egyaránt kedvezőtlen irányu változás tapasztalható. a vállalatok eredményességét segítő sok, korábban hasznos módszer, mozgalom vesztett vonzerejéből.

ezek a problémák - mondotta gorjanc ignác - nem minden vállalatnál jelentkeznek egyforma sulyal. az sem vitatható, hogy megoldásuk elsősorban a vállalatok feladata. a közvélemény értéktétele azonban gátolja, vagy akadályozhatja a vállalatok jobbitó szándéku törekvéseit, fékezi a dolgozók aktivitását, az üzemi demokrácia fejlesztését. kissé tulozva: úgy tűnik, hogy a magyar ipar presztizsének szinte nagyobb erőfeszítést igényel, mint tekintélyének, eredményeinek külföldi elismertetése, öregbítése.

/folyt.köv./ Thoni helyreállítása
12.40/a

- 23 -

as

parlament

bkk.2./ megkezdődött.....6. folyt./-a

az ipari bizottság elnöke szólt a munkaerőszerkezet alakulásáról, ennek kapcsán az oktatási és továbbképzési rendszer fogyatékoságairól is, amelyek akadályozzák az ipar munkaerőellátottságának megoldását, majd arra hívta fel a figyelmet, hogy a bizottsági ülésen felszólalók mindegyike sürgette a szabályozó rendszer továbbfejlesztését. az e téren jelenleg kialakult helyzetre leginkább az a fajta „tulmértékezett szabályozás”, jellemző - mondotta -, amely miatt a vállalatok állandó „szabályozó-bizonytalanságban”, szenvednek, ahhoz, hogy ez a bizonytalanság megszűnjön, és az önállóság talaján tevékenységüket, szervezeteiket a versenyképesség és a hatékonyság követelményével összhangban fejleszthessék, folytatni kell az állami gazdaságirányító szervezetek körében a hatósági és a tulajdonosi funkciók elkülönítését, erősíteni az érdekképviseleti funkciókat is. mindez együtt meggyorsíthatja az ipar - és az egész népgazdaság - fejlődését.

az országgyűlés ipari bizottságának elnöke emlékeztetett arra: eddigi eredményeink aligha valósultak volna meg a dolgozó magyar nép szorgalma, tehetsége nélkül. ez azt jelenti, hogy azonosultak feladatainkkal, tudatosan vállalták a részvételt azok végrehajtásában. az utóbbi időben mintha kissé túlhangsúlyozták az „érdek”, „érdekeltség”, egyik oldalát: az egyéni érdeket, az anyagi érdekeltséget; megbontva ezzel a társadalmi és egyéni, az anyagi és nem anyagi jellegű érdekek sokrétű, komplex egységét. mindezt az is előidézhetette - tette hozzá -, hogy mostanáig nem sikerült megoldani a bérek, keresetek megfelelő differenciálását, az anyagi ösztönzés szükséges és jó, azonban csupán eszköz az emberek tudatos tevékenységének a befolyásolásához, de nem tudja pótolni vagy helyettesíteni azonosulásukat a feladataikkal, a közösség céljaival - hangsúlyozta, s a bizottság nevében elfogadásra ajánlotta a beszámolót.

/folyt.köv./
12.45/a

- 24 -

ab

parlament

bkk.2./ megkezdődött.....7. folyt./-a

csapó jánosné/ tolna m. 7.vk./, a simontornyai

bőrgyár igazgatóhelyettese - aki elsőnek kapott szót a beszámoló feletti vitában - annak a véleményének adott hangot, hogy a bőr- és a cipőiparban használatos hazai és import nyersbőr jelenlegi összetétele lehetővé teszi a választék további bővítését, a magasabb igények kielégítését. éppen ezért - a mai gazdasági helyzetben - szükségtelemnek mondotta a rendkívül drága borjubőr-alapanyag importálását, igaz ugyan, hogy az olcsóbb alapanyagból nehezebb jó áru készíteni. ez szinte már művészet, mégsem lehetetlen, ha a szakma szeretete, illetőleg a korszerű technikai feltételek megteremtése mellett sikerül javítani a bőrpar és a cipőipar kapcsolatát, továbbfejleszteni a közös érdekeltségi rendszert. a képviselő kérte annak megvizsgálását, hogy - népgazdasági szinten - vajon élelmiszeripari célokra hasznosabb-e felhasználni a sertésbőrt, vagy talán kifizetődőbb lenne-e, ha azt a bőrparban dolgoznák fel.

veress péter külkereskedelmi miniszter kiemelte:

az elmúlt évtizedben számos ipari termékünk megerősítette pozícióját mind a rubel, mind a nem-rubel piacokon. az iparágon belül legnagyobb arányt képviselő gép- és autópárta-évre a rubelkivitelnél több mint 40 százalékat adta, nem-rubel viszonylatokban pedig az 1970. évi 5 százalékos részesedésről 1982-ben mintegy 20 százalékra nőtt. bár minden kiragadott példa önkényes lehet, számos kiemelkedő termékünk közül is említést érdemelnek a hátsófutóművek, gyógyászati készülékek és röntgenfelszerelések, vizsgáló és kezelő berendezések, fényforrások, fényforrás-gyártó gépek, erősáramu berendezések, villamosvezeték-kábelek, autóbúszok, hűtőszekrények, melyekkel számos piacon megvetettük a lábunkat. ugyanakkor különböző okokból stagnál, vagy visszaesik a kohászati termékek, bútorigipari termékek, pamutárúk, szövetek, konténerek kivitele konvertibilis piacokra.

/folyt.köv./
13.00/a

- 25 -

as

parlament

bkk.2. / megkezdődött.....8. folyt./-a

1975. és 1982. között csökkent az ipar aránya az összes exportban, nőtt viszont súlya az importban, főként a nem-rubel elszámolási behozatalban.

az ipari termékek külkereskedelmi forgalmában, a rubel és a nem-rubel viszonylatban egyaránt növekedett a vegyipar és a gépipar részesedése, míg más ágazatoké - így a különösen kedvezőtlen piaci helyzettel küzdő kohászaté és könnyűiparé - csökkent. valamennyi fő ágazatban vannak olyan vállalatok, gyártási ágak, amelyek a versenyben helyt állnak, képesek alkalmazkodni a piac gyorsan változó igényeihez, sőt: folyamatos megújulással termékeiknek új piacokat is találnak. sokan azonban nem tudnak lépést tartani a külpiacon is verseny feltételeivel, és erre mai szabályozóink még nem is kényszerítik őket eléggé. az ipari kivitelben nőtt az igényesebb piacokon is eladható, magasabb feldolgozottságú termékek aránya, ami örvendetes. a kivitel szerkezetének változása azonban egészében véve lassabb, mint ahogy a világpiacon mozgások igényelnék.

az egyensúlyi helyzet javításában nagy feladat hárul az iparra. mindenekelőtt a nem-rubel elszámolási kivitel folyamatos növelése, az import lehető legtakarékosabb felhasználása mellett; a rubel-elszámolási viszonylatokban a vállalt export-kötelezettségek pontos teljesítése, az importban ugyanakkor minden olyan lehetőséget meg kell ragadni, amelyre a hazai ellátásnak, az exportra termelésnek a szükségése van.

a világpiacon bekövetkezett események hagyományos export-szerkezetünket leértékelték, és az egyensúlyi követelményeknek csak úgy tehetünk eleget, ha gyorsabban tudunk változtatni. ennek érdekében a licenc- és eljárás-vásárlásokban rejlő lehetőségekkel bátrabban kell élnünk.

manapság a versenyképesség fogalmát gyakran együtt emlegetjük a fejlett technikával, korszerűséggel. kétségtelen, hogy különböző berendezéseknél, gépeknél, műszereknél, az új találmányok, hatékony megoldások meghatározzák a termék értékét, piaci rangját. szerencsére egyre több korszerű magyar készítmény válik ismertté a külpiacon.

/folyt.köv./
13.10/a

ds

parlament

bkk.2./ megkezdődött.....9. folyt./-a

fejlettségünk mai színvonalán kivitelünk zömét mégsem ezek a cikkek képezik, hanem azok a jórészt hagyományos termékek, amelyeknél elsőrendű követelmény, hogy megfeleljenek annak, amiben az eladó és vevő megállapodott. a gép megbízhatóan nyújtsa a műszaki adataiban közölt teljesítményt: a konfekció, a butor feleljen meg a vállalt minőségnek; a hengerelt áru méretei az előírt szabványnak, és így tovább. e téren a számunkra elviselhetőnél több hiba, fogyatékoság fordul elő termelő- és export tevékenységünkben.

olykor a modern technika, máskor valamilyen importcikk hiányát, máskor a szabályozó rendszer nem kellően ösztönző hatását okolják. tapasztalataink és a végzett konkrét vizsgálatok eredménye szerint gyakran olyan mulasztásokról van szó, amelyekre az előbb említettek nem szolgálhatnak mentesül. egyik, külpiacon is eredményes, heves megyei gyárunk igazgatójától hallottam az esetet: igényes japán látogatója, látva a géppark vegyes életkorát, gratulált neki a kiváló termékekért, csak azt nem értette, hogy ezekkel a gépekkel hogyan tudják ezt a minőséget előállítani. ebben a gyárban a használható gépeket megfelelően karbantartják, kihasználják, az üzemben rend és tisztaság, munkafegyelem van. kiváló minőségű pneumatikus szerszámokat és kompresszorokat gyártanak. e példa nem az elavultakat akarja igazolni, vagy dicsérni, hanem a céltudatos, becsületes munkát.

a megígért és vállalt minőség teljesítésének szerepe a mai kiélezett kínálati versenyben erősen megnőtt. a vevők könnyebben válogatnak és utasítanak vissza tételeket, vagy igényelnek olyan minőségi jóváírást indokolt esetben, amely gazdaságtalanná teheti az egész szállítmányt.

a kormányának, a külkereskedelmi minisztériumnak egyik fontos feladata és tevékenysége, hogy megfelelő külgazdasági politikával és államközi kapcsolatokkal, egyezményekkel minél jobb feltételeket teremtsen exporttermékeink számára. ennek a tevékenységnek részét képezik az államközi kereskedelmi és műszaki-tudományos együttműködési megállapodások, a kivittelt elősegítő importpolitika, a kooperációs egyezmények, a piacra jutást megkönnyítő konkrét, az áru-ra, vagy árucsoportokra vonatkozó megállapodások, a piaci szervezet fejlesztésének irányítása, és egyebek.

/folyt.köv./
13.20/a

ds

bkk.2./ megkezdődött.....10.folyt./-a

mind a kormányzati, mind a vállalati munkában számolnunk kell azzal, hogy ma már valamennyi fő piacon általánosítható, azonos vagy hasonló követelmények érvényesülnek áruinkkal szemben. elavult nézet például, hogy a szocialista viszonylatok nem igényelnek alapos, körültekintő piaci munkát. ma már ott sem garancia a bentmaradásra pusztán az a tény, hogy évtizedek óta jelen vagyunk termékünkkel. pozíciókat folyamatos munkával, jó minőségű árukkal, a vevő megfelelő kiszolgálásával kell biztosítanunk. a szocialista piacok igényessége is erőteljesen nő. következésképpen, átgondoltan kell átalakítanunk a forgalom szerkezetét.

mindez érvényes a fejlett tőkés piacok tekintetében is, de ezen túlmenően ott szivós, találékony küzdelmet kell folytatnunk a protekcionizmus, nem egyszer a nyílt diszkrimináció ellen, a felmerülő vámakadályok és mennyiségi korlátozások csökkentéséért, vagy megszüntetéséért, vagyis az egyenlő versenyfeltételek létrehozásáért. a fejlődő országokban helyzetünket még az is bonyolítja, hogy különböző gazdasági és politikai események hatására több, ezelőtt 2-3 évvel még virágzó piacunk fizetőképessége meg-ingott, szépen fejlődő, üzleti tevékenységünk emiatt megtorpan, visszaesett, és nem egyszer gondot okoz exportunk ellenértékének biztosítása. a céltudatos gazdasági diplomácia, államközi munka és a vállalati tevékenység megfelelő irányítása és ösztönzése ma még fontosabb, mint az elmúlt években bármikor.

ma már több, mint 200 vállalatnak van külkereskedelmi jogosultsága, több százra tehető a párhuzamos és az eseti külkereskedelmi jog. a rubel- és a konvertibilis elszámolási gépipari export több, mint 50 százalékát az önálló jogosítvánnyal rendelkező termelő-vállalatok bonyolítják. az iparvállalatok és szakkülkereskedelmi vállalatok együttműködésében minőségi változások következtek be. a korábban jellemző bizományosi kapcsolatok helyett ma már a közös kockázatviselésen alapuló társasági kapcsolatok váltak jellemzővé.
/folyt.köv./

13.30/a

- 28 -

bkk.2./ megkezdődött.....11.folyt./-a

igaz, hogy a külkereskedelmi vállalatok részben szűkös pénzeszközök miatt, részben a vállalkozókedv hiánya miatt, ma még az üzleti kockázatnak kisebb hányadát tudják vállalni. azon dolgozunk, hogy a szakosított külkereskedelmi vállalatok is valódi vállalkozó vállalatokká fejlődjenek. ehhez megfelelő eszközökhöz kell őket juttatnunk. javul a kölcsönös információáramlás is. újabb lépések történtek a termelés és értékesítés integrálódása terén, például a gyógyszeriparban; a hungarotex és 12 konfekcióipari vállalat közös vállalatot hozott létre termékeik értékesítésére. ugyan-csak a hungarotex - kötőipari vállalatokkal együttműködve - leányvállalatot hozott létre korszerű termékek külkereskedelmi forgalmazására. néhány öntevékeny külkereskedelmi vállalat biztató eredményeket ért el a fővállalkozói tevékenység kezdeményezésében, szervezésében. ma már a legtöbb külkereskedelmi vállalat keresi a kis volumenű cikkek exportjának beillesztését tevékenységébe. az eredmények még nem látványosak, de biztató jelnek tekintjük, hogy az ugynevezett kis tételekből 1983. i. félévében több, mint 200 millió dollárt exportáltunk, csaknem ugyanannyit, mint az egész előző évben. foglalkozunk nálunk még új típusú, ugynevezett kereskedőházak létrehozásának gondolatával, amelyek a feladatra alkalmas műszaki, kereskedelmi apparátussal, megfelelő anyagi eszközökkel rendelkezhetnek, és a külkereskedelem oldaláról közvetlen vállalkozói ráhatást gyakorolnának a termelésre, erőteljesen integrálnák a termelési, értékesítési és beszerzési tevékenységet.

az elmondott változások jelentősek, de lassan alakul ki a hatékonyabb piaci tevékenység. nincs megfelelő hagyományunk. tehát magunknak kell kitaposni, kitapasztalni az új utakat. évente több tízezer szakember fordul meg a nagyvilágban. látják, mik az igények. alapvető érdekünk, hogy tapasztalataikból mind többet átadjanak itthon. az is nyilvánvaló, hogy semmilyen szervezeti változás nem pótolja a jó termelő munkát, csak megfelelő terméket lehet jól értékesíteni. elismerést érdemel a termelők és külkereskedők többnyire jó, helyenként javuló együttműködése. de a külkereskedelemnek - szakosítottaknak és jogosultaknak - is sokkal jobban kell dolgozniuk, mint eddig.

a jövő évi népgazdasági terv és a szabályozó rendszer kialakításának központi problémája a külgazdasági egyensúly javítása, illetve az ezt szolgáló tevékenység ösztönzése. kivitelnünk jövőre is határt szab a behozatalnak, ezért a szabályozó rendszert úgy változtatjuk, hogy a jelenleginél jobban ösztönözze az exportképes termelést. még ilyen körülmények között sem törekszünk az export unszolására minden áron.
/folyt.köv./
13.40/a

- 29 -

parlament

bkk. 2./ megkezdődött.....12. folyt./-a

1982-ben összbehozatalunk - 1981-hez képest - mintegy 3 százalékkal csökkent, 1983-ban - 1982-höz képest - mintegy 1,5 százalékkal lesz kevesebb előreláthatóan, ezen belül azonban a konvertibilis elszámolású behozatal e két évben összesen mintegy 10 százalékkal mérséklődött. kétségtelen, hogy ez a gazdaság számos területén gondokat, helyenként károkat okoz. ugyanakkor nem egy esetben a behozatal csökkenését hozzák fel az importtól független mulasztások menteségül. a múlt évi és az ez évi tapasztalatok alapján könnyebben kezelhetővé tesszük importrendszerünket, hogy több előrelátást, nagyobb biztonságot nyújtson a termelőknek. mi helyt eredményesebb munkánk és a remélhetően kedvezőbb külgazdasági körülmények lehetővé teszik - nem biztos, hogy ez 1984-ben bekövetkezik - elsőként a fejlesztő beruházásokhoz szükséges gépek, berendezések, technika behozatalán könnyítünk.

a mainál jobb külgazdasági egyensúly elérése elsősorban saját cselekvőképességünkön múlik - mondotta befejezésül veress péter.

gajdos ferenc /budapest, 43.vk./, a danuvia

központi szerszám- és készülékgár marósa az ipar jelenlegi és várható gondjairól szólva a munkahelyén szerzett tapasztalatait osztotta meg képviselőtársaival. beszámolt arról, hogy termékeik iránt igen nagy a kereslet, hiszen az ország egyetlen áruszerszámgyártó vállalata a danuvia, így bőven van munkájuk, mégpedig társadalmilag hasznos és értelmes tennivalók. csak hogy feladataikat a megfogyatkozó szakember-gárda miatt egyre nehezebben tudják ellátni: a tervidőszak végére várt létszámcsökkenést már most túlhaladták, s ez a tendencia tartósan ígérkezik. gépeik egy része még az egyműszakos munkarendben is áll, mert nincs, aki üzemeltesse.

/folyt.köv./

13.45/a

- 30 -

parlament

bkk. 2. /megkezdődött ..... 13. folyt./kö

a kilépések okait elemezve csupán a harmadik helyen említette a magasabb jövedelem csábítását; mint mondta, a távozásokat mindenekelőtt az intenzívebb munka váltja ki. a fokozatosan javuló munkafegyelem, a munkaidő teljesebb kihasználása, a differenciált bérezési forma, a valós teljesítmények díjazása, a mennyiségi és a minőségi munkavégzés követelménye készítetett sok embert munkahelye elhagyására, s arra, hogy olyan vállalatokhoz menjenek, ahol a követelmények szerényebbek. a hatékonyabb technika mellől gyakran a legképzettebb szakemberek mennek át a kevésbé termékeny területekre. e helyzetnek megváltoztatásához a gyári akarat nem elegendő, ha a központi szabályozás nem nyújt elég lehetőséget a kollektívák számára - mondotta.

a szakmunkás-utánpótlás helyzetéről szólva gajdos ferenc általános jelenségként említette, hogy az ipari szakembergárda elöregszik, és a természetes csökkenést nem tudják pótolni jól képzett pályakezdő fiatalokkal. ugyanakkor az ipar fejlődése a jövő szakmunkásaitól magasabb általános műveltséget, alaposabb szakmai ismereteket igényel. hiába a fejlett technika, ha nem párosul művelt, kvalifikált szakemberekkel. ennek kapcsán szorgalmazta, hogy az oktatási és továbbképzési rendszer jobban alkalmazkodjon az iparfejlesztés szakmai követelményeihez, érvényesüljenek a termelési viszonyok olyan formái és mechanizmusai, amelyek nem gátolják, hanem segítik intenzív fejlődésünket - hangoztatta.

nics jános /fejér m. 8. vk./ a dunai vasmű acél-

művének nyugdíjas főolvasztára felszólalásában emlékeztetett a kohászatban az utóbbi években tapasztalható értékesítési nehézségekre; rámutatott, hogy míg 1980-ban még jelentős nyereséggel zárta az évet a dunai vasmű, tavaly már veszteséget mutatott a mérleg, s a dolgozók jövedelme is stagnált. ugyanakkor hangsúlyozta, hogy a nagy beruházásokra szükség volt, hiszen a fejlesztés jelentős változást hozott a technológia szintjében, hozzájárult az ágazatban dolgozók élet- és munkakörülményeinek, a termékek minőségének javításához.

/folyt. köv./
13.50/kö

- 31 -

parlament

bkk. 2. /megkezdődött..... 14. folyt./kö

a hosszútávú fejlesztési koncepció egyben az ágazatban dolgozók iránti bizalmat is tükrözi - huzta alá a felszólaló -, majd a kohászatban tapasztalható munkaerő-gondokról szólt. mint mondotta: a melegüzemi és a folyamatos munkarendben üzemelő, nagy értékű termelőberendezéseket több helyen a szükséges létszámnak a fele szolgálja ki, máshol csak két műszakra van elegendő munkáskéz. súlyosítja a helyzetet, hogy nemcsak a fizikai dolgozók, hanem a műszakiak is mind többen fordítanak háttat az ágazatnak. az elvándorló munkaerőt visszaszerezni nehezebb lesz, és többre kerül - figyelmeztetett a képviselő -, mintha a megtartásukra fordítanának nagyobb figyelmet.

a belföldi és az exportigények kielégítése egyelőre meghaladja a dunai vasmű lehetőségeit - például radiátortermelelésből -, de kisebb beruházásokkal lenne lehetőség a kapacitás növelésére, különösen akkor, ha a fejlesztési elképzeléseket a felhasználókkal együtt gondolkodva alakítanak ki, mert így a szerényebb anyagi eszközöket is jóval nagyobb hatékonysággal lehetne felhasználni - mondotta.

tóth ilona /veszprém m. 12. vk./ a szakszervezetek

veszprém megyei tanácsának vezető titkára felszólalásában rámutatott: talán még soha nem érzékelhettük ennyire tisztán, hogy a szakszervezeti munka lehetőségeit, mozgásterét döntően befolyásolják a gazdaság, a termelőmunka eredményei és nehézségei. a korábbi években, az egyenletes, bár sohasem zavartalan fejlődés időszakában a szakszervezetek érdekvédelmi tevékenységének és termelést segítő munkájának egyaránt sok látványos sikerével büszkélkedhettünk. most, a nehezebb időszakban, amikor a jogos igények és kielégítésük lehetőségei között nagyobb a feszültség, számolni kell az érdekközések erősödésével is. egyre gyakoribb, hogy a különböző szintű testületi üléseken éles vita bontakozik ki a bérfejlesztések meghatározásakor, vagy a szociális, kulturális alapok felosztásakor. ebben a helyzetben az érdekvédelmi, érdekképviseleti tevékenység fokozottabb politikai érzékenységet, felelős magatartást kíván.

a képviselő a továbbiakban elmondta, hogy a megyei tapasztalatok is azt mutatják: a háttéripár tevékenysége még mindig szervezetlen, ellenőrzése hiányos. kifogásolható a szállítási fegyelem, és gyakran rossz a termékek minősége. néhol már az exportot veszélyezteti a háttéripári szállítók megbízhatatlansága.

/folyt. köv./
13.55/kö

- 32 -

parlament

bkk. 2. /megkezdődött.....15. folyt./kö

a képviselő végül arról is szólt, hogy a jelenlegi nehéz gazdasági helyzetben a munkahelyi körülményeknek jelentős szerepük van a vállalat munkaerőmegtartó képességében is, ezért erre minden eddiginél nagyobb figyelmet kell fordítani. megállapítását megyei példákkal támasztotta alá: a melegüzemi dolgozók - az inotai és ajkai kohászok - jogosan kifogásolják, hogy munkaterületüket nem érinti a munkaidő csökkentése. tény, hogy ennek még nincsenek meg a gazdasági feltételei, de a szakszervezet a további csökkentést napirenden kívánja tartani.

mérei emil /baranya m. 7. vk./ a mecseki szénbányák

vezérigazgatója a vállalati önállóság további növelését szorgalmazva rámutatott: a jogi szabályozásban ugyan elhárultak a vállalatközi együttműködés akadályai, a már kialakult struktúrákat is érintő változások azonban csak lassan bontakoznak ki. ezekhez ugyanis - a vállalatok egyeztetett stratégiáján alapuló - összehangolt cselekvések sorozatára lenne szükség, aminek pedig alapfeltétele a nagyobb vállalati önállóság. baranya megyei példákkal igazolta, hogy a hatékonyság növelésének jelentős tartalékai vannak az ágazatközi együttműködésben, amely azonban csak akkor szélesedhet ki, ha a vállalatok nagyobb mozgásszabadságot kapnak piaci kapcsolataik formálásában is. az ágazati követelmények és a vállalatok közvetlen exportjának jelenlegi ösztönzése nehezíti az együttműködést a husipar és a feldolgozóipar, vagy például a fakitermelés és a bútortipar között. márpedig az alapanyagok további feldolgozása jövedelmezőbb exportra és gazdaságos importhelyettesítésre adna módot.

a képviselő áttekintette a baranya megye iparfejlesztését meghatározó érc- illetve szénbányászat helyzetét, távlatait. a mecseki szénmedence bányáinak rekonstrukcióját és fejlesztését szolgáló liászprogram végrehajtása megkezdődött. a kokszt-széntermelés növelésére tavaly elfogadott állami nagyberuházás célja évi 900 ezer tonna kokszolható szén előállításához szükséges termelési kapacitás megteremtése 1992-re. a kitermelt nyers szén kétharmadát energetikai célokra hasznosítják majd, első sorban a hőerőművekben.

/folyt. köv./
14.05/kö
59.phv

- 33 -

as

parlament

bkk. 2. /megkezdődött ..... 16. folyt./kö

ezzel összefüggésben azonban figyelmeztetett arra is, hogy a program következtében csökken a lakossági kínálat azokból a jó minőségű darabos szenekből, amelyekből ugyanakkor a kereslet folyamatosan nő.

a gazdaságosság és az ellátás felelősségének kérdését összekapcsolva mérei emil így fogalmazta meg a legfőbb törekvést: a meglévő bányák rekonstrukciójával, bővítésével megteremteni a korszerű, gépesített technológiák hatékony alkalmazásának feltételeit, megalapozni a távlatokban is életképes bányaművelést, ezzel kapcsolatban utalt arra, hogy lassítják a technológiai fejlesztést a csökkenő beruházási források és az importszigorítások, a jelenlegi bérszínvonal-szabályozás következményeként pedig a tervezettnél lényegesen nagyobb mértékben csökken a bányászlet-szám. úgy tűnik, hogy a vonzó munkafeltételek megteremtését szolgáló helyi intézkedések ma már nem elegendők, szükség van a bányamunka kiemelt anyagi elismerésére, a kedvezményes bányászlakás-építési akció folytatására, s más kedvezményekre - hangsúlyozta, felvetve annak szükségességét is, hogy a jelenlegi szakképzési intézményrendszer mellett a vállalatoknál is alakuljanak szakképzési bázisok.

dr. novák béla/ pest m. 16.vk./, a csepel autógyár vezérigazgatója felszólalásában utalt arra, hogy a gép-

iparban a legnagyobb arányt a közlekedési eszközök, azon belül is a közúti járművek gyártása képviseli. a közúti járműgyártó vállalatok egyre nagyobb mértékben vesznek részt a nemzetközi munkamegosztásban, a szovjetunióba például 7000 autóbust szállítanak évenként - ez a nagyságrend - egyedülálló a világon. jelenleg a lengyel és a csehszlovák autóiparral tárgyalnak újabb együttműködés kialakításáról. a közúti járműfejlesztési program a kapcsolódó háttéripart is fokozottabb fejlődésre készítette, bár ma sem lehet belföldről beszerezni számos, a korszerű gyártáshoz szükséges kohászati anyagot. az alapanyag-és előgyártmány-előállítók ma is csak negyedéves időszakra hajlandók szállítást vállalni. a vállalatok döntő többsége azért kényszerül nagyobb készletet tartani, mert a kooperációs és szállítási fegyelem időnként szinte teljesen hiányzik.

/folyt.köv./

14.00/a

- 34 -

parlament

bkk.2./ megkezdődött.....17.folyt./-a

novák béla az illetékesek figyelmébe ajánlotta, hogy a népgazdaság éves konvertibilis importjának az ipari tárca mindössze 4 százalékát fordíthatja gépi beruházásra, s ez nem elegendő. javasolta a jelenlegi devizaelosztás céljainak és arányainak felülvizsgálatát. változtatni kellene - mondotta - a beruházási hitelek elosztásán is, hogy még erőteljesebben érvényesüljön a tartós népgazdasági érdek, ezen belül is az export-érdek.

a szabályozó rendszerre szükség van, de az agyonszabályozásra nincs, mert a sokféle elv és megkötés rugalmasság helyett megbénítja, stratégia helyett ügyeskedésre ösztönzi a vállalatokat - mondotta a továbbiakban, hozzátéve: a fejlesztést elősegítő ár-, bér-, adózási és támogatási rendszer továbbfejlesztését magam is javaslom, de kérem, hogy a szabályozókat egy éven belül ne változtassák. vegyék figyelembe, hogy a vállalatok éves kollektív szerződéseiket a szakszervezettel közösen az üzemi demokrácia fórumain a kollektívák széles rétegeivel megtárgyalva hagyják jóvá. a nagyobb önállóság, amit az iparvállalatok részére kérek, nagyobb bizalmat jelent. ez adhat új lendületet azoknak, akik meg tudnak ujulni.

a képviselő felhívta a figyelmet: a magyar ipar műszaki színvonalát, nemzetközi elismerését a nagyvállalatok alapozták meg, és tartják fenn ma is. a kis-és középüzemek, amelyekre kétségtelenül szükség van, kiegészíthetők, de soha sem pótolhatják a nagyipart. évekkal ezelőtt voltak, akik divatot csináltak a vállalati összevonásokból. most vigyázni kell, és nem szabad divatot csinálni a szétválasztásokból - hangoztatta.

/folyt.köv./

14.05/a

- 35 -

cs

parlament

bkk.2./ megkezdődött.....18.folyt./-a

mai bkk.2.-es/ megkezdődött...../ hírünk 5.folyt.utolsó
bek. alulról 3.sorában:

.....presztizsének honi helyreállítása szinte nagyobb....

a 6.folyt. 1.bek. alulról 3.sorában:
.....és a tulajdonosi funkciók....

a 6.folyt. 2.bek. 4.sorában:

ez azt is jelenti, hogy...

a 8.folyt. utolsó bek.4.sorában:
.....műszereknél az új találmányok....

a 10.folyt.2.bek.10.sorában:

.... szépen fejlődő üzleti tevékenységünk.....

a 11.folyt.1.bek.20.sorában:
.....200 millió dollárt exportáltunk, csaknem....

a 11.folyt. 1.bek.21.sorában:

- foglalkozunk nálunk még új típusu.....

a 11.folyt.2.bek. 4.-5.sorában:

látják, mik az igények.

x x x

/folyt.köv./

14.10-/a

- 36 -

cs

parlament

bkk.2./ megkezdődött.....19. folyt./-a

takács imréné/ csongrád m. 4.b vk./, a szegedi

textilművek pártbizottságának titkára a megye könnyűipara, és ezen belül is a textilipar helyzetét ismertette elmondta, hogy az egyre fogyatkozó munkaerő ellenére a tervekben szereplő feladatokat teljesíteni tudták. eredményeik forrása, hogy a belső tartalékokat feltárva olyan módszereket találtak, amelyek révén növelték a termelékenységet. így üzemük az elsők között vállalkozott a mozdulatelemzésre épülő munkamódszer bevezetésére, amely a kellő gyakorlottság megszerzése után 10-15 százalékkal növelte a dolgozók teljesítményét. ugyanez a módszer a kenderfonó-és szövőipari vállalatnál egyes területeken 40 százalék feletti teljesítményjavulást eredményezett.

sikereket hozott a gyártmányszerkezet átalakítása is. a kendergyáriak - a hagyományos alapanyag csökkenése miatt - műanyagalapú termékek gyártástechnológiáját dolgozták ki, a szegedi textilművekben pedig az egyszerű szövetgyártáshoz alkalmas gépeket univerzálissá tették, mintázó szerkezettel látták el. az így előállított termékek iránt élénk a hazai kereslet. de keresett cikk a világpiacon egy másik újításuk, terméke, is: a keskeny szövőgépek szélesítésével az eddigi 90 helyett 160 centiméter széles szövetet tudnak gyártani.

takács imréné egyebek között szólt a könnyűiparban is megjelent új vállalkozási formák egyik típusáról, a vállalati gazdasági munkaközösségekről. mint elmondta: a pamutnyomóipari vállalatnál, a textilműveknél is alakítottak ilyen közösségeket, s eddigi munkájukról kedvezőek a tapasztalatok. az a tény, hogy a dolgozók abban a szakmában juthatnak többletjövedelemhez, amelyhez a legjobban értenek, nem csupán egyéni, hanem társadalmi előny. a részvétel e vállalkozási formában érezteti hatását a munkaerő megtartásában is: nyilvánvaló, hogy az a dolgozó, aki a napi munkavégzés után saját munkahelyén juthat meghatározott többletjövedelemhez, nem hagyja ott a gyárat.

a továbbiakban bérkülönbségekre utalva felvetette, hogy egy csongrád megyei és egy budapesti szövőné bére között miért van 400-500 forint, vagy esetleg még nagyobb különbség is, azonos produktum mellett? jó lenne - mondotta - olyan központi intézkedéseket hozni, amelyek e tekintetben is biztosítanák bérezési alapelveink megvalósulását.

/folyt.köv./
15.40/a

-37-

cs

parlament

bkk. 2./ megkezdődött.....18. folyt./-a

mai bkk. 2.-es/ megkezdődött...../ hirünk 5. folyt. utolsó
bek. alulról 3. sorában:

.....presztízisének honi helyreállítása szinte nagyobb....

a 6. folyt. 1. bek. alulról 3. sorában:
.....és a tulajdonosi funkciók....

a 6. folyt. 2. bek. 4. sorában:

ez azt is jelenti, hogy...

a 8. folyt. utolsó bek. 4. sorában:
.....műszereknél az új találmányok....

a 10. folyt. 2. bek. 10. sorában:

.... szépen fejlődő üzleti tevékenységünk.....

a 11. folyt. 1. bek. 20. sorában:
.... 200 millió dollárt exportáltunk, csaknem....

a 11. folyt. 1. bek. 21. sorában:

- foglalkozunk nálunk még új típusu.....

a 11. folyt. 2. bek. 4.-5. sorában:

látják, mik az igények.

x x x

/folyt. köv./

14. 10-/a

- 36 -

as

parlament

bkk. 2./ megkezdődött.....19. folyt./-a

takács imréné/ csongrád m. 4. b. vk./, a szegedi

textilművek pártbizottságának titkára a megye könnyűipara, és ezen belül is a textilipar helyzetét ismertetve elmondta, hogy az egyre fogyatkozó munkaerő ellenére a tervekben szereplő feladatokat teljesíteni tudták. eredményeik forrása, hogy a belső tartalékokat feltárva olyan olyan módszereket találtak, amelyek révén növelték a termelékenységüket. így územük az elsők között vállalkozott a mozdulatelemzésre épülő munkamódszer bevezetésére, amely a kellő gyakorlottság megszerzése után 10-15 százalékkal növelte a dolgozók teljesítményét. ugyanez a módszer a kenderfonó-és szövőipari vállalatnál egyes területeken 40 százalék feletti teljesítményjavulást eredményezett.

sikereket hozott a gyártmány szerkezet átalakítása is. a kendergyáriak - a hagyományos alapanyag csökkenése miatt - műanyag alapú termékek gyártástechnológiáját dolgozták ki, a szegedi textilművekben pedig az egyszerű szövőgyártáshoz alkalmas gépeket univerzálissá tették, mintázó szerkezettel látták el. az így előállított termékek iránt élénk a hazai kereslet. de keresett cikk a világpiacon egy másik újításuk, „terméke”, is: a keskeny szövőgépek szélesítésével az eddigi 90 helyett 160 centiméter széles szövetet tudnak gyártani.

takács imréné egyebek között szólt a könnyűiparban is megjelent új vállalkozási formák egyik típusáról, a vállalati gazdasági munkaközösségekről. mint elmondta: a pamutnyomóipari vállalatnál, a textilműveknél is alakítottak ilyen közösségeket, s eddigi munkájukról kedvezőek a tapasztalatok. az a tény, hogy a dolgozók abban a szakmában juthatnak többletjövedelemhez, amelyhez a legjobban értenek, nem csupán egyéni, hanem társadalmi előny. a részvétel e vállalkozási formában érezteti hatását a munkaerő megtartásában is: nyilvánvaló, hogy az a dolgozó, aki a napi munkavégzés után saját munkahelyén juthat meghatározott többletjövedelemhez, nem hagyja ott a gyárat.

a továbbiakban bérkülönbségekre utalva felvetette, hogy egy csongrád megyei és egy budapesti szövőné bére között miért van 400-500 forint, vagy esetleg még nagyobb különbség is, azonos produktum mellett? jó lenne - mondotta - olyan központi intézkedéseket hozni, amelyek e tekintetben is biztosítanák bérezési alapelveink megvalósulását.

/folyt. köv./
15. 40/a

-37-

as

parlament

bkk. 2. /megkezdődött ..... 20. folyt./kö

géczi jános /nógrád m. 6. vk./, az mszmp nógrád

megyei bizottságának első titkára felszólalásában hangoztatta: a tudatos ipartelepítés, a tervszerű rekonstrukció, a magasabb színvonalú munkakultúra, a konstruktív vezetői tevékenység eredményeként az elmúlt években is növekedett az ipari termelés, emelkedett a termelékenység szintje a megyében. a nehezebb feltételek között tovább javult a gyártmány szerkezet összetétele, több új, színvonalas, minden piacon jól értékesíthető termék gyártását kezdték el a nógrádi üzemekben; például alumínium bányatámokat, erőáramu kábeleket, szilárd tüzelésű tüzhelyeket, urh-készülékeket, s egyes textilruházati cikkeket.

ugyanakkor több üzemben még mindig magas a közepes színvonalú, korszerűtlen termékek aránya, ezek előállítására az indokoltnál több energiát, anyagot és élőmunkát fordítanak. az üzemek jelentős része lassan alkalmazkodik a változó körülményekhez, egyes gazdasági egységek alacsony hatékonysággal, veszteségesen termelnek.

a tapasztalatok azt bizonyítják - huzta alá a felszólaló -, hogy az üzemek a várható nehézségekre számítva biztonságra törekcsenek, az indokoltnál nagyobb erőforrásokat tartalékolnak, elzárkóznak lehetőségeik teljes feltárásától, például vonakodnak az alacsony hatékonysággal foglalkoztatott dolgozók átirányításától. épp ezért kívánatos, hogy a belső tartalékok hatékonyabb kibontakoztatását a szabályozó rendszer néhány elemének további korszerűsítése is ösztönözze.

az ipar folyamatos megújulásában kulcsfontosságú szerepe van a szellemi erőforrások jobb kihasználásának - emelte ki. példamutató a salgótarjáni kohászati üzemek kezdeményezése: itt megvizsgálták a mintegy 300 műszaki értelmiségi jövedelmét, s jelentősen felemelték a legjobb teljesítményt nyújtók bérét. természetesen ennek fejében a magasabb követelményeknek megfelelő, felelősségteljesebb munkát várnak tőlük.

/folyt. köv./
16.10/kö

parlament

bkk. 2. /megkezdődött ..... 21. folyt./kö

weiszböck rezsőné /győr-sopron m. 15. vk./, a soproni

szőnyeggyár igazgatója felszólalásában többek között a jelenlegi bér- és keresetszabályozási rendszerrel foglalkozott. megállapította, hogy ez a jövedelmezőség növelésében való vállalati érdekeltséget helyezi előtérbe, ami összhangban van gazdaságpolitikai céljainkkal. részben a jövedelmezőség elért színvonalától függ a bérfejlesztés is, tehát a rendszer elvileg differenciált: a nagyobb vállalati jövedelem nagyobb személyi kereset elérését teszi lehetővé. ugyanakkor megállapítható az is, hogy a bérek és keresetek teljesítmény szerinti differenciálása még korántsem megfelelő. a vállalatvezetőket elég gyakran állítja szinte megoldhatatlan probléma elé a bérszínvonal-szabályozás. az üzemek számára még ma is előnyös az alacsony jövedelműek foglalkoztatása, és ez sokszor egyenlő felesleges dolgozók alkalmazásával.

a képviselő egyetértett azzal a miniszteri értékeléssel, hogy egyszerre van munkaerőhiány és munkaerőfelesleg. kifejtette: ha ezt az ellentmondást fel akarjuk oldani, akkor olyan ösztönzésre, olyan gazdasági kényszerítő erőre van szükség, amely felszínre hozza a nagyobb teljesítményeket. sürgette, hogy mielőbb teremtsék meg a teljesítmény szerinti vállalati és személyi jövedelem differenciálásának feltételeit. arra van szükség, hogy a fejlődőképes vállalatoknál a bérezés a teljesítményekkel összhangban, jelentősen javuljon.

a vállalatok tevékenységét nagyban meghatározó árrendszerről szólva megállapította, hogy a külkereskedelmi árképzés ösztönzően hatott a vállalatokra, takarékosabb gazdálkodásra szorított, javította a versenyképességet, s az egész vállalati gondolkodást piacorientáltabbá tette. az előnyök mellett azonban kedvezőtlen hatások is érezhetőek. a konvertibilis export körülményei ugyanis fokozatosan romlottak, s így a vállalatok zöme termékeinek többségét belföldi vevőknek szállítja, a kisebb arányt képviselő export jövedelmezősége meghatározza az egész termelési folyamat jövedelmezőségét.

/folyt. köv./
16.45/kö

ds

bkk. 2. /megkezdődött ..... 22. folyt./kö

a vállalatok létérdeke tehát, hogy csak addig exportáljanak, amíg a külpiaci jövedelmezőség - a teljes termelésre számítva - lehetővé teszi a vállalat hatékony működését. a romló külpiaci feltételek mellett így a jelenlegi szabályozás sokszor a népgazdaság számára még hasznos export egy részét is megakadályozza.

Láng Tibor /bp. 50. vk./, a gyógyszerkutató intézet

közös vállalat igazgatója rámutatott: mai helyzetünkben, amikor szerényebbek a fejlesztés lehetőségei, ugyanakkor a feladatok nagyobbak a korábbiaknál, - nem odázható tovább a szelektív gazdálkodás és fejlesztés. ennek megvalósítása érdekében azt javasolta, hogy - tények, adatok alapján - rangsorolják a legfontosabb vállalatokat és iparágakat aszerint, milyen és mekkora az anyag-, energia- és beruházásigényességük. ez a rangsor szolgálhatna alapul az exportban érdekelt vállalatok, iparágak szelektív és gyors ütemű fejlesztéséhez; az energiaigényes gyártmányok fokozatos visszamaradásához és az anyagigényes - főleg a keményvalutáért, drágán vásárolt anyagokat felhasználó, ám kis értéknövekedést eredményező - gyártmányok korlátozására vagy helyettesítésére, akár előállításuk megszüntetésére. hozzátette: egy ilyen - véleménye szerint könnyen elkészíthető - rangsor biztos alapul szolgálhatna azonnali gazdasági döntésekhez, s közép- és hosszú távú tervek készítéséhez is.

elgondolkoztatónak nevezte azt a tényt, amely szerint budapesten a mintegy 100 milliárd forintnyi gép és berendezés átlagosan mindössze a nap alig egyharmadában van kihasználva. az, hogy egy berendezés áll, nemcsak a beruházott vagyon pazarlásához vezet, hanem a termékek nem elhanyagolható mértékű költségnövekedését is eredményezi. a gépek állva is elavulnak - vélte a képviselő - pedig a gyors technikai fejlődés és változás korában éppenhogy nem kívánatos. az sem szolgál a gazdaság hasznára, hogy a budapesti 4300 ipari telephely közül 750-ben tíz embernél, 1600-ban pedig 50-nél kevesebben dolgoznak. nem valószínű, hogy ezeken a kis helyeken a legkorszerűbb gépeken, a leggazdaságosabban termelnének, sokkal realitásosabb a fordítottját feltételezni: míg ezekben a kis termelő egységekben elmaradott technológiákkal dolgoznak, addig a korszerű üzemek és gépek emberhiány miatt nincsenek kihasználva. ráadásul az a gyakori tapasztalat, hogy a kisebb üzemekben többet fizetnek a dolgozóknak. ezért nem lehet lemondani arról az igényről - állította Láng Tibor -, hogy a gazdasági szabályozórendszer segítse: ott keressenek - lehetőleg arányosan - többet, ahol többet is termelnek.

/folyt. köv./
16.50/kö

- 40 -

As

bkk. 2./ megkezdődött.....23. folyt./-a

Kosztolánczi Jánosné/ somogy m., 2.vk./ a

Kaposvári ruhagyár varrónője elmondta, hogy a ruhaipari dolgozók vállalják a konvertibilis export növelésével járó többletmunkát, a kisszériás, szinte „szalonmunkának”, beillő minőségi tevékenységet. ugyanakkor előfordul, hogy azért kell túlórázniuk, mert a partnerek késve és hiányosan küldik az alapanyagokat. tovább nehezítette a helyzetet az egyébként érthető okokból bevezetett importkorlátozás, s közben az alapanyaggyártó vállalatok is a korábbinál jobban igyekeztek növelni tőkés exportjukat, pedig előnyösebb lenne a magasabb feldolgozási arányú késztermék értékesítése.

a képviselő javasolta: a kormány vizsgálja meg annak lehetőségét, hogy a termelő vállalatok konvertibilis exporttal jésítésük egy részének - 20-25 százalékának - megfelelő nagyságu importkeretet kapnának, s az adott határig szabadon dönthetnének a beszerzésekről. az importkeret így sem haladná meg az egyes iparágakra előírt szintet, de az elosztás talán realitásosabb lenne. ugyancsak kérte az illetékeseket: tekintsék át a szabályozórendszert annak érdekében, hogy a teljesítmények, valamint a jövedelmezőség növekedése és a bérfejlesztési lehetőségek között szorosabb, egymást jobban befolyásoló kapcsolat alakuljék ki. így például, ahol magas a konvertibilis export részaránya és kedvező a hatékonyság, ott legyen a mainál több lehetőség a bérek növelésére.

/folyt. köv./

16.50/a

- 41 -

As

parlament

bkk.2./ megkezdődött.....24.folyt./-a

jeszenszki gábor / szabolcs-szatmár m., 1.vk./,

a nyiregyházi építő- és szerelő vállalat lakatos, az iparosság megújulása érdekében betöltött szerepéről beszélt felszólalása bevezetéseként. rámutatott, hogy az ipar szinte egyedüli tényezőként hatott a térség településeinek fejlődésére, s az ipar vonzásában kialakult infrastruktúra a szabolcsiak életkörülményeit jelentősen javította. utalt arra, hogy a megyében, s nyiregyházán is, még abban a helyzetben vannak, hogy elegendő munkaerő áll rendelkezésre. ezzel kapcsolatosan javasolta, hogy onnan viszont, ahol kevés a munkáskéz, s az állóeszközök kihasználtsága nem éri el a kívánt szintet, telepítsék oda a berendezéseket, ahol azokat működtetni, hasznosítani lehet.

az ipar előtt álló feladatok megvalósításával kapcsolatban kifejtette: nélkülözhetetlen az iparban dolgozók megújulási készségének fokozottabb kibontakoztatása, szakmai felkészültségük, műveltségük növelése. a szakmájukat most tanulók felkészültségével kapcsolatos tapasztalatok azt mutatják, hogy a szakoktatás nem tart lépést az ipar egyre magasabb követelményeivel, ezért a képviselő sürgette az ipar és az iskolák közötti szorosabb együttműködést. csak így érhető el - mondotta -, hogy a képzés alkalmassá tegye az ifjú szakmunkásokat az egyre modernebb technika kezelésére.

antal imre / pest m. 19.vk./, a mezőgép érdi

vállalatának igazgatója bevezetőjében a magyar mezőgépipart meghatározó szervezet, a mezőgép tröszt tevékenységéről tájékoztatta az országgyűlést. elmondta, hogy a mezőgazdaság és az élelmiszeripar gépigényének csaknem 50 százalékát a magyar ipar gyártja, exportjával teljes egészében ellentételezi a szocialista - és egyre nagyobb mértékben - a konvertibilis mezőgazdasági gépimportot is.

/folyt.köv./
17.15/a

- 42 -

cs

parlament

bkk.2./ megkezdődött.....25.folytv./-a

- azért nálunk sem zökkenőmentes az élet - mondotta a képviselő. nekünk is vannak bérezési gondjaink és bérhátrányunk. vannak többműszakos gyáraink, gyáregységeink, ahol a magasabb bérigények kielégítése - a lét-szám megtartása érdekében - meghaladja lehetőségeinket, és hasonlóan az ország többi, e gondokkal küzdő iparágához, várjuk a kormányzat segítő intézkedéseit. a mezőgép vállalatoknak is komoly gondot okoz a kintlevőség, ez a ,min-denki mindenkinek', állapot. nehezen értik, hogy a bank miért azokat sújtja a magas kamatlábu kölcsönökkel, akiknek mások tartoznak. a képviselő véleménye szerint igazságosabb pénzügyi rendelkezésre volna szükség.

^{tartozó} antal imre kitért az importkorlátozás problémájára is. mint mondotta: kívánatos volna, ha mindenki valóban csak azt kérné importból, amit hazaiából képtelen pótolni, vagy csak gazdaságtalanul tehetné azt. ám az is fontos, hogy ami szükséges, az a megfelelő időben megérkezék.

felvetette: számos ipari vállalat munkáját hátráltatja az a kpm rendelet, amely előírja, hogy a vállalatok közlekedési eszközeinek a múlt évhez viszonyítva idén abszolút értékben 5 százalékos üzemanyagot kell megtakarítaniuk. ezért sokhelyütt kénytelenek voltak leállítani saját szállítójárműveiket, és a volánnal szállíttatnak - kényszerből - sokkal drágábban.

tollár józsef /zala m. 6. vk./, a kanizsa butor-

gyár igazgatója felszólalásában többek között az anyagellátás nehézségeivel foglalkozott. megállapította, hogy/vizsgálva a dolgokat kiderül: országosan nem hivatkozhatunk anyaghiányra, mert a készletnövekedés évről évre mindig nagyobb volt a kívánatosnál, és a nemzeti jövedelem indokoltnál nagyobb részét vitte el. azonban a készletek nem ott és nem akkor állnak rendelkezésünkre, amikor ezt a gazdasági folyamatok megkívánják. ennek egyik következménye a szervezetlenség, a pazarló felhasználás.

/folyt. köv./
17.35/kö

- 43 -

talaposabban

cs

parlament

bkk. 2. /megkezdődött ..... 26. folyt./kö

új alapokra kellene helyezni a termelőeszköz-kereskedelmi vállalatok tevékenységét is. a képviselő szerint a készlet-gazdálkodás országos gondjait sem a tervezés, sem a gazdasági irányítás nem kezeli kellő súlyal. jelenleg a gazdasági szabályozórendszerben nincsenek olyan elemek, amelyek a teljesítménnyel arányosan, erőteljesen differenciálnák a vállalatokat. így nem alakulhat ki olyan tőkemozgás, amely az alacsony hatékonyságu területekről a jobban gazdálkodó szervezetekhez csoportosítaná át az anyagi erőforrásokat.

a zala megyei képviselő felhívta a figyelmet arra, hogy a bérszabályozás egyes, erősen ellenőrzött területeken igen szigorú. ugyanakkor más, kevésbé kontrollált területekről bértöbblet áramlik ki. a következmény: éppen a nagy termelékenységű, magas színvonalat képviselő üzemekben válik krónikussá a munkaerőhiány.

az egészséges ármozgásoknak a piaci ármozgások hajtóerejeként és nem fékezőjeként kell működniük - mondotta a továbbiakban. kapjon tehát többet termékért, érjen el magasabb eredményt az a vállalat, amely újdonságot, keresett cikket termel, de ne élvezhesse ezt az előnyt az, aki monopolhelyzetben van, és termékei meg sem közelítik a világszínvonalat. árrendszerünk ne kösse meg a kezdeményező kész vállalatok és vezetőik mozgását, hanem rugalmasan segítse a valóságos többletet produkálókat.

hegedüsné hargitai ágnes /borsod m. 6. vk./,

a diósgyőri gépgyár osztályvezetője az anyag- és energia-takarékosság terén kínálkozó kihasználatlan lehetőségekre hívta fel a figyelmet. a diósgyőri gépgyár termelési értékének mintegy 60 százaléka az anyagköltség; az üzem kedvezőtlen anyagfelhasználását jól illusztrálja, hogy tavaly 60.000 tonna alapanyagból 20.000 tonna hulladék keletkezett a termelés során. szükség van tehát a kohászat technológiájának további fejlesztésére, hogy a gépipar igényeit mind jobban kielégítő előgyártmányok: bugák, kovácsolt termékek, öntvények kerülhessenek a megmunkáló gépekre. fontos az is, hogy a kohászat érdekeltté váljon az anyag-takarékos előgyártmányok termelésében. ezért kívánatos lenne olyan vállalat-közi fizetési feltételeket kidolgozni, amelyek szerint csak a szabványos súlyért kellene fizetni, nem pedig a tényleges anyagmennyiségért.

/folyt. köv./
17.55/kö

as

parlament

bkk. 2. /megkezdődött ..... 27. folyt./kö

éppen azoknál a nagyvállalatoknál, amelyeknek termékösszetétele, tevékenységi köre nagy mértékben igényli a fejlesztésben és a műszaki előkészítésben dolgozó szakemberek munkáját, az értelmiségiek sem erkölcsileg, sem anyagilag nem érzik munkájuk megbecsülését - mondotta a továbbiakban. a diósgyőri gépgyárban például a műszaki értelmiségieknek csaknem 12 százalékkal kisebb az átlagos jövedelme, mint a szakmunkásoké. ez az arány egy olyan vállalatnál alakult ki, amely a gépipari átlagnál dinamikusabban tudta növelni termelését és tőkés exportját - mutatott rá a képviselő, s szorgalmazta egy olyan ösztönző bérrendszer kialakítását, amelyben magasabb elismerést kap a fő munkaidőben végzett alkotó tevékenység.

a tsz-melléküzemágak tevékenységével kapcsolatban hangsúlyozta a felszólaló: a mindenkori fogyasztói igényekhez rugalmasan alkalmazkodó kisüzemekre szükség van, ugyanakkor nem lehet cél a jól képzett szakemberek elvonása az iparból a jóval alacsonyabb szakmai kulturát igénylő munkahelyekre.

mátyus gábor /bács-kiskun m. 14. vk./, a

hosszuhegyi állami gazdaság igazgatója arra a nyugtalanító jelenségre hívta fel a figyelmet, hogy csökken a mérnöki munka iránti érdeklődés, pedig e hivatás presztizsének helyreállítása alapfeltétele a műszaki haladás meggyorsításának. javasolta, hogy e kérdésre fordítsanak az eddigieknél nagyobb figyelmet minisztériumi és vállalati szinten egyaránt.

elmondta: bács-kiskun megyében is megtalálhatóak azok a korszerű, új ipari üzemek, amelyek értékesítési és pénzügyi gondokkal küszködnek. ebből kiindulva fogalmazta meg napjaink egyik feszítő ellentmondását: gyakran a rekonstrukción átesett, illetve az új üzemek versenyképessége, hatékonysága sem képes megfelelni a követelményeknek. szólt arról is, hogy az ipar és a többi népgazdasági ágazat között szorosabb együttműködésre van szükség a gyártás és az értékesítés terén egyaránt. példaként említette, hogy sok olyan áru exportja hiúsult meg csomagolóeszközök hiánya, vagy azok magas ára miatt, amely egyébként versenyképesen értékesíthető lehetett volna.

/folyt. köv./
18.00-kö

as

parlament

bkk. 2./ megkezdődött.....28. folyt./-a

erdei lászlóné/ békés m. 13.vk./, a budapesti

harisnyagyár szeghalmi telepének textilipari munkása békés megye iparának helyzetét elemezve kiemelte a szövetkezeti mozgalom jelentőségét. rámutatott, hogy e szövetkezetek legtöbbje - többé-kevésbé korszerű középüzemként - az állami szektort megelőzve reagál a piaci igényekre. nem egy termékük országszerte keresett, így például a világítótestek, az ipari kazánok, a villanyvasalók és a sportszerek.

a képviselő a továbbiakban utalt arra, hogy az ipartelepítés időszakában békés megyében tröszti nagyvállalati és vállalati hierarchia és technológiai fejlettség legkülönbözőbb szintjén álló gyárak és üzemek jöttek létre. a termelő egységek nem egy esetben még ma is több irányítási lépcsővel kapcsolódnak - s gyakran erősen kötődnek - a megyén kívüli központokhoz. ezzel összefüggésben felhívta a figyelmet arra, hogy a gazdasági érdekek többszörös szűrőjén keresztül gyakorta nehéz megítélni a vállalatok valós jövedelemzűségét. az érdekek nem kötődnek kellően a végtermékhez, a piachoz, nem mindig érdemes vállalkozni, belevágni a műszaki fejlesztésbe. ezért szükség van a vidéki gyárakkal rendelkező nagyvállalatok belső szervezetének korszerűsítésére, az egyes gyárak érdekeltségének megteremtésére, az önállóság és az önelszámolás átgondolt fejlesztésére. így a megfelelő elemzés után - ha kell - megszüntethető a csupán presztizsokokból fenntartott centralizáció.

eperjesi iván/ heves m. 7.vk./, a visontai

thorez külfejtéses bányáüzem pártbizottságának titkára szóvá tette, hogy a miniszteri beszámoló nem foglalkozott jelentőségéhez mértén a bányászattal. a többi között elmondta, hogy a széntermelés már 1982-ben elérte a 85-re előirányzott 26 millió tonnát. magyarország ma ismert szénvagyonának mintegy 60 százaléka lignit, és ebből 2,5 milliárd tonna külfejtéssel gazdaságosan kitermelhető a mai technikai színvonalon. a további energiagazdálkodási tervek kialakításánál ezt figyelembe kell venni.

/folyt. köv./
18.30/a

- 46 -

as

parlament

bkk. 2./ megkezdődött.....29. folyt./-a

szólt arról, hogy a visontai külfejtés az eddigi működése során mintegy 2 300 hektárnyi mezőgazdasági területet érintett. ebből a rekultiváció eredményeként ma már 510 hektáron újra mezőgazdasági művelés folyik. mégis, a földterületek igénybevétele és mezőgazdasági célokra visszaadása kérdés-eiben gyakori a vita a bányászat és a mezőgazdaság között. az egyik tisztázatlan pont a tulajdonjog kérdése - mondotta, s felhívta az államigazgatási szervek figyelmét az ezzel kapcsolatban szükséges tennivalókra.

horváth károly/ hajdu-bihar m. 17.vk./,

a biharkeresztesi ipari szövetkezet művezetője a miniszteri beszámolóhoz kapcsolódva, munkahelyi tapasztalataiból kiindulva részletesen szólt a jelenségről, a műszaki közvezetők hiányáról. véleménye szerint a művezetők, technológusok, munkahelyi szervező szakemberek nincsenek kellően megfizetve, emellett a vállalatok, szövetkezetek többségénél a megfelelő jogkörük, hatáskörük is hiányzik. e helyzetten mielőbb változtatni kell - hangsúlyozta -, mert a jelentős költséggel kiképzett szakemberek, fiatal mérnökök nagy része a több kereset reményében olyan pályán helyezkedik el, ahol szakképzettségét nem tudja megfelelően hasznosítani.

hozzászólása további részében horváth károly a munka termelékenységének és az anyagi, erkölcsi elismerésnek az összefüggését elemezte. határozott lépéseket sürgetett, mert egyes üzemekben a munkaerőelváncorlás miatt alapvető fontosságú munkát végző, nagy értékű termelőberendezések állnak kihasználatlanul. ennek hatása azután tovább gyűrűzik - mondotta -, s végül előfordulhat, hogy filléres dolgok hiánya miatt nem lehet kiszállítani a terméket, halmozódhatnak a készletek, zavarok keletkezhetnek a pénzforgalomban is. kétségtelen, hogy a végső megoldást csak a technikai fejlesztés, a modernebb szervezési eljárások bevezetése, az elektronika és az automatizálás széles körű elterjesztése jelentheti, de ennek anyagi fedezete ma nem mindenütt teremthető elő.

/folyt. köv./
18.45/a

- 47 -

as

parlament

bkk.2./ megkezdődött.....30.folyt./-a

jobban kell élni tehát a rejtett tartalékokkal - a termelő munkások nagyobb igyekezetével, a teljesítőképesség növelésével -, s ehhez megtalálni annak módjait: miként ösztönözzék a többlettermékek felszínre hozását - mondta a képviselő.

ezzel az országgyűlés őszi ülészakájának első napja - amelyen felváltva elnökölt apró Antal, Cserekeny Ferencné, és Péter János - befejeződött. az országgyűlés pénteken az ipari miniszter beszámolója feletti vitával folytatja munkáját.

x x x

a parlament őszi ülészakája első napjának eseményei dióhéjban:

/a/-ár

az ülészakát apró Antal nyitotta meg.

az országgyűlés tudomásul vette a népköztársaság elnöki tanácsának jelentését a nyári ülészaká óta végzett munkáról.

döntött a tanácskozás napirendjéről:

1. az ipari miniszter beszámolója az ipar helyzetéről és feladatairól;

2. a Képzés elnökének beszámolója a népi ellenőrzés munkájáról;

3. interpelláció.

ezt követően Méhes Lajos ipari miniszter tartotta meg beszámolóját.

/folyt.köv./
18.50/a

- 48 -

parlament

bkk.2./ megkezdődött.....31.folyt./-a

a vitában elsőnek Gorjanc Ignác/ szolnok m. 15.vk./ a Jászberényi Lehel hűtőgépgyár vezérigazgatója, az országgyűlés ipari bizottságának elnöke szólalt fel, összegezve az ipari bizottság véleményét.

a további felszólalók:

Csapó Jánosné/tolna m.7.vk./, a Simontornyai bőrgyár igazgatóhelyettese;

Veress Péter külkereskedelmi miniszter;

Gajdos Ferenc/budapest, 43.vk./, a Danuvia központi szerszám-és készülékgyár marósa;

Nics János/fejér m.8.vk./, a Dunai Vasmű acélművének nyugdíjas főolvasztára;

Tóth Ilona/veszprém m. 12.vk./, a Szakszervezetek Veszprém megyei tanácsának vezető titkára;

Mérei Emil/baranya m.7.vk./, a Mecseki szénbányák vezérigazgatója;

Novák Béla/pest m. 16.vk./, a Csepel autógyár vezérigazgatója;

Takács Imréné/csongrád m. 4.vk./, a szegedi textilművek pártbizottságának titkára;

Géczi János/nógrád m. 6.vk./, az MSZMP Nógrád megyei bizottságának első titkára;

Weiszböck Rezsőné/győr-sopron m. 15.vk./, a soproni szőnyeggyár igazgatója;

Láng Tibor/budapest, 50.vk./, a Gyógyszerkutató Intézet közös vállalat igazgatója;

Kosztolánczi Jánosné/somogy m.2.vk./, a kaposvári ruhagyár varrónője;

/folyt.köv./
18.55/a

- 49 -

parlament

bkk. 2./ megkezdődött.....32. folyt./-a

jeszenszki gábor /szabolcs-szatmár m. 1.vk./, a nyiregyházi építő-és szerelő vállalat lakatososa;

antal imre /pest m. 19.vk./, a mezőgép érdi vállalatának igazgatója;

tollár józsef //zala m. 6.vk./, a kanizsa butorgyár igazgatója;

hegedüsné hargitai ágnes /borsod m. 6.vk./, a diósgyőri gépgyár osztályvezetője;

mátyus gábor /bács-kiskun m. 14.vk./, a hosszúhegyi állami gazdaság igazgatója;

erdei lászlóné /békés m. 13.vk./, a budapesti harisnyagyár szeghalmi telepének textilipari munkása;

eperjesi iván /heves m. 7.vk./, a visontai thorez külfejtéses bányauzem pártbizottságának titkára és

horváth károly /hajdu-bihar m. 17.vk./, a biharkeresztesi ipari szövetkezet művezetője.

ezzel az országgyűlés őszi ülészakájának első napja - amelyen felváltva elnökölt apró antal, cservenka ferencné és péter jános - befejeződött.

az országgyűlés pénteken az ipari miniszter beszámolója feletti vitával folytatja munkáját.

x x x

az országgyűlés őszi ülészakájának első napi munkájáról tudósítottak: andai györgy, baumann lászló, dénes istván, frank róbert, kárpáti miklós, nagy attila és stuber sándor.

x x x

/folyt. köv./
19.00/a

- 50 -

as

parlament

bkk. 2. /megkezdődött..... 33. folyt./kö

javítások a mai bkk. 2. számú hírünkre:

13. folyt. 1. bek. alulról 3. sor: ... a kevésbé termelékeny területekre.

15. folyt. 2. bek. 12. sor:
... piaci kapcsolataik formálásában is.

19. folyt. 1. bek. 2. sor:
... a mozdulatelemzésre épülő ...

19. folyt. 3. bek. 8. sor:
... társadalmi előny is. a részvétel ...

22. folyt. 3. bek. 7. sor:
... a képviselő-, ez pedig a gyors ...

24. folyt. 1. bek. 2. sor:
nyiregyházi építő és szerelő vállalat

24. folyt. 4. sor:
... szinte egyedüli tényezőként ...

25. folyt. 1. bek. 9. sor:
... az a ,,mindenki mindenkinek tartozó,, állapot.

25. folyt. ut. bek. 3. sor:
... megállapította, hogy alaposabban vizsgálva ...

/mti/a-kö

- 51 -

- v é g e -

as

parlament

bkk. 2./ megkezdődött.....32. folyt./-a

jeszenszki gábor /szabolcs-szatmár m. 1.vk./, a nyiregyházi építő és szerelő vállalat lakatosja;

antal imre /pest m. 19.vk./, a mezőgép érdi vállalatának igazgatója;

tollár józsef /zala m. 6.vk./, a kanizsa butorgyár igazgatója;

hegedüsné hargitai ágnes /borsod m. 6.vk./, a diósgyőri gépgyár osztályvezetője;

mátyus gábor /bács-kiskun m. 14.vk./, a hosszúhegyi állami gazdaság igazgatója;

erdei lászlóné /békés m. 13.vk./, a budapesti harisnyagyár szeghalmi telepének textilipari munkása;

eperjesi iván /heves m. 7.vk./, a visontai thorez és külfejtéses bányüzem pártbizottságának titkára

horváth károly /hajdu-bihar m. 17.vk./, a biharkeresztési ipari szövetkezet művezetője.

ezzel az országgyűlés őszi ülészakájának első napja - amelyen felváltva elnökölt apró antal, cservenka ferencné és péter jános - befejeződött.

az országgyűlés pénteken az ipari miniszter beszámolója feletti vitával folytatja munkáját.

x x x

az országgyűlés őszi ülészakájának első napi munkájáról tudósítottak: andai györgy, baumann lászló, dénes istván, frank róbert, kárpáti miklós, nagy attila és stuber sándor.

x x x

/folyt. köv./
19.00/a

- 50 -

parlament

bkk. 2. /megkezdődött..... 33. folyt./kö

javítások a mai bkk. 2. számú hírünkre:

13. folyt. 1. bek. alulról 3. sor: ... a kevésbé termelékeny területekre.

15. folyt. 2. bek. 12. sor:
... piaci kapcsolataik formálásában is.

19. folyt. 1. bek. 2. sor:
... a mozdulatelemzésre épülő ...

19. folyt. 3. bek. 8. sor:
... társadalmi előny is. a részvétel ...

22. folyt. 3. bek. 7. sor:
... a képviselő-, ez pedig a gyors ...

24. folyt. 1. bek. 2. sor:
nyiregyházi építő és szerelő vállalat

24. folyt. 4. sor:
... szinte egyedüli tényezőként ...

25. folyt. 1. bek. 9. sor:
... az a „mindenki mindenkinek tartozó,, állapot.

25. folyt. ut. bek. 3. sor:
... megállapította, hogy alaposabban vizsgálva ...

/mti/a-kö

- 51 -

- v é g e -

sb0019 hatékonyabb munkavédelem a vasutnál
sb0020 a szocialista brigádmozgalom eredményei
sb0021 lakberendezési kiállítás - új lakásokban
sb0022 vizügyi dolgozók munkavédelmi vetélkedője
sb0023 bővült a teréz és az óbuda telefonközpont
sb0024 időjárásjelentés
sb0025 kiállítás a magyar-csehszlovák gépipari együttműködésről
sb0026 környezetvédelmi tárgyalások
sb0027 orvos-gyógyszerész napok
sb0028 ételeink íze
sb0029 kitüntetések
sb0030 építőgép kölcsönző szolnokon
sb0031 országos tanácskozás
sb0032 vásárnaptár
sb0033 orvosmeteorológiai tájékoztató
sb0034 utszükület a tanács köruton
sb0035 elmarad a rendezvény
sb0036 az európai nagyvárások hőmérséklete
sb0037 a környező országok időjárása
sb0038 szoboravatás baján
sb0039 befejeződött az intervizió ...
sb0040 hétfégi piac
/folyt. köv./
gw/mz
20.47 201083 1595

-.-

sb0068 4 180 mtib2022

belpolitikai híreink tartalomjegyzéke /2. rész/

sb0041 állategészségügyi szakemberek ...
sb0042 befejeződött a néprajzkutatók ...
sb0043 veress péter kínába utazott
sb0044 pártmunkásküldöttség ...
sb0045 országos kacsatenyésztési ...
sb0046 az mszmp küldöttségének ...
sb0047 babits mihály és vendégei
sb0048 az indonéz képviselőház ...
sb0049 gáll istván emléktáblát ...
sb0050 flór ferenc nevét vette ...
sb0051 kádár jános fogadta erich ...
sb0052 magyar-csehszlovák ...
sb0053 részvétlátogatás a svájci ...
sb0054 megalakult a csohány kálmán ...
sb0055 palóc butorok a xviii. ...
sb0056 iskolaépítésünk ...

M

sb0057 megnyílt a varga imre ... /1. rész/
 sb0058 megnyílt a varga imre ... /2. rész/
 sb0059 horváth istván hazaérkezett
 sb0060 időjárásjelentés
 sb0061 sajtótájékoztató a körzeti ... /1. rész/
 sb0062 sajtótájékoztató a körzeti ... /2. rész/
 sb0063 országos elméleti ... /1. rész/
 sb0064 országos elméleti ... /2. rész/
 sb0065 hazaérkezett a lázár györgy vezette ...
 sb0066 tartalomjegyzék /1. rész/
 sb0067 tartalomjegyzék /2. rész/

készült az mti belpolitikai főszerkesztőségében
 főszerkesztő: kovács györgy
 szerkesztette: halasi györgy
 izsák erika
 sebestyén tibor
 oltványi ottó
 - v é g e -

/mti/ mz olt
 20.48 201083 1369

60.008/1x

Belföldi hírek

budapest, 1983. október 21.

bel

p é n t e k

sb0001 4 150 mtib1001

aszály-vizsgálat

1983. október 21. - a mém és a magyar tudományos akadémia együttes vizsgálat-sorozatát kezdett az ideai aszályos nyár tapasztalatainak összegezésére. a szakemberek részletesen és széleskörűen feltárják a buza-, kukorica-, napraforgó és a cukorrépa termesztés szakmai-tudományos tapasztalatait. a vizsgálatokat az mta-mém növénytermesztési bizottsága koordinálja, és részt vesznek a munkában a tudományos kutatóintézetek, az egyetemek, a vállalatok, továbbá a termelési rendszerek s több mint 300 tsz és állami gazdaság.

az ország valamennyi körzetében elemzéseket végeznek. egyebek között a fontosabb agrotechnikai és ökológiai tényezőket vizsgálják, és pedig nemcsak az aszálykárt szenvedett gazdaságokban, hanem ott is, ahol több volt a csapadék és emiatt a termés esélyei kedvezőbbek voltak. ily módon lehetőség nyílik az összehasonlításra és a helyes következtetések levonására is. a szakemberek a csapadékhelyzettel összefüggésben értékelik az ideai összes agrotechnikai problémákat, beleértve a fajta-, a talajművelési, vetési, műtrágyázási, öntözési, stb. kísérleteket. a felmérés eredményeit felhasználhatják a technológiák kidolgozásához és a legjobb módszerek széleskörű elterjesztéséhez is. az elemzés a jövő év első negyedében készül el.

jf/mi/mz sn

00.10 211083 1305